

Vaněk:

LIDOVÁ POMOLOGIE

100 BRŮSKVÍ

A MERUNĚK.

JOSEF VANĚK:
LIDOVÁ POMOLOGIE

Vyjde 10 dílů v úpravě podle tohoto a předchozích dílů.

I. díl:

100 odrůd jablečných, v barvách a s popisy.

II. díl:

100 odrůd hruškových, v barvách a s popisy.

III. díl:

100 peckovic (švestky, slívy, renklody, mirabelky), v barvách a s popisy.

IV. díl:

100 třešní a višní, v barvách a s popisy.

V. díl:

100 broskví a meruněk, v barvách a s popisy.

VI. díl:

100 nejdůležitějších chorob a škůdců, v barvách, s popisy, a s udáním ochranných prostředků.

VII. díl:

100 bobulových odrůd (angrešty, rybíz, maliny, ostružiny, jahody, réva), v barvách a s popisy.

VIII. díl:

100 odrůd ořechů vlašských a lískových, v barvách a s popisy.

IX. díl:

100 odrůd révy vinné, v barvách a s popisy.

X. díl:

100 dalších nových a nejnovějších jablek a hrušek, v barvách a s popisy.

**Každý díl možno koupiti samostatně.
Cena každého dílu v celoplátěné vazbě Kč ~~12~~.**

LIDOVÁ POMOLOGIE

V. DÍL:

**BROSKVE
A
MERUŇKY**

100 NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH ODRŮD

(75 broskví, 25 meruněk).

SESTAVIL

JOSEF VANĚK,

zahrad. architekt, šéfredaktor „Zahrady“,
stálý přísežný soudní znalec.

*

100 barvotisků.

*

1939.

Nakladatelství zahradnické literatury (Jos. Vaněk),
Chrudim.

P ř e d m l u v a .

Broskve a meruňky jsou nesporně nejušlechtlejším, nejchutnějším a nejvzácnějším naším ovocem. Jest jedinečným požítkem, můžeme-li si sami utrhnouti se zákrsku nebo špalíru krásně zardělou, libě vonící a šfavnatou broskev, nebo žlutou meruňku. Také hospodyňky doveďdou náležitě oceniti zavařeniny meruňkové a broskvové v jakékoliv úpravě (marmeláda, půlky plodů a pod.).

Všeobecně rozšířené mínění, že stromy broskvové a meruňkové se u nás nedaří, že vyžadují teplou, vinařskou polohu, není odůvodněné. Špalíry na zdech můžeme pěstovati i v polohách dosti vysokých, zákrsky možno pěstovati ve všech normálních polohách, i když nedají takovou úrodu, jako na jihu. Hlavní věci jest, připraviti dobře půdu a sázeti jen rané odrůdy a na správných podnožích. Jest sice pravdou, že jmenovitě broskve vyžadují zvláštní řez, ale tento jest velmi jednoduchý a jest podrobně popsán a vhodnými obrazy doložen v mé knize »Ošetřování a řez zákrskových stromů«, III. vydání. Při pěstování zákrsků jest nejvhodnější způsob pěstování s kotlovitou korunou, což jest ve jmenované knize podrobně popsáno a vyobrazeno tak, že každý může podle tohoto návodu docílití naprosto uspokojivých — i když ne skvělých úspěchů.

Hlavně musíme míti na zřeteli, že nepřátelským zábořem našich území ubylo nám asi 180.000 stromů broskvových a asi 640.000 stromů meruňkových, čili v úrodě to znamená ztrátu t. č. ročně 604 vagony meruňek a 67 vagonů broskví. Ztratili jsme kraje, které byly

nejen zásobárnou broskví a meruněk pro celou naši republiku, ale znamenaly také významnou položku pro vývoz. Musíme se všemožně postarati o to, abychom tento úbytek nahradili vlastní produkcí broskví a meruněk, abychom je nemuseli kupovati v nepřátelských státech. Jak lze toho docílit, jest podrobně uvedeno ve zmíněné knize a nelze se o tom zde podrobně rozepisovati.

Zdá se, že uváděti 75 odrůd broskvových a 25 odrůd meruňkových jest zbytečně mnoho. Jest sice pravdou, že jest to sortiment dosti obsáhlý, ale nejsou všechny paušálně doporučovány. U každé odrůdy jsou přesně uvedeny dobré i špatné vlastnosti, požadavky na půdu a polohu, odolnost nebo choulostivost stromů vůči mrazu a hlavně otužilost nebo citlivost květů vůči mrazu, takže každý zájemce si může podle místních poměrů vhodné odrůdy vybrati. Tím se každý uchrání škod, což má největší význam.

Při zpracování látky byl mi opět nápomocen hlavně p. Fr. Zeman. Hlavní zásluhu na vydání tohoto V. dílu si získal p. M. Ordódy v Bagotě (nyní Maďarskem zabrané), jenž mi ochotně dal k dispozici všechny broskve ze svého jedinečného sortimentu.

Broskve k malování zaslali dále pánové: Karel Kreuzwieser, školky, Jemnice na Mor., V. Biedermann, správce v Pomněnicích u Benešova. Meruňky zaslali hlavně pánové: Lad. Tondl, učitel, Znojmo, Josef Horáček, školky, Vel. Pavlovice, Juraj Polonyi, Dol. Jatov, Slov., prof. O. Boček, Troja, Státní ovocinarská školka v Trenčíně a v Děvín. Nové Vsi, Bella Ruttkay, Nová Stráž. Dále různé informace ochotně podali pp.: insp. V. Buchta, Bratislava, Dr. Ing. K. Kamenický, Praha, poslanec V. Jaša, Znojmo. Všem, kteří mi jakýmkoliv způsobem byli nápomocni při vydání tohoto dílu, vyslovuji zde svoje nejvřelejší díky. Také děkuji srdečně p. prof. E. Jankowskemu z Varšavy za lask. sdělení synonym v polské řeči a p. V. Šour-

kovi, asist. v Chrudimi, za lask. pořízení překlada z maďarštiny.

Prosím, aby i nadále byly mi zasílány plody a popisy odrůd, které v tomto V. dílu nejsou uveřejněny a mají svoji hodnotu, takže seznámení veřejnosti s nimi je důležité, abych je mohl zařaditi do posledního společného dílu, v němž budou opět ještě jablka, hrušky a peckovice, jež si zaslouží publikování a nebyly dosud ve vyšlých dílech uveřejněny.

Těším se, že tento díl přispěje k náležitému poznání a ocenění našeho nejušlechtlejšího ovoce — broskví a meruněk — a že v každé naší zahrádce najdeme aspoň po jednom zákrsku.

Chrudim, 1939.

JOSEF VANĚK.

Botanicko-pomologické roztřídění broskví a meruněk.

Broskve.

Botanicky rozdělují se odrůdy broskví na broskve s plody **plstnatými** a s plody **lysými**. Základní rozdělení lze pomologicky doplniti takto: **Plstnaté broskve** s dužninou odlučitelnou od pecky jsou nazývány **broskvemi pravými** a odrůdy s dužninou na pecce zcela nebo zčásti lpící, se jmenují **tvrdky**.

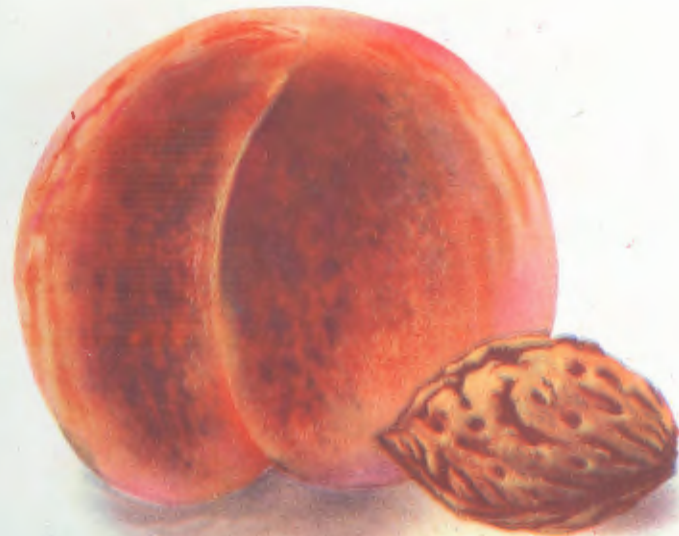
Lysé broskve, často zvané pouze **nektarinky**, rozdělují se analogicky v **nektarinky pravé**, s peckou od dužniny odlučitelnou a v **bryňonky**, u kterých dužnina lpí na pecce.

Každou jednotlivou skupinu lze dále tříditi podle barvy dužniny v podskupiny s dužninou **bledou**, **bělavě zelenavou**, **žlutou** nebo **červenou**. Další pomologické třídění se provádí podle charakteristických žlázek, které narůstají na řapících listových (někdy i na dolním obvodu čepele) a jsou buď tvaru **ledvinkovitého**, **kulovitého**, **smíšeného**, nebo také i **chybí**. Přihlíží se také i ke tvaru květu, který se třídí v **miskovitý** (šípkovitý), **zvonkovitý velký** a **zvonkovitý malý**. — Pro přesnou pomologickou klasifikaci broskví připojuje se i doba dozrávání plodů, porovnání tvarů, svrásnění pecek, a používají se i mnohé jiné rozlišovací znaky. — Při pomologickém určování rozhodují tyto znaky: Povrch plodu (plstnatost). Přilnavost dužniny na pecce. Barva dužniny. Žlázky na listech. Tvar květů. Doba zrání (základ podle průměrného zrání jiných odrůd ve stejném stanovišti). Mimo toho se přihlíží k velikosti, váze a tvaru plodů, hloubce povrchového žlábků, stopě po čnělce, vybarvení, event. i jiným vnějším zna-

kům. V úvahu se bere i místo původu, podnož, půda, stáří a zdravotní stav stromu, s něhož plody pocházejí.

Meruňky.

Botanicky se meruňky rozlišují v odrůdy drobnoplodé, které jsou keřovitého vzrůstu a mají plody drobné, nakyslé, listy široce vejčité, a v odrůdy meruňky obecné, stromovitého vzrůstu; v tyto zahrnuje se největší počet odrůd pěstovaných. Mají plody velké, kulovité, barvy žlutě oranžové, s jádry hořkými nebo nahořklými, listy srdčité; dále meruňky mandlové, s plody velkými, červenavě zbarvenými, jádru sladkými, s čepelemi listů na spodě k řápku protáhlými, nikoliv srdčitými, a konečně meruňky broskvovité s plody zploštělými a jádru hořkými. — Poněvadž u mnoha pěstovaných odrůd jeví se pouze nepatrné vzájemné odchylky, toto rozdělení nevyhovuje botanicky ani pomologicky, je proto určování odrůd meruňkových velmi obtížné, což lze si vysvětliti smíšením znaků při vzájemném křížení odrůd. Některé jednotlivé odrůdy mají rozlišovací znaky dobře patrné, také i morfologické znaky stromu, listu a květu u některých napomáhají.

1. May Flower.

2. Vítěz.

1. May Flower .

Čti: Mej flour.

Původ: Sev. Amerika.

Plod prostřední velikosti, as 55—70 mm vysoký, 65—70 mm široký, váží 85—90 g.

Tvar má kulovitý, také i zploštěle kulovitý, často i mírně zašpičatělý, celkově pravidelný; středem jedné strany se táhne hluboký žlábek a končí zbytkem čnělky v prohlubince, po druhé straně bývá středem plod nestejně hluboce a široce proláklý. Stopečná jamka jest hluboká a znatelně vykrojená.

Slupka jest slabá a pevná, dá se velmi dobře stáhnouti, jest smetanově bělavá, z velké části souvisle červeně zbarvená neb skvrnitá a žíhnaná, na sluneční straně červeně až krvavě zarudlá, krásného vzhledu, celá plstnatá, jako bělavou vatou potažená.

Dužnina jest zelenavě bělavá, hojně vláknitá, neobyčejně šťavnatá, dobrá, ne však zcela jemná, chuti sladké, mírně navinulé, spíše II. jakosti.

Pecka jest velká, lpí buď zcela nebo převážně u dužniny.

Zraje v teplých oblastech koncem června, nejčastěji v první polovině července.

Strom jest bujného vzrůstu, záhy a pravidelně plodný, proti zimě značně otužilý. Na letorostech jsou očka řídká, květné puky velmi hojné. Barva na vrchní straně hnědě červená, vespod světle hnědá.

Špatné vlastnosti: Vadou jest, že dužnina této významné odrůdy se neodlučuje od pecky.

Upotřebení: řadí se mezi prvotřídní tržní rané a velice cenné odrůdy.

Synonyma: Májový květ, Mayflower, Early Wonder, Fior di Maggio, Május virága, Maggiolino, Pol.: Majowa.

2. Vítěz.

Původ: Amerika.

Plod prostředně veliký až velký, 70—85 mm vysoký i široký, váží 96 g.

Tvar jest obyčejně pravidelně kulovitý, někdy i protáhle kulovitý; nejširší jest asi v polovině plodu, k temeni se okrouhle zúžuje, ke stopce více, u jednotlivých plodů bývá také nápadně skosený. Jamka stopečná jest široce nálevkovitá; z této se táhne mělký žlábek (spíše rýha) a plod dělí na dvě téměř stejné polovice, jedna bývá poněkud vyšší.

Slupka dá se stáhnouti, jest jemně a krátce plstnatá, základní barvu má žlutavě zelenou, větším dílem jest krásně rumělkově žíhaná, neb zastřená, jindy je zase naopak bleďší nebo na sluneční straně jest jako sametová, neb alespoň místy tmavě červeně skvrnitá.

Dužnina jest velmi šťavnatá, jemná, bělavě žlutavá, vlákny jemně protkaná, chuť velmi lahodná, libě kořenitě, sladké.

Pecka jest veliká, pravidelného vejčitého tvaru, v úplné zralosti se od dužniny odlučuje.

Uzrává v teplých oblastech v první polovině července, náleží k nejranějším odrůdám broskví.

Strom jest otužilý, za příznivých poměrů dosahuje i přiměřeného věku, plodí záhy po výsadbě a je velmi úrodný; vzrůst má prostředně bujný, letorosty normálně silné, prostředně dlouhé, bez předčasných letorostů, očka dosti vzdálená, nasazování květných puků velmi bohaté. Barva kůry hnědočervená, v dolejších partiích hnědá, vespod světlejší.

Upotřebení: Ranost, krásný vzhled i chuť ovoce, jakož i přiměřená velikost, také i zdraví a plodnost stromů, řadí tuto odrůdu k nejcennějším broskvím.

Synonyma: Sieger, Le Vainqueur, Victor, Vífaz, Gyöztes, Gyözö, Pol.: Rycerz.

3. Amsdenova broskev.

4. Briggova raná broskev.

3. Amsdenova broskev.

Původ: Amerika.

Plod jest prostřední velikosti, asi 55—70 mm vysoký, 60—65 mm široký, průměrné váhy 115 g.

Tvar má zploštěle kulovitý, také i protáhle kulovitý, po jedné straně se táhne široká a dosti hluboká rýha, která dělí plod ve dvě stejnoměrné poloviny; temeno jest ploché, jest na něm dosti hluboká prohlubinka, v níž tkví vystalá tečka, jako zbytek po čnělce. Stopečná jamka jest značně hluboká.

Slupka jest silná a plstnatá, základní barvy zelenavě žlutě bělavé, téměř celá jest zastřená a krásně ruděčerveně mramorovaná a zvláště na sluneční straně jest tmavá až sametová; s dužniny se špatně stahuje.

Dužnina jest jemná, vlákny protkaná, velmi šfavnatá, bílá nebo zelenavě bělavá, i nažloutlá, kolem pecky zelenavá, pod slupkou něžně růžová, chuti navinule nasládlé a kořenité, ne však vždy stejně aromatické.

Pecka jest velká, pouští velmi špatně od dužniny, u zcela zralých plodů mnohem lépe, někdy také i úplně.

Zraje převážně v první polovině července.

Strom jest poměrně nenáročný, ale za lepší půdu vděčný, velmi bujného vzrůstu, značně otužilý, záhy a hojně úrodný. Tvoří delší letorosty, kůra na jejich koncích jest hnědočervená, níže pak světlehnědá a na spodní neozářené straně hnědozelená; očka jsou dosti hustá i s květnými puky pohromadě. Jest velmi odolný vůči kadeřavosti listů, ne všude stejně. Lze vysazovati ve vinorodých krajích na jižní, jihozápadní nebo jihovýchodní svahy.

Upotřebení: Jest to výborná stolní a tržní odrůda a všude se těší oblibě.

Špatné vlastnosti: Ve studeném létě nebo u zcela nezralých plodů se pecka špatně od dužniny odlučuje. Trpí mšicemi.

Synonyma: Amsden June, Péche de Juin, Amsden-Pfirsich, Pol.: Amsden.

Amsdenova zlepšená (Surpasse Amsden) jest velmi raná, i jinak podobná obyčejné Amsdenově, kterou předčí velikostí i krásnějším vybarvením.

4. Briggova raná broskev.

Původ: Jižní kraje Severní Ameriky.

Plod jest prostřední velikosti, asi 55 mm široký, 49 mm vysoký.

Tvar má ploše kuželovitý, na straně ke stopce jest částečně širší a ve tvaru kulovitém bývá nestejnomyerný; mělký žlábek se táhne přes celý plod a končí zbytkem čnělky na nepatrné vyvýšenince, která bývá posunuta mimo střed plodu. Stopečná jamka jest úzká a dosti hluboká.

Slupka jest silná a pevná, s dužniny se lehce stahuje, jest hustě plstnatá, bělavě žlutá, na sluneční straně červeně rozmytá, v zastíněných místech jemně tečkovaná, částečně mramorovaná a žíhaná.

Dužnina jest bělavá, lehce nazelenalá, velmi šťavnatá, řídkce vláknitá, nasládlé chuti.

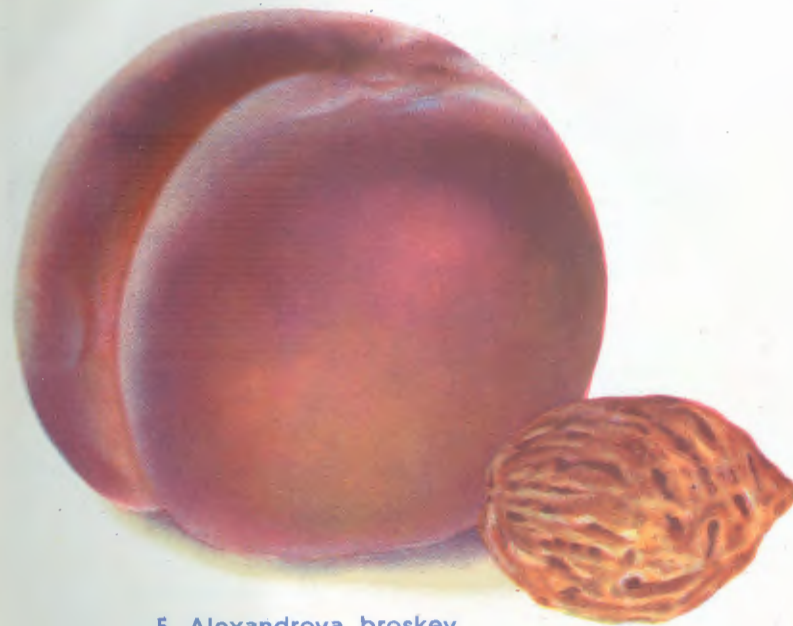
Pecka jest poměrně malá, zašpičatělá, od dužniny se odlučuje, někdy ponechává na sobě zbytky dužniny.

Uzrává v polovině července, současně s Amsdenovou broskví.

Strom roste bujně, starší kůra jest hnědá, s nažloutlým odstínem, hojně tečkovaná, letorosty narůstají silné, na sluneční straně jsou načervenalé. Olistěním se dobře rozeznává od »Amsden«, ovocem jsou si podobné. Strom netrpí kadeřavostí, jest velmi úrodný.

Upotřebení: řadí se k dobrým tržním odrůdám.

Synonyma: Nesmí býti zaměňována s Briggovou pozdní, zrající v září, již popsal Downing v roce 1882. — Brigg's Maipfirsich, Rouge de Mai, Rouge de Mai de Brigg, Briggs Red May, Pol.: Brigga.

5. Alexandrova broskev.

6. Cote d'Azur.

5. Alexandrova broskev.

Původ: Amerika.

Plod jest prostředně veliký až veliký, asi 6½ cm vysoký, 7 cm široký.

Tvar má zploštěle kulovitý, celkově pravidelný a velmi úhledný. Žlábek dělí plod na dvě téměř stejné poloviny, jest zvláště u stopky hlubší a širší, postupně se zeslabuje a končí vyvýšeným zbytkem po čnělce. Jamka stopečná jest široce nálevkovitě vykrojená.

Slupka jest jemně a krátce plstnatá a dosti dobře se s dužniny stahuje, jest zelenavě žlutá, větším dílem krásně pestře červeně, na sluneční straně karminově až tmavě červeně žíhaná, mramorovaná. Ze zastíněných míst proráží základní nažloutlá barva.

Dužnina jest jemná, hojně šfavnatá, dosti tuhá, zelenavě bělavá, částečně kolem pecky a zvláště pod slupkou načervenalá, chuti navinule nasládlé, převážně velmi dobré.

Pecka jest velká, baňatá, od dužniny jest polo odlučitelná, většinou bývá spojena pouze ojedinelými vlákny.

Zraje ke konci července a počátkem srpna.

Strom roste bujně a zdravě, náleží k nejúrodnějším odrůdám vůbec, poněvadž nejen ve dřevě, ale i v době květů je poměrně otužilý. Letorosty narůstají středně dlouhé, silné, bez předčasných letorostů, barvy na koncích hnědočervené, doleji hnědozelené; očka na nich jsou dosti hustá, s bohatými květnými puky. Značně vzdoruje kadeřavosti listů. Půdu vyžaduje dobrou, sušší, kyprou, dostatečně vápenitou. Vyhovují nejlépe výslunné svahy i roviny, chráněné proti severu. Nehodí se do půd těžkých, neboť v takových selhává v úrodnosti i jakosti plodů.

Upotřebení: Radí se mezi prvotřídní tržní a stolní odrůdy, na trzích mezi dováženými broskvemi zaujímá nejpřednější místo, jest vyhledávána a dobře placena, k čemuž ji velmi napomáhá její krásné zbarvení. Zužitkuje se jako čerstvá, hodí se výborně i na úpravu kompotů.

Synonyma: Früher Alexander-Pfirsich, Précoce Alexander, Early Alexander, Korai Alexander, Korai Sándor, Pol.: Aleksandra.

6. Cote d'Azur.

Čti: Kot dazýr.

Plod má veliký až velmi veliký, průměrně asi 7½ cm vysoký a 7 cm široký.

Tvar má nejčastěji nepravidelně oválný, se stran smáčknutý, povrch značně zhrbolený. Jedna strana má vyvstálý oblý hřbet, čímž plod nabývá značné nepravidelnosti, druhá jest pěkně kroužená, u stopky více; po této se táhne hlubší rýha, častěji ve znamení nestejně širokého a hlubokého žlábků a končí v hluboké rýze zbytkem čnělky.

Slupka jest téměř lysá, jemná, dobře se stahuje; základní barvu má slámově bělavou až zelenavěžlutou, značnou část karmínověčerveně souvisle zastřenou, také jen stříkanou, nebo tečkovanou. Červené zbarvení bývá zvláště kolem stopečné jamky velmi pestré.

Dužnina jest jemná, neobyčejně šťavnatá, bělavě žlutá, lůžko pecky má zelenavé, chuti jest příjemně navinule sladké, kolem pecky bývá značně nahořklá, celkově jest dobrá, obcerstvující.

Pecka pouští dosti dobře od dužniny, ne však úplně, s dužninou jest spojena četnými vlákny.

Zraje v polovině července.

Strom zdravě roste, poněkud slaběji, je otužilý, vůči chorobám odolný. Letorosty narůstají dlouhé, prostředně silné, s předčasnými letorosty, očka jsou poměrně daleko od sebe, květných puků je hojně. Barva kůry jest převážně světlá, žlutohnědézelená.

Upotřebení: Jest to význačná stolní odrůda a poněvadž velmi časně zraje, i významná pro trh.

7. Beatrice raná.

8. Arp Beauty.

7. Beatrice raná.

Čti: Bític.

Původ: Anglie.

Plod jest prostřední velikosti, asi 6½ cm vysoký, 7 cm široký.

Tvar má zploštěle kulovitý, také i více kulovitý, až i zdánlivě vysoký. Z hluboké, pěkně vykrojené stopečné jamky se táhne hlubší žlábek, který končí v malé prohlubince zbytkem čnělky a dělí plod na dvě stejné poloviny.

Slupka jest bělavě plstnatá, dá se lehce stáhnouti, základní barvu má zelenavě žlutavou, na sluneční straně jest živě růžově červená a skvěle červeně mramorovaná.

Dužnina jest jemná, od pecky v příznivém létě téměř odlučitelná, je řídké vlákny protkaná, velmi šťavnatá, bělavě zažloutlá, často pod slupkou sluneční strany jemně zarůžovělá, kolem pecky zelenavá a jen velmi zřídka začervenalá; chuť má navinule sladkou, značně aromatickou, velice dobrou.

Pecka jest vejčitá, na povrchu hluboce a řídkce zbrázděná, jest spojena s dužninou vláknou.

Uzrává podle stanoviště, na zdech koncem července, ve volném prostranství mnohem později.

Strom roste dosti bujně, ploditi počíná záhy a plodí uspokojivě. Jest poměrně dosti otužilý, vůči broskvovým chorobám odolnější a lze jej pěstovati i zcela volně. Půdu vyžaduje poněkud vazčí, ale kyprou, úrodnou, dostatečně vápenitou. Letorosty narůstají prostředně dlouhé, ne příliš silné, někdy i s několika předčasnými letorosty, zbarvení mají převážně hnědočervené. Očka jsou dosti vzdálená společně s hojnými květnými puky.

Upotřebení: Jest to výborná stolní odrůda.

Špatné vlastnosti: Plody dlouho nevydrží a nutno je brzy zužitkovati.

Synonyma: Beatrix raná, Früher Beatrix-Pfirsich, Early Beatrice, Beatricza, Précocę Beatrice.

8. Arp Beauty.

Čti: Arp Bjuty.

Původ: Amerika.

Plod jest prostřední velikosti, jednotlivé až veliký; průměrně jest asi 7 cm vysoký i široký.

Tvar má kulovitý, nebo také mírně protáhle kulovitý, částečně nepravidelný, stopečná jamka jest mělká a menší, žlábek na plodu hlubší a často činí plod nepravidelný.

Slupka jest dosti silná, při úplné zralosti plodu se lehce s dužniny stahuje, jest hojně hustě plstnatá. Základní barvu má světle žlutou, v úplné zralosti zlatožlutou, na sluneční straně s růžově červeným nádechem a krvavě červeným žháním, místo zvláště ozářené bývá až fialové.

Dužnina jest světle zlatově žlutá, kolem pecky načervenalá, velmi šfavnatá, rozplývavá, od pecky se špatně odlučuje; chuti jest dobré, sladce navinulé, aromatické.

Uzrává od polovice července do konce měsíce, někdy až počátkem srpna.

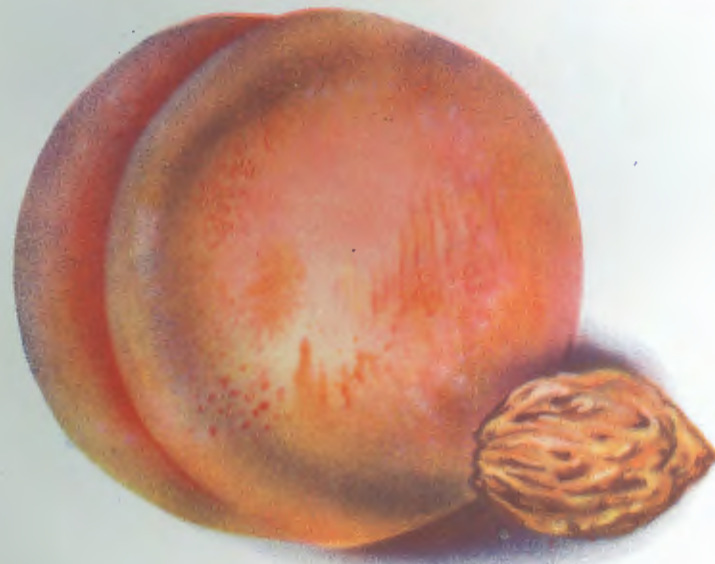
Strom jest silnějšího vzrůstu, otužilý, záhy plodí, úrodnost bývá hojná. Letorosty narůstají přiměřeně dlouhé s nepatrnými, předčasnými letorosty. Očka na nich jsou dosti hustě, květné puky bohatě. Barva kůry jest červená, vespod žlutozelená, v celku vesměs červenější.

Jakost a upotřebení: Ovoce je na trhu lákavé, jako novinka hledané, dopravu snáší dobře; jest to prvotřídní tržní i stolní odrůda a zasluhuje rozšíření.

Synonyma: Arp szépl, Arpská kráska, Pol.: Krasa arpska.

9. Miss Lola.

10. Kanadská raná broskev.

9. Miss Lola.

Původ: Sev. Amerika.

Plod průměrné velikosti, až veliký, asi 75—80 mm vysoký, 80—85 mm široký.

Tvar má zploštěle kulovitý, často velmi měnivý a vyskytují se plody velmi zdeformované až šiřaté; normální plod je vzhledný, celkově pravidelný, pouze u stopky nápadně šikmo skosený. Se stran jest stlačený, jedna strana druhou částečně převyšuje. Jamka stopečná jest hluboká, nálevkovitě zúžená, z této se táhne rýha, přechází ve žlábek a končí asi $\frac{1}{2}$ cm za vyvstalým zbytkem po čnělce.

Slupka jest celkově jemná, pouze v zastíněných místech hruběji plstnatá, základní barvy krásně bílé neb smetanově bělavě zažloutlé, na sluneční straně jest buď karmínově, až krvavě červeně souvisle zbarvená, nebo pruhovaná i pouze tečkovaná. Místy také objeví se i malá korkovina.

Dužnina jest zelenavě bělavá, pod slupkou zelenavá, kolem pecky červenavá; je jemná, dosti šťavnatá, protkaná jemnými vlákny, chuti sladké, kořenité a velmi dobré.

Pecka jest červenavá, od dužniny většinou odlučitelná, neboť drží lehce pouze vlákny.

Zraje v první polovině a uprostřed srpna.

Strom ve dřevě jest značně otužilý, rychlého, avšak slabšího vzrůstu, za příznivých poměrů bývá velmi úrodný; letorosty narůstají krátké, tenké, bez předčasných letorostů. Očka jsou normálně vzdálená, květné puky četné. Barva kůry je spíše hnědočervená.

Upotřebení: Význačná tržní a stolní odrůda.

Špatné vlastnosti: V květu jest vůči nepříznivému počasí málo odolná.

Synonyma: Lola. Miss Lolo.

10. Kanadská raná broskev.

Původ: Kanada.

Plod jest veliký, 65—80 mm vysoký, 65—85 mm široký, váží 220 g.

Tvar má kulovitý, častěji zploštěle zakulacený, povrch nestejně zhrbolený, také až nápadně nerovný. Z hluboké, široce nálevkovitě zúžené stopečné jamky se táhne širší, většinou zcela mělký žlábek, který končí na širokém, k jedné straně mírně skoseném temeni. v nápadně zapadlé a žebírky obehnané jamce.

Slupka jest pevná, hebká, jemně plstnatá; je žlutavě zelená, z větší části červeně zastřená nebo skvrnitá, na sluneční straně hnědě osmahlá, místy i tmavě fialová. Světlejší bělavé tečky jsou hustě a nápadně roztroušeny, celkově plody vypadají jako mramorované.

Dužnina jest bělavě až žlutavě zelená, pod slupkou červenavá, jemná, značně vláknitá, kolem pecky poněkud hrubší, neobyčejně šfavnatá, chuť je velmi dobrá, navinule nasládlá a kořenitá.

Pecka pouští špatně od dužniny, jest veliká a široká, k oběma koncům nápadně skosená.

Zraje koncem července, ponejvíce v první polovině srpna.

Strom jest spíše mírnějšího zakrslejšího vzrůstu, zdravý a otužilý, letorosty narůstají kratší, silné, bez předčasných letorostů, barva jejich jest převážně světle hnědá, očka jsou dosti hustá, s bohatými květnými puky.

Upotřebení: Jest to dobrá stolní a zároveň i významná tržní odrůda.

Synonyma: Kanada, Kanadischer Frühpfirsich, Early Canada, Canada Précoce, High's Early Canada, Pol.: Kanadyjska.

11. Greensborough.

12. Kondor.

11. Greensborough.

Čti: Grénsboró.

Původ: Amerika. Vypěstoval ji W. G. Balsey v Greensboroughu.

Plod bývá prostřední velikosti, jednotlivě až značně veliký, průměrně jest asi $7\frac{1}{2}$ cm vysoký, 7 cm široký.

Tvar jest vejčitý, částečně se stran mírně stlačený, jednotlivé plody bývají více kulaté, u těch jest jedna strana vyvinutější a více vypouklá a naopak zase druhá více zploštělá.

Slupka jest silnější, s dužniny se lehce slupuje, při zralosti jest silně plstnatá, základní zabarvení má bledě zelenavě žluté, na sluneční straně jest bledě červená, plody vystavené slunci jsou živě červeně zabarvené. Zabarvení jeví se buď mramorováním, žháním, v obkaloší někdy i tečkováním.

Dužnina jest žlutobílá, také i pouze bělavá, dosti jemná, hojně šfavnatá, rozplývavá, sladce navinulá, kořenitě chuti. Jest částečně k pecce přirostlá a v úplné zralosti se od pecky téměř zcela odlučuje.

Pecka jest dosti velká, na obou stranách stejně zúžená.

Zraje koncem července — častěji však v první polovině srpna.

Strom jest úplně mrazuvzdorný, půdě a podnebí se snadno přizpůsobuje, v květu jest dosti otužilý; vzrůst má velmi bujný, letorosty narůstají dlouhé, silné, někdy i s několika předčasnými letorosty. Očka jsou poměrně řídká, květných puků nebývá přespříliš, barva kůry jest převážně hnědozelená. Květy jsou velké a brzy se rozvíjejí. Plodnost přichází záhy a jest hojná. Nejlépe se oplodňuje vlastním pylem. Zaslouhuje pěstitelské pozornosti.

Špatné vlastnosti: Zralé plody často na stromě pukají.

Upotřebení: Pro domácí spotřebu jest vhodná, možno ji zařaditi mezi prvotřídní tržní a poněkud za příznivých poměrů i prvotřídní stolní odrůdy. Za méně příznivých podmínek bývá více druhořadé jakosti.

Synonyma: Greensboro, Pol.: Grinsboro.

12. Kondor.

Čti: Kóndr.

Původ: Anglie.

Plod jest veliký až velmi veliký, bývá asi 7 cm široký i vysoký, někdy 8—8½ cm široký, 7—7½ cm vysoký.

Tvar má kulovitý, častěji širší nežli vyšší. Stopečná jamka jest hluboká, široká a prostorná, táhne se z ní hlubší žlábek, který dělí plod na dvě stejné poloviny a končí na temeni v malé prohlubince, značně vyvstalým zbytkem čnělky.

Slupka jest jemná, dá se lehce s dužniny stáhnouti, jest plstnatá, bledě zelenavě žlutá, z větší části a zvláště na sluneční straně jasně růžově a červeně mramorovaná, místy také pouze žíhaná, nebo červeně skvrnitá; u plodů plně sluncem ozářených téměř celá zastřená.

Dužnina jest bělavě žlutá, kolem pecky začervenalá, velmi šťavnatá, rozplývavá, výtečné cukernaté chuti.

Pecka jest vejčitá, od dužniny se dobře odlučuje.

Uzrává podle stanoviště na zdech koncem července, někde i počátkem srpna.

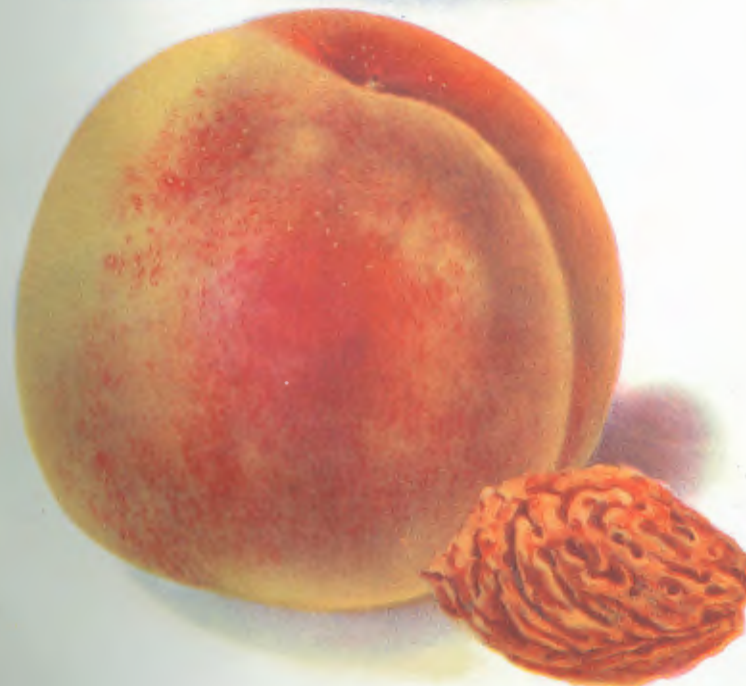
Strom roste prostředně bujně, jest pravidelně a velmi úrodný, otužilý, a to i v době květů. Vhodný k výsadbě domácích zahrad. Letorosty jsou dlouhé, přiměřeně silné, bez předčasných letorostů, barva kůry hnědozelená, očka na nich jsou normálně vzdálená, květné puky jsou četné.

Upotřebení: Jest to výborná domácí, jakož i dobrá tržní odrůda.

Synonyma: Condor.

13. Sunbeam.

14. Raná z Michiganu.

13. Sunbeam.

Čti: Sanbim.

Původ: Amerika.

Plod bývá veliký, jednotlivě až nadprůměrně veliký, normální plody bývají asi 7½ cm vysoké, obyčejně i tolik široké, nebo pouze o několik mm užší.

Tvar má téměř kulatý, při rozpálení jest zdánlivě podlouhlý, jedna polovina jest poněkud větší druhé. Jamka stopečná jest hluboká, široce nálevkovitě rozšířená, po plodu táhnoucí se žlábek jest mělký, zbytek čnělky sedí na malé vyvýšenince v malé prohlubince.

Slupka jest jemně a drobně, jako hedvábně plstnatá, zdá se býti lesklá, jest tenká, při úplné zralosti dá se s dužniny lehce stáhnouti, spíše sloupnouti, barvu má zlatožlutou, z větší části jest jasně (živě) červená, takže za základní barvu může se spíše počítati barva červená, na sluneční straně jest tmavočerveně rozmytá a tmavofialově mramorovaná.

Dužnina jest světležlutá, rozplývavá, někdy i řídká a jemně vláknitá, velmi šťavnatá, sladká, výborné, kořenité chuti. Od pecky jest polodlučitelná.

Pecka jest podlouhlá, úzká, řídká brázděná.

Uzrává koncem července, až počátkem srpna.

Strom má vzrůst bujný, řídká se rozvětňuje, jest otužilý a hojně plodný. Letorosty narůstají kratší, prostředně silné, listy jsou žlutozelené, na řapíku nacházejí se 2 ledvinkovité bradavičky, květy jsou velké, růžové.

Upotřebení: Snáší dobře dopravu, jest i na uchování trvanlivější, také i pro přímé upotřebení v domácnosti velmi vhodná; řadí se mezi prvotřídní tržní a stolní odrůdy, jest spíše lahůdkové ovoce; k tomu napomáhá krásné zbarvení i chuť.

Synonyma: Sluneční paprsek, Napsugár, Pol.: Słoneczna.

14. Raná z Michiganu.

Čti: Raná z Mišiganu.

Původ: Amerika.

Plod jest veliký až velmi veliký, asi 75 mm vysoký i široký.

Tvar má zploštěle a nepravidelně kulovitý, u některých plodů i dosti pravidelný, se stran mírně smáčknutý. Jamka stopečná jest hluboká, úzká, nálevkovitě zúžená; z této se táhne mělký žlabek, který často místy se značí pouze rýhou a končí za zbytkem vyvýšené čnělky, kterou v mělké prohlubince přetíná.

Slupka jest jemně plstnatá, základní barvu má bělavě až jasně žlutou, také i zelenavě žlutou, která jest z větší části krvavou až tmavou, také i pouze jasnou červení mramorovaně zastřená nebo skvrnitá.

Dužnina jest neobyčejně šťavnatá, bělavě až zelenavě žlutá, kolem pecky lehce začervenalá, má hojně jemných vláken, chuti jest velmi dobré, sladké, aromatické a jest nepatrně, avšak velmi příjemně zahořklá.

Pecka jest nápadně baňatá, lůžko zcela vyplňuje a částečně drží vlákny u dužniny.

Zraje počátkem srpna.

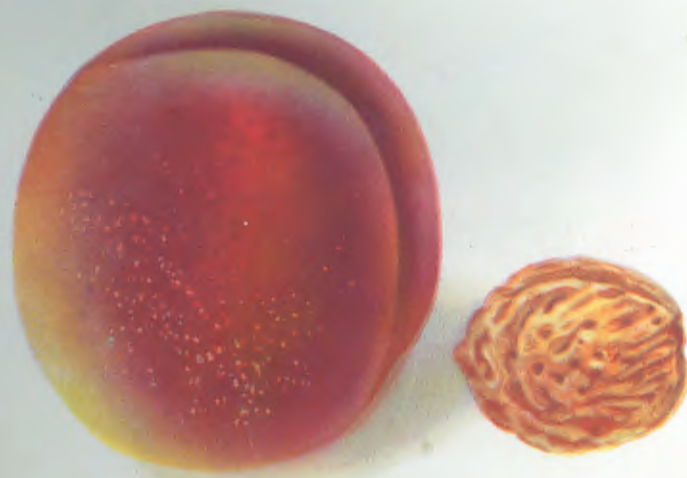
Strom jest neobyčejně úrodný, vzrůst má prostředně silný, spíše slabší, letorosty narůstají nepřilíš dlouhé, přiměřeně silné, s několika předčasnými letorosty. Očka na nich jsou dosti hustá s četnými květnými puky. Barva kůry převážně hnědozelená.

Upotřebení: Radí se mezi prvotřídní stolní a tržní odrůdy.

Synonyma: Michigan, Korai Michigan, Early Michigan, Pol.: Miczyganska.

15. Riversova raná broskev.

16. Haleho raná broskev.

15. Riversova raná broskev.

Původ: Anglie.

Plod jest nadprostřední velikosti, průměrně 75—80 mm vysoký i široký.

Tvar má kulovitý, zdánlivě vysoký, většinou pravidelný a velmi vzhledný.

Slupka jest slabá a pevná, dá se dobře stáhnouti; základní barvu má světle oranžově žlutou, z větší části je intenzivně mramorovaně červená, pouze ve stínu bledší, celkový vzhled je velmi malebný.

Dužnina jest žlutavě bělavá, při úplném dozrání žlutá, jemná, dosti tuhá, velmi šfavnatá, chuti sladce navinulé a velmi kořenité.

Pecka bývá spojena s dužninou pouze ojedinělými vlákny, jinak jest vždy úplně volná.

Zraje v polovině srpna, některé plody také až koncem srpna.

Strom roste dosti mírně, záhy plodí, úrodnost jest hojná a pravidelná. Vůči mrazům je poměrně otužilý, také i v době květu vzdoruje pozdním jarním mrazíkům a nepodléhá ani příliš nemocím a škůdcům. Půdu vyžaduje lehčí, písčitou, daří se i v půdách hlinitých, ovšem jsou-li dostatečně teplé a mírně vlhké. Hodí se k pěstování na špalírech a zdech, v teplých místech i v jiném tvaru stromu. Letorosty vyvíjejí krátké, silné, bez předčasných letorostů, očka jsou hustá, květných puků hojně, barva kůry jest převážně hnědočervená.

Upotřebení: Význačná tržní odrůda, pečlivě balené plody snáší dobře i vzdálenější dopravu, na trzích se velmi dobře prodává, hlavně jako stolní ovoce. Výborně se hodí pro úpravu zachůvek.

Špatné vlastnosti: Stává se, zvláště v studeném a vlhkém počasí, že zrající plody značně pukají, ale nezahnívají.

Synonyma: Riverská, River's Frühpfirsich. Précoce de Rivers, Rajversa, Early Rivers, Pol.: Riversa.

16. Haleho raná broskev.

Původ: Sev. Amerika.

Plod jest nadprůměrní velikosti, bývá asi 6½ cm vysoký i široký.

Tvar bývá nepravidelně kulatý a nesouměrný; žlábek není stejně hluboký, neboť dělí plod na nestejně poloviny a končí v malé rozšířené prohlubince tmavším zbytkem čnělky.

Slupka se dá se zralých plodů stáhnouti, jest smetanově bílá až krásně žlutá, na sluneční straně, obyčejně na jedné polovině plodu, skvěle červeně zarudlá až tmavě červeně mramorovaná.

Dužnina jest bělavě žlutá, kolem pecky červeně protkaná, nebo mívá také pouze lůžko červené, jest velmi šťavnatá, jemná, chuti velmi dobré, libě navinulé, sladké a aromatické. Většinou jest od pecky odlučitelná, někdy drží u ní vlákny.

Pecka jest veliká, nápadně široká a vybíhá v úzký delší hrot, jest hluboce a široce rýhovaná.

Zraje od poloviny srpna, spojuje nejranější odrůdy s pozdějšími.

Stromy jsou otužilé, nenáročné a záhy plodné, v plodnosti poněkud nestálé. Vzdrost jejich jest prostředně bujný, letorosty narůstají dosti silně a tvoří poměrně málo předčasných letorostů; očka jsou v dolejších partiích letorostů poměrně více vzdálená, na konci hustá. Barva kůry jest tmavě červenavě hnědá, na stinné straně hnědozelená.

Upotřebení: Jest oblíbená jako ovoce stolní a zároveň i jako významná tržní odrůda.

Synonyma: Hale's Frühpfirsich, Précoce de Hale, Hale's Early, Pol.: Halea.

17. Mignonne raná.

18. Normandská raná broskev.

17. Mignonne raná.

Čti: Miñon.

Původ: Francie.

Plod jest veliký, až velmi veliký, asi 7 cm v průměru.

Tvaru bývá měnivého, některé plody jsou vyšší s temenem zaobleným, jiné mají temeno více stlačené, zbytek čnělky vězí v širší mělké jamce.

Slupka jest krátce a hustě plstnatá, základní barvy zelenavě žluté, která jest z větší části jasnou červení zastřená, na sluneční straně až tmavě červeně mramorovaná a do zastíněných míst hojně natečkovaná.

Dužnina jest bělavá, kolem pecky začervenalá, velmi jemná a hojně šťavnatá, úplně rozplývavá, chuti jemně navinulé, sladké, příjemně aromatické.

Pecka jest podlouhlá, dosti velká, zašpičatělá, dobře se od dužniny odlučuje.

Uzrává podle stanoviště a počasí od poloviny srpna.

Strom roste v mládí bujně, později ve vzrůstu ochabuje, takže vzrůst jest prostřední; strom záhy plodí. Vyžaduje teplejší stanoviště, nejlepší a nejchutnější plody přináší na teplých, chráněných zdech. Tvoření předčasných letorostů jest nepatrné, vzdálenost oček poměrně větší. Barva kůry na koncích letorostů bývá tmavě červenavěhnědá, nížeji světle zelená.

Špatné vlastnosti: Chorobami broskví trpí jako jiné.

Upotřebení: Při svých dobrých vlastnostech řadí se mezi dobré tržní a stolní odrůdy.

Synonyma: Miluše raná, Velký Mignon raný, Früher Mignon- Pfirsich, Früher Lieblingspfirsich, Grosse- Mignonne Hátive, Wczesna Minion, Early Grosse- Mignonne, Pol.: Milusia.

Mignonne má plody velké, kulovité, se zřetelnou rýžkou. **Slupku** velmi jemnou, plstnatou, žlutě zelenavou, na slunci purpurově tečkovanou a mramorovanou. **Dužnina** jest bělavá, v okolí pecky růžová, velmi jemná a hojně šťavnatá, zcela rozplývavá, výborné, sladce aromatické chuti. **Pecka** jest menší než u M. r., nepravidelně a hluboko zbrázděná, od dužniny odlučitelná. **Uzrává** počátkem září. **Strom** jest bujného vzrůstu, plodí záhy po výsadbě, jest úrodný. Vhodná úroda pro pěstování na zdi. **Synonyma:** Miluše, Mignon, Grosse Mignonne, Grosser Mignon - Pfirsich.

18. Normandská raná broskev.

Původ: Francie.

Plod jest velmi veliký, průměrně asi 7 cm vysoký, 7½ cm široký a váží 230 g.

Tvar má nestejný; některý plod jest kulatý, jiný protáhle kulovitý, celkově vždy pravidelný, se stran málo smáčknutý. Stopečná jamka jest nápadně široká a hluboká, z ní se táhne mělký, také i trhaný žlábek; ten dělí plod na dvě téměř stejné poloviny a koučí zbytkem po čnělce v mělké prohlubince.

Slupka jest silná, na omak drsná (téměř bez vlny), základní barvu má zelenavě žlutou; tato barva jest z větší části bledě červeně zastřená a zvláště na sluneční straně až hněděčerveně mramorovaná. Místy vyskytují se řídkce žlutavé tečky, ojediněle i korkovitost.

Dužnina jest jemná, tuhá, hustě žilkovaná, rozplývavá a hojně šfavnatá; je bělavě zelenavá, kolem pecky začervenalá, chuti znamenité, převážně sladké.

Pecka jest začervenalá, od dužniny se těžko odlučuje.

Zraje v polovině srpna.

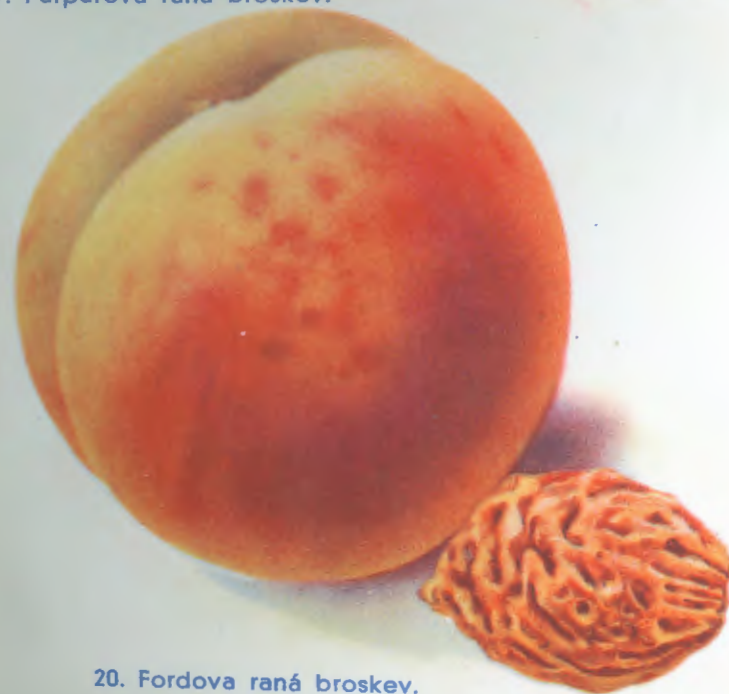
Strom jest velmi silného vzrůstu a vyznačuje se hojnou plodností.

Upotřebení: řadí se mezi prvotřídní tržní a stolní odrůdy.

Synonyma: Tévesen Normand, Raný Normand, Hegyi korai, Wiggins rané, Pol.: Normandzka.

19. Purpurová raná broskev.

20. Fordova raná broskev.

19. Purpurová raná broskev.

Původ: Francie.

Plod jest nadprostřední velikosti až veliký, bývá asi 7½ cm v průměru.

Tvar má zdánlivě protáhle kulovitý, k temeni poněkud úzeji zaokrouhlený. Jamka stopečná jest široce a mělce prohloubená, z ní se táhne málo znatelná čára, která na temeni se spíše mění v hlubší rýhu a končí vyvýšeninkou po čnělce, posunutou obyčejně ze středu plodu. Jedna strana plodu bývá poněkud vyšší druhé.

Slupka jest hustě bělavě plstnatá, dá se stáhnouti, základní její barva jest zelenavě žlutavá, ve stínu červeně tečkovaná a na sluneční straně krásně červeně mramorovaná a skvrnitá.

Dužnina jest jemná, mdle bělavá, kolem pecky fialově začervenalá, také pouze červeně žilkovaná; jest velmi šťavnatá, převážně sladká, mírně navinulá, aromatické, dobré chuti.

Pecka jest k oběma koncům zašpičatělá, hnědě červená, vězí v červeném lůžku a odlučuje se dobře od dužniny.

Zraje v druhé polovině, obyčejně koncem srpna.

Strom roste velmi bujně, dosahuje značné velikosti, jest i za méně příznivých poměrů značně otužilý, záhy a velmi hojně plodný. Letorosty narůstají dlouhé, zelené a rudé.

Špatné vlastnosti: Všeobecnými chorobami broskví trpí také, jenže v menším měřítku než jiné.

Upotřebení: Plody jsou vhodné pro všechny účely, rovněž i pro trh mají veliký význam, k čemuž jim napomáhá krása a výborná chuť.

Synonyma: Deseova, Ranní šarlatová broskev (Pixa), Früher purpur-Pfirsich, Pourprée hâtive, Early Purple, Belle-Pourprée, Pol.: Purpurowa.

20. Fordova raná broskev.

Původ: Amerika.

Plod veliký až velmi veliký, 7—8 cm v průměru.

Tvar má kulovitý, pouze ke špičce nepatrně zuženy, rýha bývá s počátku nenahmatatelná a pouze vyznačená barvou, postupně se prohlubuje, dociluje největší hloubky aniž by tvořila důlek u zbytku čnělky, která sedí na dně prohlubinky, táhne se za ní na druhou stranu.

Slupka jest krátce plstnatá, na omak hladká, základní barvy zelenožlutavé, asi z poloviny zastřená granátově až purpurově červenou barvou, která přechází i do hnědého odstínu.

Dužnina jest tuhá a pevná, smetanově bílá, ke slupce zažloutlá, šťavnatá, chuti velmi sladké, po rozkrojení brzy hořkne a ztrácí na chuti.

Pecka se dosti dobře od dužniny odlučuje, jest s ní spojena pouze vlákny; jest mohutná, hustě a značně vrásčitá, i v bocích široká, takže značí oválný průřez.

Zraje v polovině srpna.

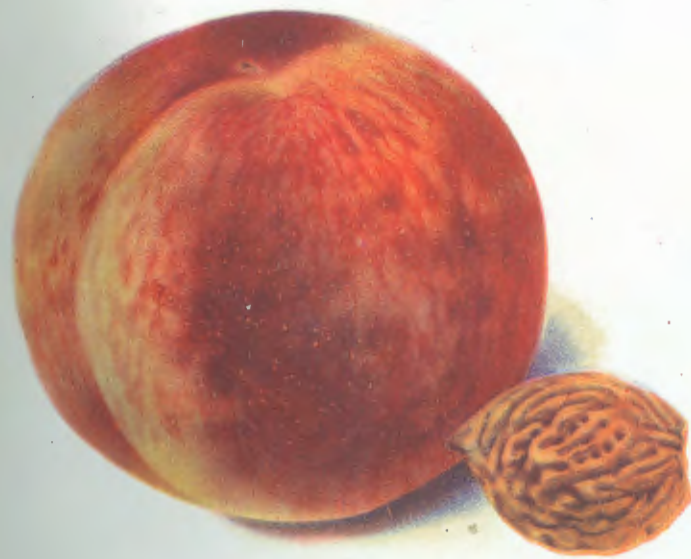
Strom roste zdravě, je otužilý, v květu však více citlivý, za příznivých poměrů hojně plodí. Vzrůst má bujný, poněkud zakrslý, letorosty narůstají kratší, dosti silné, s několika předčasnými letorosty. Očka jsou dosti hustě, květné puky hojně, barva dřeva převážně hnědozelená.

Upotřebení: Krásné zbarvení i dobrá chuť řadí ji mezi tržní a stolní odrůdy.

Synonyma: Frühe Ford, Ford korai, Pol.: Forda.

21. Ředitel Mocker.

22. Waterloo.

21. Ředitel Mocker.

Původ: Semenáč, vypěstovaný v pomologickém ústavu v Troji.

Plod jest nadprůměrní velikosti, asi 5½ cm vysoký i široký.

Tvar má kulovitý, velmi vzhledný, s obou stran smáčknutý, na jedné straně bývá bok nápadně proláklý. V pravidelné, dosti hluboké stopečné jamce vzniká nápadný žlábek, táhne se asi 2 cm, přechází v rýhu a končí rozšířeným žlábkem na mírně zprohýbaném a k jedné straně skloněném temeni, za zvýšeným, zašpičatělým zbytkem čnělky; tuto přetíná a dále postupuje přes celou znatelnou prohlubinku.

Slupka jest dosti silná, s dužniny se dobře stahuje, jest jemně plstnatá, základní barvu má voskově až oranžově žlutou, na sluneční straně jest souvisle jasně červeně až karmínově mramorovaná a tečkovaná; v tomto zbarvení objevují se tmavé žíhy, také i výrazné bělavé tečky.

Dužnina jest jemná, velmi šťavnatá, zeleňavě žlutá, většinou žlutá a kolem pecky zelenavě bělavá, čteně vláknitá, po rozloupnutí tvoří zvláště v blízkosti slupky zdánlivé malé krystalky; chuti jest lahodné, sladké, s příjemnou, navinulou příchutí. Úplně se rozplývá, po použití zbude pouze oddělená slupka.

Pecka má vyvstalý, prohloubený hřbet, špička u základny jest tupá, protější zašpičatělá; od dužniny se úplně neodlučuje.

Uzrává v druhé polovině července.

22. Waterloo.

Čti: Uatrlů.

Původ: Amerika.

Plod jest prostřední velikosti, bývá 5½ cm vysoký, 6½ cm široký, také i 7 cm vysoký i široký, váží asi 100 g.

Tvar bývá ploše kulovitý, k jedné straně má temeno poněkud skloněné, celkově jest však plod dosti pravidelný. Po jedné straně se táhne mělký žlábek, který na temeni tvoří prohlubinku, v níž uprostřed se nalézá značný zbytek čnělky; po druhé straně se táhne mělká rýžka. Jedna polovina plodu bývá o málo větší.

Slupka jest dosti silná, lehce plstnatá, snadno se s dužniny stahuje, základní barvu má žlutobílou, je zelenavě prokvetalá, z větší části jest světlejší, pouze na sluneční straně tmavší červení mramorovaná a hojně a zřetelně tečkovaná. Na některých plodech objevuje se místy i korkovina.

Dužnina jest bělavě žlutá, místy zelenavá, dosti šťavnatá, rozplývavá, příjemně sladké, jemně navinulé a lehce aromatické chuti.

Pecka jest dosti velká, částečně drží u dužniny.

Uzrává koncem července a počátkem srpna.

Strom jest otužilý a velmi hojně plodící; vzrůst má bujný, letorosty delší, přiměřeně silné, bez předčasných letorostů. Očka normálně vzdálená s četnými květnými puky. Letorosty jsou barvy tmavě hnědočervené, vespod světlejší, celkově činí dojem převážně světlé barvy.

Upotřebení: Jest to prvotřídní stolní odrůda.

Vaněk:

Lidová pomologie, V.

Tab. XII.

23. Vilderova broskev.

24. Triumph.

23. Vilderova broskev.

Původ: Amerika.

Plod jest nadprůměrní velikosti až veliký, průměrné plody bývají 62 mm vysoké, 68 mm široké.

Tvar má zploštěle kulovitý, v příčném průřezu kulovitý; stopečná jamka jest hluboká a široká, z ní se táhne mělký a plochý žlábek.

Slupka jest silná, sametově plstnatá, bělavá, na sluneční straně krásně krvavě červeně zbarvená; základní barva jest z větší části v zastíněných místech bledě červeným mramorováním a krátkým žíháním neb tečkováním zastřená.

Dužnina jest bělavá, místy zelenavá, velmi šťavnatá, poněkud vláknitá, úplně rozplývavá, částečně cukernatá, dobrá, častěji spíše druhé kvality; od pecky se dobře odlučuje.

Pecka jest prostředně veliká, značně a hluboce rýhovaná.

Zraje v první polovině srpna, o několik dní později než Beatrice raná.

Strom jest mírnějšího vzrůstu, vyznačuje se zdravostí, stálou a hojnou plodností. Starší dřevo má barvu hnědou a jest četně tečkované.

Upotřebení: řadí se mezi významné tržní odrůdy a poněvadž snáší velmi dobře dopravu, jest v obchodních plantážích hojně pěstována, v posledních letech i v našich krajích vysazována.

Synonyma: Wilder, Pol.: Wildera.

24. Triumph.

Původ: Amerika.

Plod jest nadprůměrně veliký, jednotlivě až velmi veliký; mává 60—85 mm v nejširším místě.

Tvar jest podlouhlý, často také kulovitý a stejně vysoký i široký; stopečná jamka jest nápadně široce vykrojená, táhne se z ní širší a mělký žlábek, který končí na proláklém temeni a obklopují jej vyvstálé hrany.

Slupka jest jemně a hustě bělavě plstnatá, krásně tmavě žlutá, z větší části skvěle červeně zastřená, zvláště na sluneční straně tmavě mramorovaná a celkově červeně natečkovaná.

Dužnina jest tuhá, žlutá, kolem pecky částečně a úzce zardělá, červenými vlákny protkaná, je velmi šťavnatá, chuti sladce navinulé, značně aromatické, s příjemnou nakyslou příchutí.

Pecka jest prostředně veliká, červenohnědá, vězí v červeném lůžku, s dužninou jest hojně vláknitě spojena a těžce se od této odlučuje.

Uzrává v první polovině srpna.

Strom roste z mládí velmi bujně, později ve vzrůstu ochabuje, vyznačuje se brzkou, stálou a hojnou plodností, proti mrazům a nepohodám jest velmi otužilý. Letorosty jsou dlouhé, silné, bez předčasných letorostů, očka dosti vzdálená, s četnými květnými puky. Barva na koncích převážně hnědočervená, doleji světlehnědá.

Špatné vlastnosti: Strom snadno podléhá ka-deřavosti listů (*Exoascus deformans*).

Upotřebení: Jest to dobrá tržní a domácí odrůda, při krásném zbarvení a dosti dobré chuti vhodná a lákavá i pro stůl. Pro konzervaci se také dobře hodí, poněvadž jsou však více oblíbené broskve s bílou dužninou, jest k tomu účelu méně vyhledávána.

Synonyma: Triumph Pfirsich, Diadal, Pol.: Triumf.

Vaněk:

Lidová pomologie, V.

Tab. XIII.

25. Laczyho broskev.

26. Douéská broskev.

25. Laczyho broskev.

Čti: Lacyho.

Původ: Maďarsko.

Plod veliký, až velmi veliký, bývá asi 8 cm vysoký i široký.

Tvar má nepravidelně kulovitý, u stopky mírně a tupě smáčknutý, spíše zaoblený. Temeno jest k jedné straně mírně skosené.

Plod bývá často od poloviny částečně zkrácený, nabývá tvaru dosti nepravidelného a má znatelně polovinu plodu protáhlou. Stopečná jamka jest mělká, široká, žlábek celkově jest mělký, pouze k oběma koncům plodu bývá hlubší, částečně se táhne za malý, tmavý zbytek čnělky.

Slupka jest jemně, dosti hustě plstnatá, místy až hrubě, základní barvu má bělavě zelenou až žlutavě zelenou, na sluneční straně jest nestejně červeně zastřená, také jen červeně skvrnitá, nebo souvisle tečkovaná a zase naopak, místy až zahnědlá; červení prosvítají žlutavě jemně tečky.

Zraje v polovině srpna.

Strom z mládí roste bujně, jest velmi úrodný, otužilý, vůči chorobám také i list značně odolný; později ve vzrůstu ochabuje, letorosty nenarůstají příliš dlouhé, jsou normálně silné, netvoří předčasných letorostů, očka jsou normálně vzdálená, s velmi četnými květnými puky. Barva kůry převážně světlá, zelenohnědá.

Upotřebení: Má dužninu tuhou a řadí se k významným tržním a stolním odrůdám.

Synonyma: Laczy Pfirsich, Laczy barack, Laczyféle őszibarack, Pol.: Lazczego.

26. Douéská broskev.

Čti: Dueská.

Původ: Francie; byla vypěstována ze semene ovocnářem Dimatem v Doué.

Plod bývá až velmi veliký, průměrně asi 7½ cm vysoký i široký.

Tvar má kulovitý, k temeni zúženě zaoblený. Mnohé plody bývají často poněkud smáčknuté.

Slupka jest jemně a krátce plstnatá, velmi špatně se s dužniny stahuje, barvu má živě červenou, na sluneční straně až purpurově mramrovanou a tečkovanou, v zastíněných místech zůstává barva základní, která většinou bývá sytě žlutá.

Dužnina jest úplně rozplývavá, bílá, vzácně růžová, kolem pecky červená, u plodů ve stínu vyrostlých nazelenalá; je velmi šťavnatá, sladké, mírně navinulé, aromatické chuti.

Pecka jest baňatá, hnědá, na povrchu hluboko zbrázděná, jest s dužninou spojena červenavými vlákny, jinak dobře od ní pouští.

Zraje ve druhé polovině srpna, obyčejně koncem srpna.

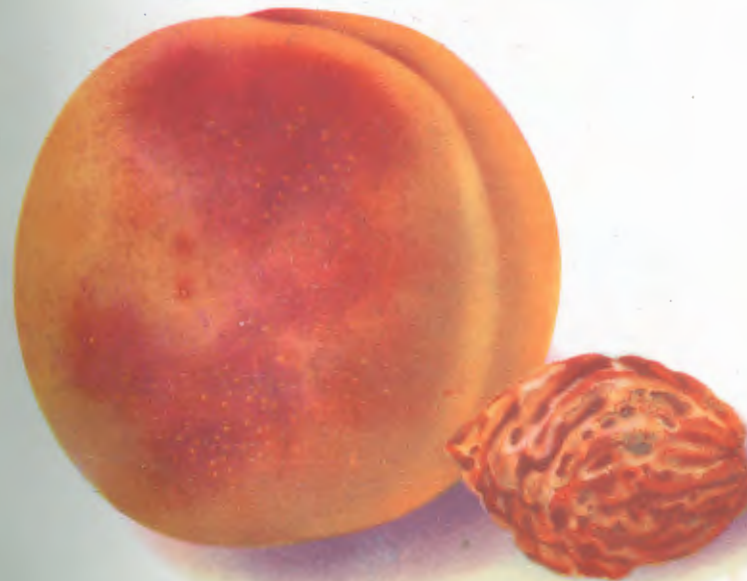
Strom roste bujně, i v době květu jest otužilý, plodí záhy, často a hojně. Letorosty narůstají silné, zelené, z větší části hnědočervené. Listy má žlaznaté a velmi malé, květy masově červené s fialovým nádechem. Plody se podobají a jsou téměř nerozeznatelné od odrůdy »Mignon« a právě malými květy se od sebe liší. Vyžaduje nejteplejší, chráněné polohy, proto pěstuje se nejvíce na zdech.

Upotřebení: Jest to více stolní odrůda.

Synonyma: Belle de Doué, Schöner von Doué, Pol.: Duszka.

27. Champion.

28. Carmen.

27. Champion.

Čti: Šampió.

Původ: Amerika.

Plod jest značně veliký, 75—85 mm vysoký i široký, váží asi 190 g.

Tvar bývá buď nepravidelně kulovitý, většinou však dlouze protáhlý, celkově nepravidelný, s temenem k jedné straně nápadně skoseným. Se stran jest plod mírně stlačený, neboť jedna strana druhou částečně převyšuje. Stopěčná jamka jest prostorná a táhne se z ní hlubší a užší žlábek, který končí v malé prohlubince zbytkem po čnělce. Na mnoha plodech objevují se rzivé, také i prohloubené důlky.

Slupka jest na omak drsná, znatelně a hojně plstnatá, smetanově bílá až zelenavá, na sluneční straně jest karmínově až krvavě červeně zabarvená a hnědě mramorovaná, někdy jen červeně skvrnitá.

Dužnina jest bělavá, kolem pecky začervenalá, hojně vlákny protkaná, ke slupce více žlutavá, od pecky většinou odlučitelná, jest jemná, hojně šťavnatá, chuti velmi příjemců, lahodně sladké, mírně nakyslé. Má výraznou broskvovou chuť, při tom jest aromatická a lehce navinulá.

Zraje v polovině srpna, v chladnějších oblastech koncem srpna, také v první polovině září.

Strom roste bujně, tvoří veliké koruny, jest poměrně otužilý, velmi úrodný, letorosty narůstají kratší bez předčasných letorostů, očka hustá, květných puků hojně; barva kůry jest tmavě hnědočervená, vespod žlutozelená. Ve vinorodých krajích zcela dobře prospívá.

Špatné vlastnosti: Úplně zralé plody jsou poněkud měkké a nedají se zasílati na větší vzdálenost, poněvadž dopravou trpí na vzhledu i jakosti.

Upotřebení: Řadí se mezi tržní a stolní odrůdy.

Synonyma: Champignon, Shampion, Pol.: Bojowsik.

28. Carmen.

Čti: Karmen.

Původ: vypěstovaná v roce 1889 v Mexiku (Texas).

Plod jest veliký, jednotlivě až velmi veliký, 70 mm průměrné velikosti, váží 205 g.

Tvar má pravidelně kulovitý, pouze žlábek plod zhrboluje; žlábek tvoří na temeni plodu podlouhlou prohlubinku, v jejímž nejnižším bodě jest zbytek po čnělce.

Slupka jest aksamitově hladká, velmi plstnatá, plst jest dosti dlouhá, šedavě lesklá. Barva slupky jest zlatově žlutá, nebo i zelenavě žlutá, z větší části jest zakrytá purpurovou červení, která se místy zesiluje a přechází do hnědočervené. Červeň bývá mramorovitě rozprostřena a jsou v ní nesterpně veliké žlutavé tečky; některé mívají i tmavě hnědé středy, plod vypadá, jako by byl poprášen úlomky perletě. Silně voní.

Dužnina jest zlatově žlutá, tuhá, místy průsvitná a velmi hustě jemnými vlákny protkaná, dosti šťavnatá, chuti jest mírně nakyslé, nepatrně příjemně natrpklé, méně sladké, více navinulé. Dužnina voní.

Pecka jest dosti veliká, boky má vyduté, leží v karmínově červeném lůžku a červeň zabíhá dosti daleko do dužniny. Od dužniny se dobře odlučuje.

Zraje obyčejně ve druhé polovině srpna.

Strom má silný vzrůst, jest velmi otužilý, záhy plodný, letorosty narůstají dosti dlouhé, přiměřeně silné, bez předčasných letorostů. Očka jsou dosti vzdálená, květných puků hojně. Barva kůry převážně tmavě hnědočervená.

Upotřebení: Odrůda tato snáší delší dopravu, proto se stává výbornou tržní i stolní odrůdou.

Synonyma: Pol.: Karmena.

29. Madlenka bílá.

30. Elberta.

29. Madlenka bílá.

Původ: Francie.

Plod jest prostřední až nadprostřední velikosti, asi 6½—7 cm vysoký i široký.

Tvar má téměř kulovitý, u stopky jest poněkud stlačený. Stopečná jamka jest mělká a širší, z této se táhne rýha a na plodu povstává plochý a širší hřebítek. Rýha poněkud přetíná zbytek čnělky, který bývá v mělké prohlubince.

Slupka se dá snadno stáhnouti, jest jemnou a velice krátkou plstí pokrytá, zelenavě žlutobílá, na sluneční straně zardělá, někdy pouze červeně tečkovaná. Plody zastíněné zůstávají úplně žlutavé.

Dužnina jest jemná, velmi šfavnatá, sladce navinulá a aromatická, v ústech se rozplývá; jest žlutavě bělavá, někdy i kolem pecky souvisle začervenalá, také pouze červeně tečkovaná nebo čárkovaná.

Pecka jest malá, podlouhlá, ke stopce široce tupá a zase naopak, druhý konec má nápadně zašpičatělý; od dužniny se většinou dobře odlučuje a jen v nepříznivém studeném roce nelze ji volně oddělit.

Zraje od poloviny srpna, obyčejně počátkem září.

Strom roste z mládí bujně, nedosahuje velikosti stromů mnohých odrůd, je velmi záhy plodný. Letorosty narůstají kratší, jsou bělavě zelené, na ozářené straně červené.

Špatné vlastnosti: V době květu je velmi choulostivá, květy i při menším mrazíku zmrzájí, plodí obyčejně nestejněměrně a většinou málo. Strom není vůči chorobám odolný.

Upotřebení: Vhodná odrůda pro konzervaci, krásné plody jsou lákavým stolním ovocem.

Synonyma: Bílá Magdalenka, Weisser Magdalenen-Pfirsich, Madeleine Blanche, White Magdalene.

30. Elberta.

Původ: Amerika.

Plod jest často až velmi veliký, průměrné plody bývají asi 70—75 mm vysoké, 65—70 mm široké.

Tvar má válcovitý, k oběma koncům stejnoměrně zúžený, někdy bývá pouze tvaru mírně protáhlého, plod jest se stran poněkud zploštělý. Jedna polovina plodu jest nižší, probíhající rýha jest hlubší teprve u špičky, kde ji přerušuje zbytek čnělky

Slupka má barvu bledě oranžově žlutou až zlatově žlutou, na slunci mírně zardělou; místy jeví se červeň jako zřetelné přerušované žíly, jinde zase tvoří mramorování, nebo husté, jemné tečkování, rozptýlené po celém povrchu.

Dužnina jest bělavě až sytě žlutá, ze středu jest paprskovitě vláknitá, místy objevují se i průsvitné tečky. Jest značně tuhá, jemná, hojně šťavnatá, lahodné, příjemně sladce nakyslé a zcela mírně nahořklé chuti. Nelpí na pece.

Pecka leží v lůžku karmínově růžovém, jest velká, plošší, se dvěma hlubokými žlábkami u tupšího hřbetu. Ostrý hřbet jest půlen, po stranách jsou pak nestejně, ostré hrany a boční strany jsou mělce zprohýbané.

Uzrává v polovině srpna, na stanovištích druhotídních až koncem srpna.

Strom roste bujně, jest otužilý, celkově však nenáročný, vyniká plodností, která nastává záhy po výsadbě. Na rozdíl od většiny broskví, které jsou samosprašné, má tato odrůda pyl neplodný, jest tedy cizosprašná. Dobrymi opylovači pro ni jsou: Vítěz, Sned, Amsdenova, Fordova a zvláště Alexandrova.

Upotřebení: Řadí se mezi nejlepší tržní odrůdy a jest vhodná pro všechny možné účely.

Synonyma: June Elberta, Early Elberta.

31. Dufourová broskev.

32. Westlandská broskev.

31. Dufourova broskev.

Čti: Dyfúrova.

Původ: Semenáč nalezen v zahradě plukovníka Dufoura u Metz ve Francii.

Plod jest veliký, asi 80 mm vysoký a 85 mm široký, jednotlivě i mnohem větší.

Tvar má zploštěle kulovitý, povrch nerovný. Jamka stopečná jest hluboce a široce nálevkovitě nápadně vykrojená, temeno je prohloubené, v něm jest uprostřed na vyvýšenině zbytek po čnělce. Jedna polovina plodu převyšuje částečně druhou a bývá větší.

Slupka jest ojířená, jemně a řídko plstnatá, zelenavě žlutá, na sluneční straně temně hnědočerveně mramorovaná, ve stínu jasně červeně tečkovaná a skvrnitá.

Dužnina jest světle žlutá, okolo pecky načervenalá, velmi šťavnatá, rozplývavá, chuti sladce kořenité.

Pecka jest přiměřeně veliká, vejčitá, na spodu zaoblená, na temeni mírně zašpičatělá, na povrchu hluboce zbrázděná; vězí v červeném lůžku a dosti dobře se od dužniny odlučuje.

Zraje za příznivého teplého počasí koncem srpna.

Strom roste zdravě a bujně, plodí dosti záhy a střídavě, nikdy však ne přílišně, hodí se k pěstování podél zdí. Letorosty narůstají dlouhé, listy na nich jsou dosti veliké.

Špatné vlastnosti: Plodností plně neuspokojuje a hodí se více pro milovníky velikého krásného ovoce.

Upotřebení: Radí se mezi nejchutnější stolní odrůdy, k čemuž napomáhá vedle výborné chuti a krásného zbarvení i vyrovnaná velikost plodů.

Synonyma: Baron Dufour, Grosse Madeleine de Metz, Pol.: Dufoura.

32. Westlandská broskev.

Původ: Holandsko.

Plod jest veliký, často až velmi veliký, průměrně asi 70 mm vysoký, 76 mm široký, váží 200 g.

Tvar má kulovitý, nebo zploštěle kulovitý; po jedné straně se táhne mělký žlábek, plod půlí a jedna strana jest vyšší druhé. Na temeni bývá žlábek dosti hluboký, často velmi nápadný, jest v povstale prohlubince přerušen vyvýšeninkou, na jejíž špičce sedí zbytek čnělky, okolí její jest travnatě zelené. Žlábek čnělku přetíná a až do poloviny druhé strany jest znatelný, dále ke stopce plod mírně prohýbá. Jamka stopečná jest nápadně vykrojená.

Slupka jest hladce plstnatá, plst jest dosti dlouhá, šedá, místy objevují se mezi ní i delší chloupky. Barvu má krásně zlatově žlutou, ve stínu bledší, na slunci až tmavě žlutou a jevu mírně červeně zarudlou; toto zabarvení projevuje se buď tečkováním nebo jemnými úzkými žíhami, které jsou přerušované; objevuje se také červeň rozmytá, mramorované rozptýlená. Jemné červené tečky jsou téměř po celém plodu, nanejvýš hustě roztroušené, plod vypadá jako by byl poprášený.

Dužnina jest bělavě žlutá, kolem pecky různě červená, velmi šťavnatá, rozplývavá, sladké, příjemné chuti.

Pecka od dužniny jest odlučitelná, hluboce a znatelně zbrázděná.

Uzrává koncem srpna a v první polovině září.

Strom roste zdravě, jest prostředního vzrůstu, otužilý; letorosty narůstají dosti bujné, silné, bez předčasných letorostů. Očka normálně vzdálená s velmi četnými květnými puky. Barva kůry světle hnědočervená, jen u mladších částí tmavě červená.

Upotřebení: Jest to prvotřídní stolní i znamenitá tržní odrůda.

Synonyma: Schöne aus Westland, Pol.: Westland.

33. La France.

34. Metelkova broskev.

33. La France.

Čti: La Franc.

Původ: Francie.

Plod jest prostřední až nadprostřední velikosti, průměrné plody bývají asi 6 cm vysoké i široké.

Tvar má poněkud protáhlý, ke špičce zúžený. Zlábek dělicí plod jest mělký, nikterak nápadný, končí šedým zbytkem po čnělce.

Slupka jest poněkud na omak drsnější, je jemně, ale hustě bělavě plstnatá, dosti silná a pevná, dobře se stahuje; barva slupky jest zelenavě bělavá, také i bělavě žlutá, na sluneční straně něžně červeně zardělá, také bývá i zabarvení živější, červen se mramorovitě rozptyluje a jest hojně zcela jemnými, červeně vrcubenými tečkami poseta.

Dužnina jest krásně bělavě nažloutlá, řidčeji silnějšími vlákny do středu prořkaná, jemná, rozplývavá, velmi šťavnatá, chuti sladce kořenité, mírně nakyslé, spíše nasládlé, za příznivých podmínek výborné, znatelně broskvové.

Pecka se dobře od dužniny odlučuje, jest s dužninou spojena ojedinělými vlákny, v místech, kde se dotýká, bývá dužnina zelenavá, také i červená; pecka jest značně veliká, hluboko rýhovaná a zprohýbaná.

Zraje koncem srpna, ponejvíce v září.

Strom má vzrůst bujný, později slabší, letorosty narůstají kratší, očka jsou velmi hustá, nasazování květných puků velmi bohaté. Barva kůry světle hnědočervená, vespod hnědozelená. Netvoří předčasné letorosty. Plodnost počíná záhy po výsadbě, bývá vždy hojná, proto strom vyžaduje dobré výživy, jinak se bohatými úrodami předčasně vyčerpá.

Upotřebení: řadí se mezi prvotřídní stolní odrůdy; plody jsou pro líbivost a jakost na trhu oblíbené.

Synonyma: Pol.: Francja.

34. Metelkova broskev.

Původ: Maďarsko, kde ji r. 1840 z pecky vypěstoval evang. kněz Somagyon Bartoloméj a rozšířil ji Fr. Metelka, lékárník.

Plod jest veliký až velmi veliký, asi 8 cm vysoký, 9 cm široký.

Tvar mívá kulatý, někdy částečně nepravidelný, také i zploštěle kulovitý. Janka stopečná jest hluboká, nálevkovitě zúžená, žlábek, který se táhne po plodu, jest hluboký a široký, zbytek po čnělce je sotva znatelný, sedí v značné prohlubince na spodku žlábků.

Slupka jest jemně sametově plstnatá, tenká, ve zralosti se zcela slupuje, základní barvu má žlutozelenou, na sluneční straně se světlečerveným nádechem a tmavokarmínově červeným žháním.

Dužnina jest bílá, lehce zelená, kolem pecky jemně načervenalá, rozplývavá, řídká, dosti šfavnatá, příjemně sladce nakyslé, vinné chuti. Od pecky jest dobře odlučitelná.

Pecka jest vejčité vypouklá, rýhování jest hluboké.

Uzrává koncem srpna až počátkem září.

Strom má vzrůst bujný, vůči nepohodám jest značně odolný ve dřevě i při květenství, záhy a hojně plodný. Letorosty narůstají krátké, přiměřeně silné, bez předčasných letorostů, očka jsou dosti hustá, květné puky velmi bohaté, zbarvení kůry převážně zelenavé.

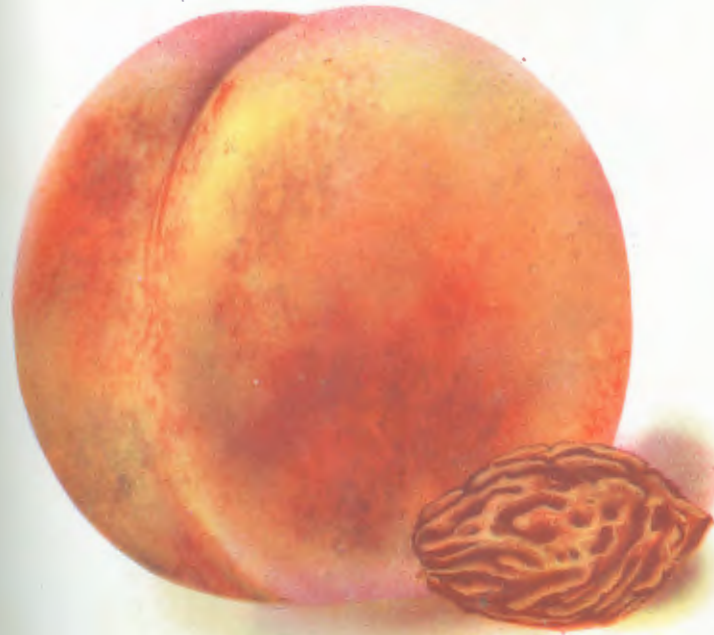
Špatné vlastnosti: Vyžaduje protrhávání plodů, neprovede-li se toto, ovoce bývá drobné.

Upotřebení: Řadí se mezi prvotřídní tržní odrůdy, jest vhodná pro velké výsadby. Dopravu snáší dobře, hodí se pro domácí potřebu, konzervování, bývá však někdy pouze druhořadé jakosti.

Synonyma: Metelka, Metelkova vyznamenaná, Metelka díjazottja, Péche primée Metelka, Metelka dijas barack.

35. Madlenka červená.

36. Conklingova broskev.

35. Madlenka červená.

Původ: Francie.

Plod jest veliký, bývá asi 6½ cm až 8 cm široký i vysoký, velikost se řídí podle stávající úrody.

Tvar bývá protáhle kulovitý, spíše však pravidelně kulatý; z úzké stopečné jamky se táhne mělká široká rýha, která končí v malé prohlubince na zkulaceném temeni; vyznačuje se někdy proti stopce malým hrotem.

Slupka má základní barvu žlutou, v zastíněných místech žlutavě zelenou, z velké části bývá jasně až ohnivě červeně zastřená, zvláště na sluneční straně tmavěji mramorovaná a skvrnitá. Slupka jest dosti silná, krátce a jemně, avšak hojně plstnatá, poměrně těžko se s dužniny stahuje.

Dužnina jest bělavá, lehce nažloutlá, kolem pecky paprskovitě mírně začervenalá, někdy i pod slupkou jemně zarůžovělá; jest jemná, hojně šfavnatá, rozplývavá, nápadně kořenitá, dobré, navinulé, sladké chuti.

Pecka jest bleďe červená, oválná, u stopky zaokrouhlená, na druhé straně s ostrou špicí, vězí v červeném lůžku, dobře se od dužniny odlučuje.

Uzrává koncem srpna a počátkem září.

Strom roste zdravě, daří se i za méně příznivých půdních poměrů dobře, jest záhy plodný, úrodnost bývá střídavá, uspokojivá. Vzrůst má silný, letorosty dlouhé, bez předčasných letorostů. Očka dosti vzdálená, hojná, barva letorostů převážně hnědozelená. Žádá chráněnou a teplou polohu a hodí se proto jen pro vlnorodé kraje, má-li býti pěstován v otevřených sadech. Vyhovují nejlépe jižní, jihozápadní a jihovýchodní svahy; jinde lze pěstovati jenom na stěnách.

Špatné vlastnosti: V době květu jest choulostivá, lehce zmrzá i delší vlhké počasí květy poškozují.

Upotřebení: Jest to prvotřídní tržní a velmi pěkná stolní odrůda, pro trh jest nutno česati ji poněkud dříve, ztrácí však částečně na jakosti. Poskytuje také výbornou zavařeninu.

Synonyma: Roter Magdalenen-Pfirsich, Madeleine de Courson, Coursoner Magdalene, Madeleine rouge, Madeleine Colorée, Pol.: Magdalenka czerwona.

36. Conklingova broskev.

čti: Konklingova.

Původ: Amerika.

Plod jest veliký, 7—8 cm vysoký i široký, za příznivého počasí bývá i mnohem větší.

Tvar má kulovitý, částečně zašpičatělý, některé plody mají temeno více vyduté a zbytek čnělky nalézá se uprostřed malého hrbolku, nebo naopak jiné mají temeno jak ufaté, zbytek čnělky vězí v malé jamce. Stopečná jamka jest hluboká, nepravidelná.

Slupka jest jemně a řídko plstnatá, dobře se stahuje; má barvu tmavě zlatě žlutou, z větší části jest hnědočerveně zakrytá, na sluneční straně tmavěji mramorovaná a do stínu natečkovaná.

Dužnina jest zlatě žlutá, kolem pecky začervenalá, jemná, úplně se rozplývá; pouští dobře od pecky, je hojně šfavnatá, chuti velmi dobré, sladké a jemně navinulé, při náležitém vyzrání aromatické.

Pecka jest podlouhlá, na spodu zaoblená, na druhém konci mírně zašpičatělá, leží v červenavém lůžku a jest s dužninou spojena vlákny.

Uzrává v druhé polovině srpna.

Strom dobře a zdravě roste, později ve vzrůstu ochabuje, hojně plodí, při květenství jest čiči mrazíkům dosti odolný. Mají-li plody chutí plně uspokojiti, musí se pěstovati pouze na chráněném teplém stanovišti, nejlépe při zdech. Letorosty jsou kratší, dosti silné, bez předčasných letorostů, avšak po sříznutí dosti rozvětvené. Očka jsou poměrně hustě u sebe, nasazování květných puků bývá dosti bohaté, barva kůry jest hnědočervená, vespod žlutozelená.

Špatné vlastnosti: Chorobami trpí jako většina jiných, za nepříznivých podmínek chutí plodu neuspokojuje a celkově jest více náročná.

Upotřebení: Jest to výtečná stolní odrůda.

Synonyma: Conkling, Congling's Pfirsich, Pol.: Konklinga.

37. Lord Napier.

38. Chasotte.

37. Lord Napier.

Čti: Lord Nejpír.

Původ: Anglie; jest to pravá nektarinka, t. j. lysá broskev s pečkou odlučitelnou.

Plod jest prostřední velikosti, asi 6 cm průměrné výšky i šířky, váží asi 130 g.

Tvar bývá většinou kulovitý, někdy mírně oválný; přes celý plod se táhne nahmatatelný široký, ale mělký žlábek, který na temeni tvoří prohlubinku, v jejímž středu stojí zbytek čnělky. Jamka stopečná jest široká a mělká.

Slupka má základní barvu žlutavě zelenou, na většině povrchu je zastřena krásnou purpurovou červení; červen v nejtmaším jeví se jako rozmyté žíly, místy úplně splývá v celé skvrny, jinde opět prorážejí tečky základní barvy.

Dužnina je zelenavá, spíše nažloutlá, světlejšími zelenavými vlákny řídkce protkaná. Jest neobyčejně šťavnatá, jemná, rozplývavá, velmi aromatická, výtečné delikátní chuti, připomínající chuť broskvovou. Odlučuje se dobře od pečky.

Pecka jest velká, znatelně a hluboko půlkruhovitě brázděná; strana ke stopce jest tupě zakončená, naopak zase ke špičce končí ostrým hrotem.

Zraje koncem srpna, obyčejně až počátkem září.

Strom má vzrůst prostředně silný, letorosty narůstají krátké, slabší, bez předčasného rozvětvení, po sřiznutí dosti rozvětvuje. Očka dosti hustá, nasazování květných puků chudší. Barva na sluneční straně červená, většina plochy žlutozelená, takže v celku se zdá dřevo zelené. Plodnost bývá velmi uspokojivá, někdy výborná.

Upotřebení: Dopravu snáší velmi dobře, řadí se k nejhodnotnějším nektarinkám; tyto doposud na trzích jsou však málo známé.

Synonyma: Pol.: Napiera.

38. Chasotte.

Čti: Šasot.

Původ francouzský.

Plod má velmi veliký, až abnormálně veliký, 7—9 cm vysoký a široký, váží asi 210 g.

Tvar má téměř kulovitý, středem jej dělí mělký a široký žlábek na dvě stejné polovice. U špičky jest plošina, která jest středem prohloubená, od žlábků oddělená vyvstalou vyvýšeninou, na jejímž vrcholku jest hnědá tečka, zbytek po čnělce.

Slupka jest hustě a zřetelně dlouze plstnatá, základní barvy bělavě zelenavé a jest červeně až velmi hojně ve větších plochách hněděčerveně zakrytá. Červen se jeví buď jako rozmytý žilhy nebo nepravidelné mramorování i tečkování a celkově plod má překrásný vzhled.

Dužnina jest smetanově zelenavě bílá, do středu zelenavější, pod slupkou slabě narůžovělá, jest velmi šťavnatá, kolem pecky světlými jemnými vlákny jako hedvábím protkaná. Chutí jest nasládlé, příjemně vinně nakyslé, méně broskvově výrazné.

Pecka jest veliká, spíše plošší, do značné hloubky silně rýhovaná, od dužniny se lehce odlučuje.

Zraje koncem srpna a počátkem září.

Strom jest velmi otužilý, zdravého, dosti bujného vzrůstu. Netvoří předčasných letorostů, letorosty jsou přiměřeně dlouhé, silné, očka poměrně dosti hustě u sebe, květné puky tvoří dosti bohaté. Barva kůry na konci hněděčervená, níže značně světlejší.

Upotřebení: Výborná tržní a stolní odrůda.

Synonyma: Pol.: Chasolta.

39. Halle J. H.

40. Croncelská raná nektarinka.

39. Halle J. H.

Původ: Amerika.

Plod jest veliký, převážně velmi veliký, bývá asi 65—80 mm vysoký, 75—80 mm široký, váží 180—200 g.

Tvar má kulovitý neb kulovitě zploštělý, spíše více zploštělý. Po jedné straně se táhne žlábek, který nad polovinou plodu je nahmatatelný, přesahuje temeno a částečně zasahuje i na druhou stranu plodu, neboť bývá pouze čnělkou přerušeny.

Slupka jest aksamitově hladká, krásně krátce plstnatá, velmi jemná, snadno promáčknutelná. Barvu má krásně oranžově žlutou, na slunci rumělkově červenou; červen není souvislá, nýbrž docílená hustým tečkováním, přes které se táhnou ještě velmi jemné, rozmyté žíhy. Žlábek jest růžově zabarvený a z části bývá vyznačen pouze barvou.

Dužnina jest jemná, hojně šťavnatá, žlutá, kolem pecky začervenalá, řídce vláknitá, výborné chuti.

Pecka jest poloodlučitelná, krátká a baňatá, její konec u základny jest široký, opačný zapičatělý, povrch jest nestejně hustě, různě a hluboce zbrázděný.

Zraje koncem srpna a počátkem září.

Strom jest plodný, květy má převážně cizosprašné. Vzdrost jest přiměřeně bujný a silný, letorosty jsou prostředně dlouhé, bez předčasného rozvětvení, očka normálně vzdálená. Tvoření květných puků je mírnější. Barva na konci hnědočervená, dole hnědá, na spodní straně hnědozelená. V našich krajích se úspěšně zavádí a osvědčuje.

Upotřebení: řadí se mezi prvotřídní stolní odrůdy; tato odrůda jest k nám ve velkém množství dovážena a jest i pro export velmi významná.

Synonyma: Hale öszibarack, Pol.: Hale'a.

40. Croncelská raná nektarinka.

Čti: Kroncelská.

Původ: Francie.

Plod jest prostřední velikosti, bývá asi 5½ až 6 cm v průměru, při menší úrodě i větší.

Tvar má nepravidelně kulatý. Stopečná jamka jest široce a dosti hluboko pěkně vykrojená, temeno plodu bývá tupé a v jeho středu nad malou prohlubinkou jest vyvýšenina se zbytkem po čnělce.

Slupka jest úplně hladká (lysá), velmi lesklá, barvy žluté, na většině povrchu rudě mramorovaná, ve stínu hojně natečkovaná, lákavého vzhledu.

Dužnina jest bělavě zelenavá, vlákný jemně protkaná, velmi šťavnatá, chuti lahodné, kořenitě sladce navinulé.

Pecka jest řídké, nestejně hluboce rýhovaná, od dužniny se dobře odlučuje.

Zraje ke konci srpna, avšak na stromě se musí nechat do úplného dozrání, až když se slupka začíná sevrkati, potom jest nejchutnější, tak jako všechny nektarinky.

Strom roste poněkud mírněji než pravé broskve, počíná záhy ploditi a rodí pravidelně a velmi hojně. V době květu jest proti mrazu značně odolný. Letorosty narůstají kratší, jsou zelené a z části fialově červenavé. Daří se nejlépe při zdech, zvláště k jihu obrácených, možno ji však pěstovati zcela volně na místech úplně chráněných a teplých.

Upotřebení: Pro velikost, plodnost, krásu plodů a dobrou chuť, zasluhuje doporučení do domácích zahrad.

Špatné vlastnosti: Z nepříznivého stanoviště, nevyzrají-li plody dostatečně, bývají nechutné.

Synonyma: Brugnon précoce de Croncels, Nektarine Frühe aus Croncels, Kroncelská, Pol.: Kronselska.

41. Millerova tvrdka.

42. Ellerstadská bílá.

41. Millerova tvrdka.

Původ: Amerika.

Plod jest nadprostřední velikosti až veliký; bývá asi 65—80 mm vysoký i široký, váží asi 160 g.

Tvar má nepravidelně kulovitý, k temeni mírně zúžený. Žlábek jest více nahmatatelný, až u temene jest dosti široký, nepřiliš hluboký; v tom místě bývá přerušen značnou vyvýšeninkou, na jejíž špičce jest hnědý zbytek čnělky. Dále po plodu jest žlábek vyznačen pouze v barvě.

Slupka jest aksamitově hladká, hojně i jemně šedě plstnatá, základní barva slupky jest zlatožlutá i oranžověžlutá, větší její část zakrývá krvavě až hnědavě zbarvená červeň. Tato červeň jeví se buď jako jemné mramorování, místy i jako málo zřetelně přerušované žíhy, které bývají tmavší než původní červeň.

Dužnina zlatově až oranžově žlutá, jest značně od pecky vlákný protkaná, pod slupkou jest zarůžovělá; rovněž lůžko pecky jest karmínově červené a toto zbarvení zabíhá dosti daleko do dužniny. Dužnina jest velmi tuhá, pevná, šťavnatá, chuti navinulé, mírně nakyslé a při tom aromatické, mající příchut' po ananasu.

Pecka se od dužniny téměř neodlučuje a i po násilném vyndání mnoho dužniny na ní zůstává. Jest veliká, silně vydutá, leptání má žlábkovité, dosti hluboké, stočené směrem k ostrému hřbetu.

Zraje koncem srpna až počátkem září.

Upotřebení: Jest to význačná tržní i dobrá stolní odrůda.

Strom vzrůstá rychle, hojně plodí, později ve vzrůstu ochabuje, letorosty narůstají krátké, normálně silné, bez předčasných letorostů. Očka jsou dosti hustá, květných puků ne mnoho. Barva letorostů jest převážně hnědozelená.

Synonyma: Miller Cling, Miller, Miller du-ránci, Pol.: Millera.

42. Ellerstadská bílá.

Původ: Německo.

Plod jest prostřední velikosti, asi 6 cm vysoký, 5½ cm široký, váží 130 g.

Tvar má kulovitý, někdy i oválný, avšak nepravidelně zhrbolený; rýha jest u špičky plodu nahmatatelná a jest zhytkem čnělky jako můstkem překlenutá.

Slupka jest značně plstnatá, má barvu bělavě žlutou, zato na sluneční straně jest růžově až krvavě červeně žíhaná; žíly jeví se jako paprsky, místy jsou však přerušované až přecházejí v jemně červenavé tečky, které se postupně ztrácejí bez určitého ohraničení.

Dužnina jest smetanově bílá, velmi jemná, hojně šťavnatá, příjemně nakyslá, osvěžující, aromatické, při tom výrazně broskvové chuti.

Pecka jest menší, plochá, hlavně ke špičce hluboce a čteně zbrzděná, kolem pecky objevují se velmi jemná, slabá vlákna, která zabíhají do nestejně hlubokých otvorů pecky. Jest na obě strany boku stejně vydutá, avšak ke stopce tupě zakončená a jako rozřípená, na opačném konci velmi ostře zakončená. Lehce se odlučuje od dužniny.

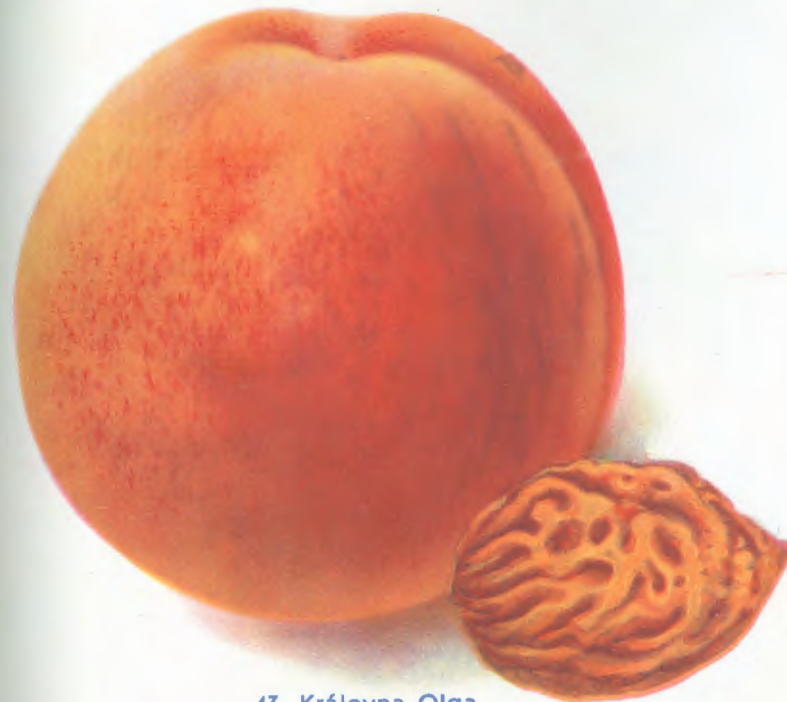
Uzrává koncem srpna a počátkem září.

Strom roste velmi bujně, jest otužilý a hojně plodný, téměř úplně vzdoruje obávané chorobě broskví, kadeřavosti listů. Vzdrost letorostů jest kratší, zakrslejší, očka poměrně jsou hustě u sebe, barva kůry hnědočervená, na ozářené straně mírně světlejší.

Upotřebení: Jest to význačná tržní odrůda, která při svých dobrých vlastnostech zasluhuje v různých krajích pěstitelské pozornosti.

Špatné vlastnosti: Nesnáší teplé a suché podnebí.

Synonyma: Weisser Ellerstädter, Pol.: Elerstacka.

43. Královna Olga.

44. Leopold I.

43. Královna Olga.

Původ: Amerika.

Plod jest veliký až velmi veliký, obyčejně asi 8½ cm v průměru, váží asi 200 g.

Tvar má kulovitý, se stran zploštělý, k dělicí rýze protáhlý, na protilehlé straně vyvstává znatelný sval. Rýha, táhnoucí se od stopečné jamky ke kališní, jest mělká a pouze u špičky nahmatatelná, jest vyznačena tmavší, také i světlejší barvou. Zbytek po čnělce jest ponořen do dělicí rýhy. Stopečná jamka jest prohloubená.

Slupka jest na omak drsnější, jemně plstnatá. Barvu má žlutavě zelenou až pestře tmavě zlatožlutou, na sluneční straně jest široce krvavě červeně mramorovaná, také i zřetelně žíhaná; postupně se červeně jemní, až se vytrácí v jemných červených tečkách.

Dužnina jest krásně sytě žlutá, s tmavšími drobnějšími tečkami a lůžko pecky jest karmínově růžové; jest přiměřeně šfavnatá, rozplývavá, lahodné, sladce nakyslé, aromatické chuti, ne pravé broskvové. Jde lehce od pecky.

Pecka jest velká, plochá, příčně šikmo rýhovaná a nestejně hluboce dírkovaná.

Zraje koncem srpna až počátkem září.

Strom má vzrůst prostředně silný, letorosty narůstají kratší, přiměřeně silné, bez předčasných letorostů, očka jsou dosti vzdálená, květné puky hojné, zabarvení převážně hnědozelené. Vyžaduje delší řez.

Upotřebení: Výborná stolní odrůda, cenná i pro trh.

Synonyma: Königin Olga, Olga Királyné, Pol.: Olga.

44. Leopold I.

Původ: Francie; byla pojmenována k počtě belgického krále.

Plod jest velmi veliký, asi 8 cm vysoký, 9 cm široký.

Tvar má kulovitý, také i zploštěle kulovitý, žlábek táhnoucí se po plodu jest dosti hluboký, jamka stopěčná jest pravidelná, hluboce vykrojená, temeno má mírně proláklé.

Slupka se s dužniny lehce stahuje, jest jemně bělavě plstnatá, základní barva jest zelenavě žlutá, na sluneční straně krásně ohnivě červeně zbarvená; zbarvení projevuje se jako mramorování, přecházející do hustého zbarvení. Celý plod jest hustě tečkován, nejznatelněji tam, kde tečkování přechází do souvislé červeně.

Dužnina jest bělavě zažloutlá, pod slupkou zelenavá, kolem pecky začervenalá, jemná, znamenité, značně aromatické chuti.

Pecka jest oválná, přiměřeně velká, zahnědlá, nestejně hluboce zbrázděná, od dužniny se lehko odlučuje.

Zraje koncem srpna a počátkem září.

Strom roste dosti bujně, zdravě a jest záhy a hojně úrodný. Letorosty narůstají dlouhé, barvy olivově zelené, na sluneční straně jsou hnědočervené. Vyžaduje teplé, chráněné stanoviště, nejlépe se osvědčuje na výhřevných zdech.

Upotřebení: Velikostí, barvou i chutí řadí se k lahůdkovým broskvím a jest považována za výtečnou stolní odrůdu.

Synonyma: Précoce Leopold, Frühe Leopold, Pol.: Leopolda.

Vaněk:

Lidová pomologie, V.

Tab. XXIII.

45. Královna virtemberská.

46. Kapská broskev.

45. Královna virtemberská.

Původ: Německo.

Plod má prostředně veliký, asi 7½ cm v průměru, váží 150 g.

Tvar má téměř pravidelně kulovitý, vzhledný. Středem plodu se táhne nestejně hluboký žlábek, dělí jej na dvě stejné poloviny, nejhlubší a více nápadný jest u obou konců plodu, u temene se rozšiřuje a přetíná zapadlou tečku, zbytek po čnělce.

Slupka jest jemně plstnatá, dosti pevná a silná, barvy zelenavě žluté, na sluneční straně jest purpurově až hnědočerveně zarudlá, také pouze pruhovaná, nebo žíhaná i stříkaná.

Dužnina jest zelenavě bílá, hojně žlutými vlákny protkaná, jest velmi šťavnatá, rozplývavá, po rozkrojení rychle hnědne, chuti jest příjemně navinnle aromatické a lahodné.

Pecka leží v začervenalém lůžku, jest protáhle, nepravidelně zaokrouhlená, k jedné straně tupě a šikmo jako useknutá, s druhé strany má ostrou špicí. Od dužniny jde velmi dobře, jen něco málo vláken místy na ní zůstává.

Zraje v druhé polovině srpna, častěji v první polovině září.

Strom jest záhy a hojně úrodný, vzrůst má bujný, letorosty dlouhé, dosti silné, bez předčasných letorostů, očka dosti hustá, květné puky velmi bohaté. Barva kůry hnědočervená, vespod hnědozelená.

Upotřebení: Jest to znamenitá stolní odrůda, výborná i pro trh.

Synonyma: König von Württemberg, Württembergi király, Károly Württembergi király, Pol.: Karola.

46. Kapská broskev.

Původ: Francie.

Plod velmi veliký, $7\frac{1}{2}$ — $9\frac{1}{2}$ cm vysoký, $6\frac{1}{2}$ až 8 cm široký, váží 160 g.

Tvar má protáhlý, největšího průměru dosahuje pod polovinou plodu, ke stopce se mírněji zúžuje a zase naopak ke špičce mnohem více, mnohdy až velmi nápadně. Jedna polovina nad druhou nápadně vystupuje. Po celém plodu se táhne dosti zratelná rýha, která u špičky bývá hlubší, přerušená vyvýšeninkou, na níž stojí zbytek čnělky. Stopečná jamka jest značně prostorná a hluboká.

Základní barva slupky jest sírově žlutavá, ke špičce žlutozelená, značná část plodu jest krásně červeně mramorovaná, jen řídce žíhaná a hojně červenými tečkami posetá.

Dužnina jest bělavá, mezi ní jsou průsvitné, zcela malé skvrnky, takže místy vypadá jako zvlněná, od středu se paprskovitě rozbíhají jemná vlákna. Lůžko pecky jest zarůžovělé, dužnina jest poloodlučitelná, jest šťavnatá, mírně navinulá, více sladká, značné broskvové příchuti.

Pecka je veliká, má hřbety vyvstalé, ostrý jest rozpůlen, zbytky po stranách jsou velmi ostré, oblý po obou stranách hluboce rýhován. Boky oblé a zcela drobně důlkované.

Zraje v první polovině září.

Strom roste zdravě, hojně plodí, vzdoruje chorobám. Vzrůst má poněkud slabší, letorosty krátké, slabé, bez předčasných letorostů, barvy převážně hnědozelené, očka hustá, květné pučky velmi četné.

Upotřebení: řadí se mezi prvotřídní tržní a znamenité stolní odrůdy.

Synonyma: Belle de Cap, Cap szépe.

47. Kreuzwieserova úrodná.

48. Galande.

47. Kreuzwieserova úrodná.

Původ: Semenáč ze školek Kreuzwieserových v Jemnici na Moravě.

Plod podprůměrní velikosti, asi 48—58 mm vysoký, 50—60 mm široký, průměrné váhy 51 g.

Tvar má téměř kulovitý, jest dosti hlubokou rýhou rozdělen na dvě téměř stejné poloviny. Stopečná jamka jest dosti hluboká, sevřená, zbytek po čnělce tkví v dosti znatelné prohlubince.

Slupka jest tenká, těžko a pouze částečně se stahuje, jest jemně, hustě, ale krátce plstnatá. Základní barvu má slámově až jasně žlutou, na sluneční straně je červeně (karmínově) zardělá, tečkovaná, mramorovaná až žíhaná, u plodu dobře vybarvených zcela zastřená tmnou červení, přecházející až do fialova.

Dužnina jest žlutavě bílá, kolem pecky karmínově zbarvená, velmi jemná, zcela rozplývavá, hojně šťavnatá, chuti velmi příjemné, výrazně sladce aromatické, pravé broskvové.

Pecka jest nápadně malá, krátce přišpičatělá, silně baňatá, zdánlivě téměř kulovitá, poměrně jemně vrásněná, dírkovaná, po vyloupení červenofialová. Od dužniny se dobře odlučuje.

Zraje v první polovině září, u pěstitele v poloze 500 m nad moř. ve druhé třetině září.

Strom této odrůdy jest velmi otužilý proti mrazu a to i v době květu, je hojně a pravidelně plodný. Vyžaduje zvláště pěstitelské pozornosti ve slunných, drsných krajinách.

Upotřebení: Výborná jakost dužniny a krásné zabarvení řadí ji k cenným stolním odrůdám a to zvláště tam, kde mnohé ušlechtilé odrůdy nelze s uspokojivým výsledkem sázeti.

Synonyma: Pol.: Kreuzwiesera.

48. Galande.

Původ: Francie, asi z r. 1732.

Plod jest veliký, také i velmi veliký, průměrně asi 70 mm vysoký i široký, někdy i při zmíněné výšce 86 mm široký.

Tvar má kulovitý, také i zploštěle kulovitý, jednotlivě i poněkud protáhlý a nepravidelný.

Zlábek jest mělký, pouze n stopky a temene více nahmatatelný; na temeni na malé vyvýšenince jest ukončený čnělkou. Stopečná jamka jest mělce a pravidelně vykrojená, povrch plodu v těchto místech je různě oble zhranatělý.

Slupka jest aksamitově hladká, šedě a krátce plstnatá, s dužniny se lehce stahuje; základní barvu má zelenavou, častěji bělavě žlutou, z větší části jest však krásně purpurově červeně zardělá, místy objevují se i rozmyté žíly nebo mramorování. Na sluneční straně barva přechází do temně červené, s fialovým nádechem.

Dužnina jest bělavě žlutá, místy průsvitná, šťavnatá a rozplývavá, jest hojně jemnými vláknky protkaná. Lůžko jest silnými spojovacími vláknky zarůžovělé; dužnina bývá kolem pecky částečně červenavá, chuti jest výborné, velmi aromatické, příjemně sladce navinulé.

Pecka se od dužniny dobře odlučuje, jest plošší, hojně vráscitá a hluboko zbrázděná, mívá často rozpraskané stěny a trhlinami dužnina prorůstá.

Uzrává v první polovině září.

Strom jest slabšího vzrůstu, velmi otužilý a hojně plodný. Ve zdejších krajinách dá se s úspěchem pěstovati na výslunných zdech. Letorosty narůstají slabší, zřídka kdy s předčasnými letorosty. Očka řídká, květných puků je dosti. Barva v celku je světle hnědá.

Upotřebení: Je to tržní a prvotřídní stolní odrůda.

Synonyma: Bellegarde, Galandova, Galande Pfirsich, Grosse Noire de Montreuil, Belle de Tillemont, Brentford Mignonne, Early Galande, Schöne Wächterin, Pol.: Galanda.

49. Maďarská tvrčka.

50. Čermákova ananasová nektarínka.

49. Maďarská tvrdka.

Původ: Vypěstoval ji Magyar Julius v Diašdu v r. 1930 selektováním vyšetých pecek Elberty.

Plod jest nadprostřední velikosti až veliký, mnohdy až velmi veliký.

Tvar má částečně protáhle kulovitý, často na straně směřující ke stopce mnohem širší; mělký žlábek přesahuje obkاليšník, některé plody činí nepravidelnými.

Slupka jest jemně a hustě bělavě plstnatá, základní barvu má zlatožlutou, na sluneční straně s karmínovým nádechem, také i se světle krvavě červeným nebo pestře růžovým mramorováním.

Dužnina jest světle zlatožlutá, kolem pecky ohnivě červená, šfavnatá, rozplývavá, kořenitá, chuti lahodně nakysle sladké.

Pecka jest veliká, červeně zbarvená, od dužniny neodlučitelná.

Zraje ke konci první třetiny září, častěji v polovině září.

Strom jest silného vzrůstu, otužilý. Letorosty na sluneční straně jsou červeně zbarvené; květy jsou veliké, růžové. Jest stále a hojně plodný, ještě více než Elberta. Plody vyžadují protrhání.

Upotřebení: řadí se do skupiny pro pěstování ve velkém, neboť jest to prvotřídní stolní a tržní odrůda.

Synonyma: Maďarská zlatá durancie, Zlatá duranzia Magyara, Magyar aranydurancijs, Pol.: Wegierska.

50. Čermákova ananasová nektarinka.

Ze semene vypěstována Vil. Biedermanem, vrch. rev. v Poměnicích u Benešova.

Plod jest až nadprostřední velikosti, 52—57 mm vysoký, 47—59 mm široký, váha kolísá od 70—110 g.

Tvar plodu jest poněkud nestálý, většinou zdánlivě kulatý, u některých plodů i poněkud protáhlý. Z velmi hluboké a dosti prostorné stopečné jamky se táhne znatelná, někdy mělčí, jindy ostřeji vyznačená rýha a dělí plod na dvě nestejně poloviny.

Slupka jest hladká, zcela lysá, prostředně silná, dosti pevná, mdle lesklá, pouze v červeni je lesk poněkud nápadnější. Základní barva je bělavě žlutozelená, u zastíněných plodů až slámově bílá; strana k slunci vystavená jest temně červená, až rudě fialová, souvislé zabarvení jest mramorováno četnými, světle hnědými a bělavými tečkami, rozsetými po celém povrchu plodu. Zastíněné plody mívají červeň poněkud živější, celkově vždy krásného vzhledu.

Dužnina jest barvy bělavě žlutavé, kolem pecky, ale většinou pouze povrchově proniká karminové zabarvení. Jest tuhá, velmi jemná, hojně šťavnatá, delikátní, bohatě aromatické chuti, s vynikající ananasovou příchutí. Při rozříznutí příjemně voní.

Pecka jest veliká, značně protáhlá, ve zralých plodech se dokonale odděluje od dužniny; často se rozloupne ve dvě poloviny a objeví se vyspělé, světle hnědé jádro.

Uzrává před polovinou září (výjimečně dříve).

Strom jest velmi bujného vzrůstu, vyniká ranou plodností a bohatou úrodností.

Upotřebení: Vynikající vlastnosti řadí tuto nektarinku k nejlepším lysým broskvím a zaslouhuje zvláště v domácích zahrádkách pěstitelské pozornosti.

51. Karel Schwarzenberg.

52. Dr. J. Říha.

51. Karel Schwarzenberg.

Původ: Rakousko.

Plod jest veliký, v průměrné výšce i šířce 7 cm, váží 185 g.

Tvar má krásně pravidelně kulovitý, ke špičce mírně zúžený, s rovným temenem. Žlábek, který se táhne ze stopečné jamky, se postupně rozšiřuje a prohlubuje, na temeni tvoří znatelnou širokou prohlubinku, často vyvstalým hřbítkem přepaženou a končí na vyvýšenince zbytkem čnělky.

Slupka jest aksamitově hebká, hladká a pevná, barvy světle zelenavě žluté, ve zralosti je krásně žlutá, z větší části červeně zastřená, mramorovaná, nebo pruhovaná; místy jest jako červeně poprášená a velmi hojně tečkovaná.

Dužnina jest bělavá až slámově žlutá, četně žlutými vlákny protkaná, rozplývavá, neobvyčejně šfavnatá, chuti jest výborné, velmi aromatické, příjemné a značně sladce vinné.

Pecka jest krátká a baňatá, hluboce zbrázděná, jde velmi dobře od dužniny, na pecce mimo vláken téměř žádné zbytky nezůstávají.

Zraje obvykle v polovici září, výjimečně i dříve.

Strom má vzrůst přiměřeně silný, letorosty narůstají prostředně dlouhé, bez většího předčasného rozvětvení. Očka jsou normálně vzdálená, tvoření květných puků není příliš bohaté. Mladé letorosty mají barvu hnědočervenou, starší hnědou, na spodní straně žlutozelenou, takže činí převážně dojem žlutozelené barvy. Strom je značně otužilý, záhy a poměrně dosti plodný.

Upotřebení: Jest to výborná tržní a stolní odrůda prvotřídní jakosti.

Synonyma: Kníže Karel Schwarzenberg, Karl Schwarzenberg, Prinz Karl von Schwarzenberg, Pol.: Schwarzenberg.

52. Dr. J. Říha.

Původ: Semenáč vypěstován emer. min. Dr. J. Říhou.

Plod jest veliký, jednotlivě až velmi veliký; průměrná výška i šířka bývá 7—8 cm, váží 140 až 250 g.

Tvar je kulovitý, až ploše kulovitý, pravidelný, po jedné straně se táhne nestejně hluboký žlábek, který zvláště u stopky a temene sahá do značné hloubky; jest úzký, jako nožem proříznutý, na temeni se rozšiřuje v širokou proláclinu, na jejímž úbočí je zbytek čnělky.

Slupka u zralých plodů se lehce stahuje, jest aksamitově hladká, jemně a krátce plstnatá, plst jest šedavá a hustá. Základní barvu má žlutozelenou, z větší části jest zastřená a zvláště na slunci živě, intensivně, temně karmínově červená až rudofialová. V temnějším červeném mramorování bývají větší zelenavé tečky a celý povrch slupky jest jemnými červenavými tečkami jako poprášený.

Dužnina jest světle nažloutlá až slabě zelenavá, žlutými jako hedvábnými vlákny od pecky paprskovitě protkaná, hojně šťavnatá, rozplývavá, chutí příjemně navinulé, mírně kořeněné, hojně nasládlé, citelné broskvové příchuti. Od pecky se dobře odlučuje, lůžko jest silně zarůžovělé až červenavé; toto zabarvení zabíhá do většího okruhu dužniny.

Pecka jest krátká, veliká, silně vydutá. Oblý hřbet se proti vyvstalým bokům silně ztrácí, ostrý hřbet jest dělený, hrany oblé. Boky jsou od hřbetů rýhami oddělené, leptání jest hluboké a široké, tvoří dalky.

Zraje v polovině září.

Strom jest velmi bujného vzrůstu, otužilý, roste i za nepříznivých poměrů; zkušenosti ukazují, že jest to odrůda velmi otužilá nejen ve květu, ale i ve dřevě. Plodí hojně, plody nebývají nikdy v chomáčích, takže se vůbec nemusí protrhávati. Snáší i předčasné trhání.

Upotřebení: Výborná stolní i tržní odrůda, která zasluhuje pěstitelské pozornosti. Doba zralosti je s obilodního hlediska výhodná, v té době stoupá cena broskví a stane se zajisté i exportní odrůdou.

Synonyma: Pol.: Rzihy.

53. Meruňková broskev.

54. Semenáč z Předhoffi.

53. Meruňková broskev.

Původ: Francie.

Plod jest nadprůměrní velikosti až veliký. 6—7½ cm vysoký, 6—8 cm široký.

Tvar má zploštěle kulovitý, v průřezu nepravidelně zhranatělý, povrch nerovný. Stopečná jamka jest úzká a mělká, nepravidelně skosená, táhne se z ní nerovný, hluboký žlábek, končící na temeni v malé prohlubince vyvýšeným zbytkem čnělky.

Slupka jest silná, hustě plstnatá, dá se dosti dobře stáhnouti, barvu má krásně oranžovou až zlatožlutou, na sluneční straně skvěle červeně mramorovanou, ve stínu tečkovanou a krvavě červenými pruhy žíhanou.

Dužnina jest žlutavě bílá až tmavě žlutá, kolem pecky karminově začervenalá, řídce vláknitá, velmi jemná, dosti šťavnatá, chuti dobré, příjemně nakyslé, sladce navinulé.

Pecka jest v červeném lůžku, pouští téměř zcela od dužniny, ojediněle zůstává viseti pouze vlákný, je prostředně velká, kulatá.

Uzrává v polovině září, zrání bývá do konce září i déle.

Strom z mládí roste bujně, později ve vzrůstu ochabuje a nebývá nikdy veliký. Je otužilý, plodí záhy a velmi hojně, hodí se pro domácí zahrady, hlavně k pěstování při zdech. Letorosty narůstají krátké a slabší, jsou barvy sivě zelené, na slunci mírně začervenalé. Květy jsou malé, pozdě rozkvétají.

Upotřebení: Radí se mezi prvotřídní tržní a druhotřídní stolní odrůdy.

Synonyma: Šafránka, Admirable jaune, Pêche d'Abriçot, Prachtvoller Aprikosenpfirsich, Scandalie, Sárga csodaszép, Gelber Herzpfirsich, Alberge jaune, Pol.: Morelowa

54. Semenáč z Předhoří.

Původ: Německo.

Plod střední velikosti, asi 6½ cm vysoký i široký, váží 120 g.

Tvar má kulovitý, nepravidelně zhrbolený, při pohledu shora značí se tvar trojúhelníku. Žlábek jest přes celý plod nahmatatelný, u špičky značně hluboký, zbytek čnělky sedí na vyvýšenině.

Slupka jest velmi dlouze plstnatá, má základní barvu žlutavě bílou, z větší části růžověčerveným mramorováním pokrytou, místy i tečkovanou, nebo i temně hnědočerveně skvrnitou.

Dužnina jest kolem pecky zelenavá, ke slupce více bělavá, od středu řídce zelenavými vlákny protkaná. Chuť má mírně navinulou, více cukernatou a při tom jest neobyčejně šťavnatá, takže šťáva při rozkrojení až přetéká.

Pecka jest středně veliká, pravidelná, v příčném průřezu oválná, stěny boku jsou zcela podobné vlašskému ořechu. Oblý hřbet jest se stran oddělen dvěma hlubokými žlábkami a probíhá jím rýhování boků. Oba žlábkové se u špičky spojují a v celku špičku probíhají a ostrý hřbet hluboko půlí, povstale strany jsou v celku velmi ostré. Odlučuje se výborně od dužniny.

Zraje v polovině září, dříve nebo později, podle stanoviště.

Strom roste velmi bujně, jest otužilý, nepodléhá obávané kadeřavosti listů a jest velmi úrodný. Letorosty jsou přiměřeně dlouhé, silné, bez předčasných letorostů, očka dosti vzdálená, květných puků hojně; letorosty mají kůru tmavě hnědočervenou, vespod zelenou.

Špatné vlastnosti: Nesnáší teplé podnebí.

Upotřebení: Dopravu snáší velmi dobře, jest to znamenitá tržní odrůda, vhodná i ke všem účelům domácím.

Synonyma: Horský semenáč, Kernechter vom Vorgebirge, Pol.: Przedhorska.

55. Proskavská broskev.

56. Comtesse.

55. Proskavská broskev.

Původ: V Texasu a převezena do Německa.

Plod jest prostřední velikosti, při dobrých podmínkách až veliký; průměrné plody bývají 7 cm vysoké i široké.

Tvar má nejčastěji kulovitý, také i krátce oválný; u stopky bývá vypouklý, stopečná jamka jest souměrná, táhne se z ní mělký žlábek a končí na temeni, k jedné straně skoseném, v malé prohlubince.

Slupka jest slabá, lehce a jemně plstnatá, dá se stáhnouti, základní barva žlutavě bělavá, v úplné zralosti až zlatožlutá, bývá na sluneční straně a vůbec z větší části karmínově až fialově červeně zastřená.

Dužnina jest žlutavě bělavá, kolem pecky lehce začervenalá, velmi šťavnatá, sladká a mírně aromatická. Chuť řídí se podle vyžrání plodů. Také odlučitelnost dužniny od pecky jest závislá na okolnostech; za příznivých poměrů se odlučuje dobře a drží pouze vlákny.

Pecka jest prostředně velká, oválná, dosti baňatá, u stopky tupá, k temeni zašpicatělá, povrch má dosti hluboce zbrázděný.

Zraje v polovici září.

Strom roste prostředně silně, zdravě, jest velmi otužilý a neobvyklejné úrodný, v půdě není vybíravý a roste i za méně příznivých poměrů. Letorosty narůstají dlouhé, silnější, zřídka s předčasnými letorosty. Očka dosti hustá, tvoření květných puků má příliš bohaté. Barva kůry hnědočervená, většina plochy jest však hnědozelená.

Špatné vlastnosti: Dužnina jest hrubší, spíše II. jakosti; při velké úrodě zůstávají plody příliš drobné.

Upotřebení: Jest to dobrá tržní odrůda.

Synonyma: Proskauer Pfirsich, Pol.: Prószkowska.

56. Comtesse.

Čti: Komtes.

Původ: Francie.

Plod jest nadprostřední velikosti, spíše vždy větší, bývá až 9½ cm vysoký a 9 cm široký.

Tvar má kulovitý, většinou bývá plod částečně ke špičce protáhlý. Žlábek jest mělčí a plošší, sahá obyčejně do obkاليší a končí zbytkem znatelné čnělky, usazené na menší vyvýšenince; někdy také přesahuje i za čnělku a stává se hlubší a užší.

Slupka jest barvy citronově žluté, na sluneční straně jest bledě, častěji živě červeně skvrnitá, plstnatost není úplná; slupka i úplně u zralých plodů těžko se stahuje.

Dužnina jest světle zlatožlutá, okolo pecky dosti znatelně rudočervená, někdy bývá i částečně zarůžovělá; je hojně šťavnatá, velmi příjemné, sladkokyselé, kořeněné chuti.

Pecka jest dosti veliká, vejčitého tvaru, rudohnědě zbarvená a hlouběji rýhovaná, od dužniny se lehce odlučuje.

Strom má vzrůst střední, letorosty narůstají slabé a krátké, bez předčasných letorostů, očka jsou normálně vzdálená, nasazování květných puků dosti bohaté. Barva kůry jest světle hnědočervená, vespod hnědozelená. Strom má dřevo vzdorné, plodnost začíná záhy a bývá hojná. Při veliké úrodě vyžaduje protrhání plodů.

Uzrává od poloviny do konce září.

Upotřebení: Jest dobrou tržní a zvláště prvotřídní stolní odrůdou, jest vhodná pro domácínost a zasluhuje hlavně v domácích zahrádkách hojného rozšíření.

Synonyma: Pol.: Hrabiny.

57. Lady Palmerston.

58. Willermozova broskev.

57. Lady Palmerston.

Čti: Lejdy Palmerston.

Původ: Amerika.

Plod jest veliký až velmi veliký, asi 80 mm průměrné výšky i šířky.

Tvar má téměř kulovitý, u zlábku bývá jedna strana silně jako ovál vyvstalá. Stopečná jamka jest hluboká, nálevkovitě zúžená a odtud se táhne velmi znatelný zlábek, který končí na temeni v prostorné prohlubince, v jejímž středu jest zbytek čnělky.

Slupka jest plstnatá, plst jest dosti dlouhá, při setření svaluje se v chuchvalce, jest šedá a špinavě žlutavá s hedvábným leskem. Základní barva slupky jest bledě citronově žlutá až zlatově žlutá a jest řídké a nestejně jasně purpurově červeně mramorovaná.

Dužnina překypuje šfavou, jest sytě žluté až oranžové barvy, chuti mírně aromatické, navinulé, částečně je nahořklá, na jazyku svírá, chuť není úplně broskvová, jest však příjemná a dobrá.

Pecka pouští velmi dobře od dužniny, je mírně vyduťá, hřbety má ostré, úzké, leptání většinou podélné, středně hluboké.

Zraje v polovině září, dříve neb později podle stanoviště.

Strom má vzrůst silný, letorosty dosti dlouhé, slabší, s několika slabými předčasnými letorosty. Očka jsou dosti vzdálená, květných puků dosti. Barva kůry jest převážně hnědozelená. Plodnost dostavuje se záhy po výsadbě a jest střídavá, průměrně hojná.

Upotřebení: Jest zvláště pro dopravu schopná a lze ji zařaditi mezi stolní odrůdy.

Synonyma: Pol.: Palmerstona.

58. Willermozova broskev.

Původ: Amerika.

Plod jest veliký, bývá asi 7½ cm průměrné výšky a šířky.

Tvar má kulovitý, zdánlivě vyšší než širší, některé plody jsou i skutečně vyšší. Temeno jest pěkně zaoblené, v jeho středu jest mírná prohlubinka. Stopečná jamka jest široce vykrojená, táhne se z ní přes celý plod mělký žlábek, který končí na temeni vyvýšeninkou.

Slupka jest tenká, pevná, lehce se s dužniny stahuje, jest hustě plstnatá, oranžově žlutá, na slunci tmavě červená a hnědě mramorovaná, s fialovým nádechem.

Dužnina se od pecky lehce odlučuje, jest hustá, výborné chuti, barvu má oranžově žlutou jako meruňky, kolem pecky jest dosti široce začervenalá.

Pecka jest veliká, hnědočervená, široce oválná, hluboce zbrázděná, u stopky nápadně široce ufatá, na opačném konci u temene prolákle zašpičatělá.

Zraje v druhé polovině září.

Strom roste bujně a zdravě, jest otužilý, záhy a velmi hojně plodí.

Upotřebení: Račí se mezi cenné tržní a exportní odrůdy a jest ve velkém z ciziny na naše trhy dovážena. Doporučitelná do zahrad dobře ošetřovaných.

Synonyma: Willermoz, Grawford's Early, Willermoz-Pfirsich, Péche Willermoz, Grawford Précoce, Melocoton Précoce de Grawford, Grawford's Early Melocoton, Foster, Pol.: Villermoza.

59. Szöghyho tvrdka.

60. Mirko Biederman.

59. Szöghyho tvrdka.

Čti: Segyho tvrdka.

Původ: Maďarsko.

Plod jest velmi veliký, bývá asi 8—9½ cm vysoký, 7½—9½ cm široký.

Tvar má nepravidelný, bývá různě vyvstalý, neb stlačený, se stran zploštělý. V žlábků jest jedna polovice silně svalovitě vyvstalá a tím se plod stává trojhranným. Na temeni končí úzkou šterbinou, na jejímž dně jest vtačený zbytek čnělky.

Slupka jest krátce šedě plstnatá, na omak drsná, barvu má bělavě žlutou až citronově žlutou, na sluneční straně buď jen s červeným líčkem, častěji však s větším zastřením, které se jeví buď jako rozmyté, nesouvislé žihání nebo mramorování v barvě živě karmínově červené. Jemné červené tečky jsou po větší části povrchu rozptýlené.

Dužnina jest slámově žlutá, místy průsvitná, více zažloutlá, jest šťavnatá, chuti jest velmi sladké, mírně aromatické, spíše druhé jakosti; od pecky se velmi špatně odlučuje.

Pecka jest veliká, silně vydutá, podobná hodně drobnějšímu vlašskému ořechu, a to jak lepáním tak i tvarem.

Zraje v druhé polovině září až v říjnu.

Strom roste velmi bujně, jest otužilý, nenáročný; tvoří jednoleté pruty ne příliš dlouhé, spíše zakrslejší, dosti silné, s hustě postavenými očky. Kůra jest na osvětlené straně hnědočervená, na stinné straně žlutozelená. Bohatě rozvětluje.

Upotřebení: Jest to dobrá tržní odrůda.

Synonyma: Szöghy Hartling, Szöghi duránci, Péche de Szöghi, Szöghi barackja.

60. Mirko Biederman.

Původ: Semenáč vypěstován Vil. Biedermanem v Poměnicích u Benešova.

Plod jest prostředně veliký, průměrná jeho váha bývá přibližně 95 g, protrhají-li se plody, docilují až 126 g.

Tvaru jsou téměř kulovitého, mírně nesouměrné, temeno bývá lehce skosené; na něm pochází podélná rýha hlubokým žlábkem, který většinou stále zřetelně probíhá až ke stopečné jamce. Podél rýhy a zvláště na úrovni stopečné jamky bývají plody znatelně zhrbolené.

Jamka stopečná jest poměrně značně hluboká a velmi úzce sevřená.

Slupka jest pevná, polotuhá, hustě plstnatá, úplně zralé plody jsou pokryty velmi jemnou hedvábnou plstí. Barva slupky u zralých plodů jest slámově žlutobílá, na ozářené straně a často na celém povrchu skvěle zardělá souvislou, mírně tlumenou červení, odstínu malinového, který přechází až do fialova. Okraje červeně se ztrácejí mramorováním a drobounkým červeným tečkováním v základní barvu. Zralé plody příjemně voní, u takových dá se slupka dobře stáhnouti.

Dužnina odlučuje se dokonale od pecky, (jest pravou broskví), je velmi jemná, rozplývavá, výtečné, sladce kořenité chuti. Barva její se s dostavující zralostí mění a zelenavý odstín přechází v odstín slámově žlutobílý; okolí pecky bývá světlejší, její lůžko krásně karmínově červené.

Uzrává převážně ve druhé polovině září, jednotlivě před polovinou září.

Strom bujně roste, i v době květu jest otužilý, vyznačuje se nadměrnou a ranou plodností. Zaslужuje pěstitelské pozornosti.

Upotřebení: Přichází do údobí mezi ranými a pozdními broskvemi, jest proto význačnou odrůdou, k čemu napomáhají i dobré vlastnosti stromu i plodů.

61. Valparaiso.

62. Královna zahrad.

61. Valparaiso.

Čti: Velperejzo.

Původ: Podle jména by pocházela z Jižní Ameriky.

Plod jest střední velikosti až veliký, asi 65 mm vysoký a 70 mm široký, váží 170 g.

Tvar má ploše nepravidelně kulovitý, povrch různě zhrbolený a zprohýbaný. Plod jest se stran stlačený, příční průřez bývá přibližně vejčitý a jeho obvod zhranatělý. Žlábek je značný, dosti hluboký i široký, zvláště na temeni tvoří značnou prohlubinku a její postranní úbočí vyvstává v lrbolky. Temeno má skosené; zbytek čnělky vězí pod jeho vyšším bodem.

Slupka jest aksamitově hladká, hojně a hustě, dlouze, špinavě žlutavě plstnatá; špatně se stahuje, základní zelená barva jest temně purpurově zastřená, z větší části přechází do temně hnědočervené s fialovým odstínem a zelenavá barva málokde prokvétá. Červeně bývá místy nezřetelně rozmytá, krátce žíhaná nebo i mramorovaná.

Dužnina jest temně krvavě červená, světleji žíhaná, nebo alespoň rudě prokvétá, velmi šťavnatá, jemná, chuti sladce lahodně navinulé, s příznačnou broskvovou příchutí.

Pecka jest s dužninou spojena hojnými vlákny, vězí v purpurovém lůžku.

Zraje v druhé polovině září, v chladnějších místech počátkem října i déle.

Strom roste zcela dobře, jest středního vzrůstu, značně otužilý. Daří se s prospěchem na výhřevných zdech, kde plody jedině vyžívají, plodí dosti záhy a přiměřeně hojně. Letorosty narůstají krátké, přiměřeně silné, bez předčasných letorostů, očka hustá, květných puků mnoho. Barva kůry převážně tmavě hnědočervená, vespod hnědozelená.

Upotřebení: Jest vyhledávána na zaváření. Řadí se mezi dobré tržní odrůdy.

Špatné vlastnosti: V nepříznivém stanovišti zůstávají plody malé a nechutné.

Synonyma: Roter Valparaiso-Pfirsich.

62. Královna zahrad.

Původ: Francie.

Plod jest nadprostřední až velmi veliký, asi 60—70 mm vysoký, 75—85 mm široký, váží asi 210 g.

Tvar má krásně ploše kulovitý, s temenem tak plochým, že plod na něm stojí; rýžka je nahmatatelná, mělká a široká, končí v místě, kde vyčnívá zhytek čnělky.

Slupka se lehce stahuje, jest jemně a hustě šedě plstnatá. Základní barva plodu jest bělavě až zelenavě žlutá, se smetanovým nádechem, z větší části je karmínově červená, na sluneční straně tmavěji žlhaná nebo mramorovaná, do stínu hojně červeně tečkovaná.

Dužnina jest zelenožlutá, kolem pecky červenavá, jemná, kyprá a pevná, hojně šfavnatá, velmi řídké vláknitá, chuti navinulé, více sladké, až cukernaté, mírně, ale příjemně aromatické. Je-li přezralá hořkne; od pecky se dobře odlučuje, na pecce zůstávají pouze spojovací bělavá vlákna.

Pecka jest v červeném lůžku, jest veliká, široká a plošší.

Uzrává obyčejně ve druhé polovině září. Otrhá-li se o několik dnů dříve a nechá-li se uležeti jest chutnější, na rozdíl od jiných odrůd, které se na stromě nechávají do úplného změknutí.

Strom v mládí roste bujně, plodí záhy po výsadbě, je-li příznivé počasí v době květů, rodí velmi hojně, je poměrně otužilý. Prospívá nejlépe v teplých krajinách a zvláště za slunného podzimu přináší nádherné plody. Vyžaduje chráněnou, teplou a výslunnou polohu, výživnou, dostatečně vápenitou půdu. Vzrůst později bývá poněkud slabší, letorosty narůstají kratší, zakrslejší, bez předčasných letorostů, očka jsou normálně vzdálená, s ne příliš četnými květnými puký. Barva převážně hnědozelená.

Upotřebení: Jest to prvotřídní stolní a významná tržní odrůda a je cenným doplňkem podzimních trhů. Hodí se výborně k úpravě kompotů.

Synonyma: Königin der Obstgärten, Reine, des Vergers, Pol.: Królowa Sadów.

63. Šanghaiská broskev.

64. Ministr Dr. Černý.

63. Šanghaiská broskev.

Původ: Čína.

Plod jest veliký, také i velmi veliký, bývá až 9½ cm vysoký a 10 cm široký.

Tvar má protáhle kulovitý. Stopečná jamka jest hluboká, z této se táhne hluboký a široký žlábek a mnohé plody bývají jím dělené na dvě nestejně poloviny. Obkališník jest umístěn v prohlubince.

Slupka jest dosti plstnatá, v úplné zralosti se dobře slupuje, je barvy bledě zelenožluté; na sluneční straně bývá živě hnědočerveně zbarvená, nejasná, jako rozmytá.

Dužnina jest dosti vláknitá, avšak rozplývavá, šfavnatá, chuti nakysle vinné, někdy je i trochu natrpklá.

Pecka jest vejčitého tvaru, prostředně veliká, od dužniny jest odlučitelná.

Zraje v polovině, někdy až v druhé třetině září.

Strom jest slabšího vzrůstu, otužilý, hojně rodí. Vyžaduje půdu na živiny bohatou, nesnáší půdu suchou. Protrhání plodů jest nutné, jinak zůstávají plody malé a mají trpkou chuť.

Upotřebení: Pro oblíbenou barvu jest na trhu hledaná, dopravu snáší dobře a jest zvláště pro domácí zpracování vhodná. Radí se mezi prvotřídní tržní a druhořadé stolní odrůdy.

Synonyma: Sanghai, Shang-Hai, Lindley, Kínai oriás, Royal Vineyard, Chang - Hai - Pfirsich, Pavie de Chang - Hai, Pol.: Szanhaj.

64. Ministr Dr. Černý.

Původ: Semenač vypěstován p. Šírem zahradníkem v Chlumci n. Cidl.

Plod jest prostřední až nadprostřední velikosti, 49–59 mm vysoký, 58–60 mm široký, váží 73–105 g.

Tvar má zdánlivě značně souměrný, rozdělený výraznou rýhou ve dvě téměř stejné poloviny, pouze u největších plodů se jeví nesouměrnost. Rýha počíná na temeni plodu v hluboké a sevřené jamce a probíhá značně ostře, většinou mělce, někdy široce a otevřeně, do nehluboké, stísněné stopečné jamky. Žlábek se vytrácí, také i úplně mizí ve stopečné polovině.

Slupka jest pevná, ne příliš silná, ve zralosti se lehce stahuje; jest krátce a hustě plstnatá, jako sametová. Základní barva slupky je meruňkově zlatožlutá, bývá však na vybarvených plodech téměř na celém povrchu zastřena karmínovou červení, která na ozářeném místě přechází v krásné, rudě ztemnělé líčko, v zastíněných částech je zabarvení jemně karmínové a nápadně mramorované.

Dužnina jest sytě žlutá, kolem pecky se jeví živě karmínové, do dužniny nepronikající zabarvení. Jest jemná, šťavnatá, dosti pevná, chuť u zralých plodů příjemná, poněkud málo sladké, což nelze považovati za konečný úsudek o jakosti dužniny.

Pecka jest od dužniny lehce odlučitelná, tvar má tupě zaoblený, povrch nepravidelně zbrázděný a jamkovitý.

Uzrává ve druhé třetině září, v dosti rychtém postupu.

Strom jest bujného vzrůstu, letorosty jsou červenavé, květy veliké, v plném rozvití jsou proti pozdním mrazům poněkud choulostivé, přesto úrodnost bývá většinou znamenitá. Jest zvláště vhodná k výsadbě výhřevných zdí, což přispěje k náležitě cukernatosti plodů a chuťová jakost se podstatnělepší.

Upotřebení: Jako pravá broskev zaslouží pozornosti, jest dobrou konzervní odrůdou.

65. Elberta pozdní.

66. Kečkemetská tvrdka.

65. Elberta pozdní.

Původ: Maďarsko; vypěstoval ji Jul. Magyar v Diosdonu v r. 1931.

Plod jest střední až veliký, 6½—7 cm široký, 7—8½ cm vysoký.

Tvar má podlouhlý nebo vejčité kulatý, žlábek bývá pouze k temeni více znatelný, ne vždy u všech plodů stejně.

Slupka jest jemně plstnatá, v úplné zralosti se lehce slupuje, základní barvu má zeleno-zlatožlutou, z větší části s tmavokrvavě červeným nádechem; toto zbarvení bývá na sluneční straně živější. Jamka stopečná jest hlubší, nálevkovitě zúžená, krvavě červeně zbarvená.

Dužnina jest světle zlatožlutá, někdy i kanárkově žlutá a kolem pecky světle červeně zbarvená, červeně do dužniny příliš nezabíhá.

Pecka jest veliká, vejčitá, tmavohnědá, od dužniny se lehce odlučuje.

Uzrává v polovině nebo poslední třetině září, na rozdíl od Elberty rané.

Strom má vzrůst silný, ne však příliš bujný, korunu má vzpřímenou, jest úplně otužilý, plodí záhy, úrodnost bývá každoročně hojná. Letorosty narůstají slabší, očka vzdálenější, květné puky jsou výše položeny, proto vyžaduje delšího řezu: zbarvení kůry jest převážně světlejší, žlutozelené, pouze na straně k slunci vystavené hnědočervené. List je menší a hlavní žebra na jeho spodní straně bývají často červeně zbarvená. Strom snáší i poměrně dosti suché půdy, ve kterých se také plody dostatečně vyvinou.

Upotřebení: Krásným vzhledem a pozdějším zráním řadí se mezi prvotřídní tržní a stolní odrůdy a doporučuje se k pěstování ve velkém.

Synonyma: Elberta bronzová pozdní, Kései bronzos Elberta, Pol.: Elberta.

66. Kečkemetská tvrdka.

Původ: Maďarsko.

Plod jest veliký, jednotlivé plody bývají až velmi veliké, průměrné asi 7 cm vysoké i široké, váží 240 g.

Tvar jest buď kulovitý, mírně protáhle kulovitý, nebo také i nepravidelný. Štoperčná jamka jest pěkně pravidelně vykrojená, z ní táhne se téměř neznatelný žlábek, který se od poloviny plodu více prohlubuje a rozšiřuje. Žlábek přesahuje značnou část temene, tvoří plošinu a zároveň i dosti velkou prohlubinku, na jejímž dně při straně jest zbytek čnělky. Některé plody jsou na straně žlábků mírně promáčknuté a vypadají jako zdeformované.

Slupka jest hruběji plstnatá, základní barvu má bělavě zelenavě žlutou, většinou a zvláště na slunci až zlatově žlutou; značnou její část na sluneční straně pokrývá krásná purpurově červená barva, bývá buď jako rozmytá, většínou však zřetelně od stopky paprskovitě žihaná. Po plodu jsou velmi jemné, světle zelené tečky, místy tvoří souvislé mramorování.

Dužnina jest bělavá, méně šťavnatá, je dobré, sladce navinulé chuti, od pecky se špatně odlučuje, jest spíše druhořadé jakosti.

Pecka jest krátká a široká, má nápadně vystalý hřbet, strana její ke stopce jest široce, tupě uťatá, špička pecky jest ostrá.

Zraje v září.

Strom roste zdravě a velmi hojně plodí. Vzrůst má velmi bujný, tvoří dlouhé, dosti silné pruty. Tvoření předčasných letorostů jest velmi slabé. Očka květná i listová jsou poměrně dále od sebe vzdálená. Barva kůry na osvětlené straně jest světle hnědavě červená, vespod zelenavě hnědá.

Upotřebení: Jest to prvotřídní tržní odrůda, vhodná pro pěstování hlavně pro trh.

Synonyma: Kečkeméti duránci, Kečkeméter Harting, Ungarischer Hartling von Kečkeméter, Pol.: Kečkemet.

67. Choisyká broskev.

68. Lord Palmerston.

67. Choisyská broskev.

Čti: šoasyská.

Původ: Francie.

Plod jest veliký, až velmi veliký, mívá až 9 cm v průměru.

Tvar má téměř pravidelně kulovitý; žlábek táhnoucí se po plodu jest široký a mělký, končí v malé prohlubince na mírně proláklém temeni zbytkem po čnělce, tuto přetíná a částečně se za ní táhne.

Slupka jest pevná, krátce plstnatá, lehce se s dužniny stahuje. Základní barvu má zelenavě žlutou nebo bělavě žlutou, která jest zvláště na sluneční straně purpurově až tmavě červeně mramorovaně zastřená.

Dužnina jest bělavá, rozplývavá, velmi šťavnatá, chutí sladce navinulé, se značnou aromatickou příchutí a odlučuje se dobře od pecky.

Zraje koncem září.

Strom roste bujně a zdravě, jest otužilý, záhy plodný a velmi úrodný, jest vůči chorobám broskvovým značně odolný. Hodí se a zvláště uspokojuje na výslunných zdech.

Upotřebení: Náleží k nejkrásnějším a nejlepšími velkoplodým broskvím a jest doporučitelná pro náročné amatéry.

Špatné vlastnosti: Při chladném podzimu, nebo vůbec při trvalém deštivém počasí dužnina neuspokojuje a plody zůstávají drobné.

Synonyma: Prächtige von Choisy, Superbe de Choisy, Pol.: Choisy.

68. Lord Palmerston.

Původ: Amerika.

Plod veliký až velmi veliký, 70—90 mm vysoký, 65—80 mm široký.

Tvar jest kulovitý, u většiny plodů pravidelně oválný a u žlábků stlačeně vydutý do trojúhelníku. Žlábek jest mělký, téměř nenahmatelný, teprve u temene se mírně prohlubuje a končí v prohlubince v jejím nejnižším místě zbytkem čnělky. Stopečná jamka jest malá, různě a nesouměrně zprohýbaná.

Slupka jest aksamitově velmi hladká, krátce a jemně, dosti hustě šedě plstnatá. Má základní barvu bledě až sytě žlutou, s odstínem citronově zeleným. Z větší části je karmínově červeně buď žíhaná nebo mramorovaná, což se místy zesiluje do barvy hnědočervené.

Dužnina jest šťavnatá, nepatrně vláknitá, bledě až krásně oranžově žlutá, kolem pecky červená, červeně zabíhá dosti do dužniny, chuť jest silně cukernatá, příjemně navinule nakyslé, se zvláštní, jako pížmovou příchuť, čímž se broskvová chuť částečně tratí.

Pecka se většinou od dužniny dobře odlučuje, jest velká, dosti vydutá, oba hřbety silně a ostře končí, rovněž i špička jest ostrá.

Zraje v polovině září, někdy také až počátkem října, podle stanoviště.

Strom má vzrůst dosti bujný, jest otužilý, letorosty narůstají poměrně dlouhé a přiměřeně silné, bez předčasných letorostů. Očka jsou poměrně hustá, květných puků příliš není. Barva jest spíše světlejší. Plodnost dostavuje se záhy a bývá hojná.

Upotřebení: Jest to výborná tržní odrůda.

Synonyma: Palmerston, St. José.

Vaněk:

Lidová pomologie, V.

Tab. XXXV.

69. Chartreuská

broskev.

70. Steadley.

69. Chartreuská broskev.

Čti: šartréská.

Původ: Francie.

Plod zpravidla velmi veliký, mívá asi 8—9½ cm v průměru.

Tvar má téměř kulovitý; některé plody se více zúžují k temeni než ke stopce a částečně se přibližují vejčitému tvaru. Průřez je nepravidelný, plod bývá nesouměrný, některá strana jest vydutější i zhranatělá.

Slupka se těžko stahuje, jest bělavě plstnatá, základní barvu má zelenavě žlutou, spíše vždy pěkně žlutavou, z větší části tmavě červenou, na sluneční straně tmavě purpurově mramorovanou a do zastíněných míst hojně natečkovanou.

Dužnina je žlutavě bělavá, kolem pecky i někdy částečně zardělá, jemná, velmi šťavnatá, chutná, spíše druhé jakosti.

Pecka je přiměřeně veliká, leží v červeném lůžku, dosti dobře se od dužniny odlučuje, je s ní spojena hojnými vlákny.

Zraje v říjnu, výjimečně koncem září.

Strom roste velmi bujně, plodí později, potom však uspokojivě. Ve zdejších krajinách se dá pěstovati jen na zdech. Letorosty narůstají dlouhé, silné, zelené, z větší části hnědočervené.

Špatné vlastnosti: Ustupuje pěstování cennějších odrůd, které zdejším klimatickým poměrům se lépe přizpůsobují.

Upotřebení: Radí se více k odrůdám výstavním.

Synonyma: Précocé de Chartreux, Pfirsich aus Chartreux, Pol.: Kartuzów.

70. Steadley.

Čti: Stédley.

Původ: Amerika; byla vypěstována z pecky La France.

Plod bývá střední až veliký, dosahuje až 9½ cm výšky i šířky, průměrné plody bývají 8 až 8½ cm.

Tvar má tupě vejčitý, někdy i částečně nepravidelný; žlábek jest mělký, plochý, táhne se přes temeno, zbytek po čnělce není téměř znatelný, jamka stopečná jest úzká a hluboká.

Slupka jest jemně stříbřitě plstnatá, lehce se stahuje, základní barvu má zelenavě bílou, na sluneční straně jest jasně červeně zabarvená a tmavěji skvrnitá.

Dužnina jest bílá nebo žlutavě bílá, tuhá, rozplývavá, neobyčejně šfavnatá, příjemné, sladce kyselé chuti. Od pecky se lehce odlučuje.

Pecka jest světle hnědé barvy, ve spodní části tupě vejčitá, u vrchu zašpičatělá.

Zraje v druhé polovině, často až koncem září.

Strom má vzrůst velmi silný, tím také docílí větší koruny. Letorosty mají tmavozeleňnou barvu, zato na ozářené straně jsou načervenalé. Plodnost jest každoroční a hojná. Strom vůči chorobám jest značně odolný.

Upotřebení: Dopravu snáší dobře, jakost jest v každém směru prvotřídní; řadí se mezi významné stolní a tržní odrůdy.

Synonyma: Steadly, Pol.: Steadleya.

71. Barlington.

72. Marta.

71. Barrington.

Původ: Anglie.

Plod jest střední velikosti až veliký, asi 8 cm vysoký a $7\frac{1}{2}$ —8 cm široký.

Tvar bývá částečně nepravidelný, protáhle zakulacený, jamka stopečná jest mělčí, dosti široká, nálevkovitě zúžená, žlábek, který se z ní táhne, jest nestejně hluboký, zvlněný, obkališník (zbytek po čnělce) jest umístěn v prohlubince na vrcholku.

Slupka jest hustě a jemně plstnatá, lehce se stahuje, zbarvení má zeleno - slámověžluté, na sluneční straně s bleděčerveným nádechem; červeň bývá přerušována poněkud tmavším zíháním a skvrnami.

Dužnina jest bělavěžlutá, kolem pecky načervenalá, rozplývavá, hojně šfavnatá, chuti sladce kyselé.

Pecka střední velikosti jest ostře špičatá, spodní část vejčité kulatá, od dužniny se lehce odlučuje.

Uzrává koncem září i později, podle stanoviště.

Strom má vzrůst velmi bujný, jest otužilý, dřevo zimovzdorné — nezmrzá. Květ jest veliký, široký, jasně růžový.

Upotřebení: řadí se mezi prvotřídní stolní a tržní odrůdy, pro vzhlednou barvu a výbornou chuť jest z nejlepších pozdě zrajících odrůd a zasluhuje hojného rozšíření, samozřejmě pouze v těch místech, kde dozrání plodů jest zaručené.

Synonyma: Buckinghamská Miluše, Barrington Pfirsich, Buckingham Mignonne, Colonel, Ansley's, Schöne Kanzlerin, Chancellor, Péche Chancelière, Péche Barrington, Pol.: Barringtona.

72. Marta.

Původ: Podle zpráv, byla vypěstována v Prachaticích.

Plod prostřední velikosti, 50—59 mm vysoký i široký, váha kolísá od 70 do 125 g.

Tvar má kulovitý, úhledný a vyrovnaný, někdy zdánlivě vyšší než širší, výška bývá i často nestejná se šířkou. Na větších plodech bývá značný až velmi hluboký žlábek, který dělí plod na dvě přibližně stejné části, u některých plodů bývá podél žlábků zřetelné mírné zhrbolení. Zbytek po čnělce tkví skoro vždy v úžlabí rýžky, pouze u velkých plodů se širokým temenem vystupuje nad jejich povrch. Stopečná jamka jest hluboká, široce otevřená a pěkně vykroužená, někdy i s mírně zvlněnými okraji.

Slupka jest velmi jemně a nápadně krátce plstnatá, základní barvu má slámově žlutou, z větší části jest zastřena malinově rudou až nafialovělou červení, která na okrajích přechází v jasně karmínový odstín, vytrácející se drobným tečkováním do základní bledé barvy. Části nejtemněji zbarvené jsou hustě, světle pilhované. V plné zralosti se slupka dobře stahuje, zůstává pevná, chutí spíše sladké. Plody příjemně voní.

Dužnina jest žlutobílá, velmi jemná, zcela rozplývavá, aromatická, chuti delikátní, kořenitě, výborné. Někdy bývá kolem pecky karmínově zardělá.

Pecka jest poměrně malá, mírně zploštělá, ostře a krátce zašpičatělá, nehluboce zvrásněná, od zralé dužniny se snadno a bezvadně odlučuje.

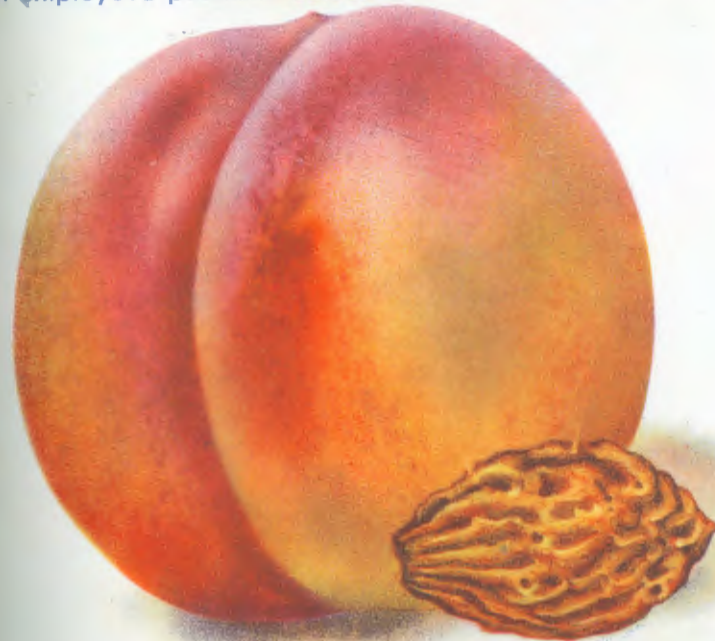
Uzrává koncem září, a to v polohách vysoko položených.

Strom jest zdravého vzrůstu, otužilý i v době květu; plodnost počíná velmi záhy, úrodnost jest pravidelná, plodí v každém tvaru.

Upotřebení: Zaslouhuje pozornosti a osvědčí-li se, bude mít velký význam zvláště tam, kde klima neb nadmořská výška pro pěstování broskví jsou méně příznivé.

73. Whibleyova podzimní červená.

74. Stevensova broskev.

73. Shipleyova podzimní červená.

Čti: Šipléjova.

Původ: Amerika.

Plod jest střední velikosti až veliký, asi 70 až 80 mm vysoký a široký.

Tvar má kulovitý, strana, po které se táhne zřetelný žlábek, bývá poněkud vydutá; vyvstala čnělka bývá často prohnutá ve stranu žlábků.

Slupka jest hladká, silně plstnatá, plst jest šedě žlutavá, stírá se a svinuje se v chuchvalce. Základní barva jest smetanově žlutá, místy až slabě citronově žlutá, na slunci jest krásně purpurově červená, v ní jsou temnější rozmyté četné žíhy nebo mramorování. Jemné tečky se řídkce prostírají po celém povrchu.

Dužnina jest smetanově bílá se zažloutlými skvrnami, je hojně vláknitá, velmi šfavnatá, jemná, rozplývavá, výborné, příjemně navinulé, velmi nasládlé, aromatické chuti.

Pecka se odlučuje dobře od dužniny, jest v růžovém lůžku, silně vydutá, s vyvstálými hranami a jest poměrně malá.

Uzrává v září až v říjnu.

Strom má vzrůst bujný, velmi zdravý, lto-rosty narůstají dosti dlouhé, silné, předčasné rozvětvení bývá řídké. Očka jsou normálně vzdálená, květné puky velmi bohaté, barva kůry jest na konci hnědočervená, dole hnědá s červeným mramorováním, vespod zelená.

Upotřebení: Řadí se mezi výborné tržní a prvotřídní stolní odrůdy a zasluhuje zvláště ve větších ovocných plantážích pěstitelské pozornosti a to hlavně tam, kde pozdní zrání nemá vlivu na jakost plodů a jejich celkovou prodejní schopnost.

Synonyma: Shipley, Shipley-s late red, Shipley kései.

74. Stevensova broskev.

Čti: Stivnsova.

Původ: Byla vypěstována v r. 1858 v New Jersey a po pěstiteli pojmenována.

Plod jest střední velikosti až veliký, 8 cm vysoký, 8½ cm široký.

Tvar má kulatý, také i protáhle kulatý.

Slupka jest hustě a jemně plstnatá, i v úplné zralosti těžko se s dužniny slupuje; barvu má zelenavě bělavou, na sluneční straně se světle červeným nádechem, v kterém často bývá tma-vočervené mramorování.

Dužnina jest bělavě zelená, kolem pecky zarůžovělá, hojně šťavnatá, poněkud vláknitá, dosti rozplývavá, od pecky se úplně neodlučuje.

Pecka jest široce vejčitá, s, tupým ukončením.

Zraje v polovině října.

Strom jest silného vzrůstu, vůči mrazům jest značně odolný, záhy a hojně plodí. Vyžaduje teplé stanoviště.

Upotřebení: Pro výsadbu ve velkém se nedoporučuje, poněvadž nesnáší dopravu, avšak pro blízké trhy se její pěstování dobře vyplácí; dobrý odbyt jí zaručuje krásný vzhled a pozdní zrání.

Špatné vlastnosti: Za vlhkého a chladného podzimu plody nedozrávají.

Synonyma: Stevens, Stevens rathreripe.

75. Lowettova broskev.

76. Raná velká meruška.

75. Lowettova broskev.

Původ: Amerika.

Plod jest prostřední velikosti až veliký, asi 7 cm vysoký, 7 1/2 cm široký.

Tvar má částečně zploštěle kulovitý, není však vždy pravidelný, jamka stopečná jest mělká, žlábek velmi mělký a zbytek po čnělce sedí na vrcholku.

Slupka jest jemně sametově plstnatá, slupovat se nenechá ani v úplné zralosti, barvu má krémově bílou, která přechází do slabě zelenavého odstínu.

Dužnina jest žlutobílá, kolem pecky růžově červeně zabarvená, jest poněkud řídká, šťavnatá, chuti nakyslé. Od pecky se dobře odlučuje.

Pecka jest dosti veliká, na spodní části vejčitá.

Uzrává v první polovině října.

Strom má vzrůst bujný, zimu dobře snáší, jest mrazuvzdorný, záhy a hojně plodí. Letorosty narůstají prostředně silné a zelené, z větší části línědočervené. Květy jsou drobné, bledě růžové, kalich jest lžičkovitého tvaru.

Upotřebení: Jest zvláště vhodná pro konzervaci i jako stolní odrůda, pro domácí potřebu jest významná; následkem nevzhledného zabarvení může se počítati za druhotřídní tržní, přesto však má veliký význam obchodní, zvláště pro výsadby ve velkém (obchodní ovocné plantáže), neboť zraje mezi nejpozdější zrajícími odrůdami.

Synonyma: Lowett white, Lowet fehér.

76. Raná veliká meruňka.

Původ: neznámý.

Plod jest veliký, až velmi veliký, průměrně asi 7 cm vysoký i široký, váží 70–90 g, na stromech volně rostoucích bývají plody o váze 50–60 g.

Tvar bývá nepravidelně kulovitý, s částečně vyvýšeným temenem, častěji dlouze vejčitý; povrch bývá zhrbolený a často až do trojhranu smáčknutý. Jamka stopečná jest mělká, nestejně široká, táhne se z ní žlábek, který zprvu bývá hlubší, dále mělký, u temene opět hlubší a končí pod zvýšeným zbytkem čnělky.

Slupka jest světle žlutá, na sluneční straně oranžová až zlatožlutá, ruděčerveně mramorovaná a červeně stříkaná i tečkovaná, postupně do zastíněných míst je bledší.

Dužnina jest sytě tmavě žlutá, velmi jemná, dostatečně tuhá, ne vždy dosti šfavnatá, ušlechtilé, sladké a mírně nakyslé chuti, řídkce protkaná vláknou; vlákna v ústech nezůstávají.

Pecka jest veliká, oválná, jádro má hořké, leží v dutině zcela volně a při dozrání se snadno vylupuje.

Zraje v polovině července, někdy i dříve; češle-li se několik dní před změknutím, jest šfavnatější a chutnější; přezraje-li, moučnatí a ztrácí na chuti.

Strom roste bujně, zdravě, vůči mrazům jest však choulostivý, letorosty narůstají dlouhé, jsou zelené, na sluneční straně červeně zahnědlé a hojně tečkované, oček bývá vždy několik pohromadě, jsou malá a přiléhají. Dá se s úspěchem pěstovati v teplých polohách, vyhovují mu lépe půdy sušší, ne příliš živné, musí býti však přiměřeně vlhké, zvláště v období dospívání plodů. Plodí později, střídavě, ne vždy uspokojivě.

Kvete prostředně pozdě.

Upotřebení: Pro velikost a ranost bývá na trhu oblíbena a vždy dobře placena. Poslední dobou není tak ceněna jako odrůdy pozdní. Je vhodná pro konzervaci a pro stůl.

Špatné vlastnosti: Při přílišné vlhkosti plody pukají a hnijí.

Synonyma: Raná marhule, Velká raná, Grosse Frühaprikose, Abricot Esperen, Esperenova, Vielka wczesna, Frühe Punctierte A., Frühe Ungarische A., Gros-Abricotin, Gros-Hatif, Gros-Royal, Römische A., Large Early, Apricot, Précose d'Esperen.

77. Bredská meruňka.

78. Velkopavlovická meruňka.

77. Bredská meruňka.

Původ: Holandsko, kde se pěstuje ve velkém; jinak nic bližšího se o jejím původu neví; mnozí tvrdí, že jest to krajová varieta Uherské nejlepší.

Plod jest prostřední velikosti, bývá asi 5—5½ cm v průměru, váží 50—60 g.

Tvar normálních, obyčejně větších plodů jest zploštěle kulovitý, menších více prodláhlý, s temenem více zaobleným, také i zašpicatělým. Jamka stopečná jest nepatrná, táhne se z ní hlubší žlábek, který jest postupně mělčí a končí na temeni pod zvýšeným zbytkem čnělky.

Slupka jest sytější až oranžově žlutá, ve stínu bledší, na slunci hojně tmavě červeně mramorovaná a tečkovaná.

Dužnina jest tmavě oranžově žlutá až červenavá, hutná, velmi šťavnatá a tak jemná, že vlákna při jídle nejsou vůbec znatelná, chuť má lahodnou, sladkou, jemně aromatickou, s příchutí ananasovou.

Pecka má sladké jádro, vězí zcela volně ve větší dutině, u menších plodů tuto úplně zakrývá, také bývá i na vlákneci zavěšena.

Uzrává koncem července; za příznivého počasí nemoučnatí a pecka se hladce vylupuje.

Strom roste bujně a zdravě, tvoří prostředně velikou korunu; letorosty narůstají dlouhé, silné, zelenavé, na straně k slunci vystavené hnedě červené a hojně tečkované. Očka na nich jsou malá, částečně odstávají, jest jich vždy několik pohromadě, obyčejně i s květnými pučky. Strom není sice náročný, vyžaduje však půdu lehčí, úrodnou, dostatečně vápenitou, spíše sušší, vyniká brzkou, stálou a hojnou plodností. Z výsevu skýtá velmi plodné a dosti hodnotné semenáče.

Jest samosprašná.

Kvete prostředně pozdě.

Upotřebení: Dopravu snáší dobře, výborně se hodí pro zpracování na konzervy, při své znamenité chuti je i velmi vhodnou odrůdou pro stůl. Bývá často zaměňována s jinými, jí podobnými odrůdami. Právem řadí se mezi nejlepší meruňky.

Synonyma: Bredanská, Nizozemská mer., Holandská, Apricose von Breda, Mandelaprikose, Abricot de Hollande, Amande, Orange a j., Pol.: Bredy.

78. Velkopavlovická meruňka

Původ: Okolí Velkých Pavlovic, kde se ve velkém měřítku pěstuje; jest podobná Brédské, avšak nelze je ztotožniti.

Plod jest značně veliký, vyrovnané velikosti, normální plody bývají asi 5½ cm vysoké, 5½ až 6 cm široké, váží 60—70 g, zvláště velké až 90 g.

Tvar jest většinou tupě kuželovitý, nebo zploštěle nepravidelně kulovitý; jest snáčkнутý a strana, na které není žlábek, má středem širší zkulacenou hranu, od které se plod na obě strany pravidelně rozšiřuje; po druhé straně z prostranné a dosti hluboké stopečné jamky se táhne hlubší žlábek, postupně jest mělčí, jako čárkovitě přetřhaný a končí hlubší rýžkou pod čnělkou, která jest do plodu zapadlá. Povrch plodu jest mírně zhrbolentý, místy i zhranatělý, temeno částečně skosené; stopečná jamka má okraj zhrbolentý, jest uvnitř bledě žlutá, zeleně prokvétalá.

Slupka jest hebká, poněkud lesklá, barvy oranžové až zlatově žluté, na sluneční straně jest červeně mramorovaná nebo pruhovaná a karmínově tečkovaná, celkově velmi krásného vzhledu.

Dužnina jest neobyčejně šťavnatá, velmi jemná, sytě oranžové barvy s načervenalým nádechem, protkaná žlutými vlákny; chuti jest lahodné, sladké, jemně a příjemně nakyslé, aromatické.

Pecka lpí u spodu k dužnině, avšak dužninu úplně nevyplňuje.

Uzrává v druhé polovině července a udrží se šťavnatá i 10 dnů na stromě.

Strom má tytéž vlastnosti jako meruňka Brédská, neboť jest její variací, dokonce mnozí pěstitelé ji s touto ztotožňují a řadí ji mezi nejúrodnější odrůdy vůbec. Zvláště v místě vzniku se velmi dávno pěstuje a osvědčuje a proto zaslouží si pěstitelské pozornosti i v jiných oblastech. Vyžaduje teplou, poněkud chráněnou polohu, půdu přiměřeně hlubokou, dostatečně výživnou a vápenitou, nepřilíš vlhkou.

Jest samosprašná.

Upotřebení: Jest značně oblíbená v domácnostech, na trhu i v průmyslu, zvláště na přípravu kompotu; hodí se také pro konzervování, vyžaduje však bojnějšího přislazování.

Synonyma: Abricot de Pavlovice.

79. Holubova meruňka.

80. Želešická meruňka.

79. Holubova meruňka.

Původ: domácí.

Plod jest veliký, také až značně veliký; bývá 6½—7 cm vys., 5½—7 cm šir., váží 115—130 g.

Tvar se mění; některé plody jsou protáhle kulovité, zdánlivě vysoké, se stran mírně zploštělé, jiné bývají kulovitější a nižší. Objevují se i plody značně zploštělé, také až do trojhranu smáčkuté. Žlábek jest mělký, k oběma koncům hlubší, jako vlákný přetrhaný, končí buď na skoseném neb také i na mírně zašpičatělém temeni úzkou a hlubší rýhou mezi mírnými hrbolky, pod zbytkem nevystalé čnělky. Stopečná jamka je hluboká, nestejně široká, okraj má zhrbolený.

Slupka jest jemně aksamitová, částečně lesklá, má barvu mdle zlatožlutou, ke stopce a kolem žlábků zelenavou, na sluneční straně bývá oranžově ožehlá; výjimečně bývá i začervenalá, neb červeně skvrnitá a nastříkaná, jednotlivě i něžně růžová.

Dužnina jest hutná, dosti šfavnatá, protkaná bělavými, jemnými vlákny; jest oranžově žlutá, kolem pecky bledší, chuti výrazně sladké až cukernaté, jemně navinulé, s příjemnou aromatickou příchutí.

Zraje v druhé polovině července, protrhává se a sklízí postupně do počátku srpna.

Strom roste silně, tvoří velikou, hustou korunu, jest dosti choulostivý, poslední dobou mnoho stromů vyhynulo mrtvicí a usycháním letorostů. Nemiluje na jaře vlhkého a chladného počasí a pouze v příznivém roce plodností uspokojuje a vyhovuje; letorosty narůstají prostředně silně, mají barvu světle zelenou, jejich slunečnou stranu rudě ožehlou. Očka jsou dosti velika a baňatá, bývá jich vždy několik pohromadě i s květnými puky. Dobře se daří v teplejších oblastech, zvláště na východních a západních svazích; vyžaduje půdu dobrou, hlinitou, poněkud vlhkou, má-li v půdě dostatek vápna lépe prospívá. Pěstuje-li se na zdech, vyvinují se nadprůměrně velké krásné plody.

Špatné vlastnosti: Velice puká a přijdou-li deště plody zahnívají a většinou na stromech shnijí. Vybarvení není pěkné, což při prodeji vadí a překupníky bývá nazývána mrtvolou.

Řadí se k nejlepším stolním odrudám.
Synonyma: Holub's Zucker-Aprikose, Suceré de Holub, Holuba, Meruňka cukrová, Hoľubová, Gezuckerte von Holub.

80. Želešická meruňka.

Původ: jižní Morava; jest to semenáč, vypěstovaný v Želešicích u Brna.

Plod jest veliký až velmi veliký, asi 5–6 cm vysoký i široký.

Tvar bývá měnivý; vyskytují se plody kulovité, také i zploštěle kulovité, nebo i krátce oválné, se stran stlačené, podle tvaru řídí se temeno plodu a vyskytují se i plody s temenem přišpičatělým. Jamka stopečná jest úzká a značně hluboká, táhne se z ní hlubší žlábek, téměř stejně všude hluboký, který končí pod nejvyšším bodem více nebo méně skoseného temene zbytkem čnělky, která u některých plodů bývá značně vyvstala.

Slupka jest silná, ale velmi jemná, měkká, hořká, základní barvy zelenavě žluté, z větší části jest bledě žlutá až žlutavě oranžová, na sluneční straně ožehlá a začervenalá a zvláště v některém místě výrazně karmínově tečkovaná. Některé plody zdrsňují i vyvstale hnědé čárky.

Dužnina jest jemná, téměř bezvláknitá, velmi šťavnatá, oranžová až zlatově žlutá, jest velmi chutná, sladká, jemně navinulá a výrazně kořenitá.

Pecka jest plochá, v úplné zralosti pouští lehce od dužniny, jinak částečně na této lpí.

Zraje od polovice července do začátku srpna.

Strom má vzrůst prostředně bujný, tvoří dosti pravidelné, jehlancovité koruny. Letorosty narůstají silné, dobře vyžívají; barva jejich jest světle až tmavě červená, list mají prostředně veliký, špičatý, tmavě zelený. Stromu daří se nejlépe ve chráněných, výživných naplaveninách, vyžaduje polohu teplou, přiměřeně chráněnou, s mírně vlhkým ovzduším; plodí poněkud později, potom bývá velmi úrodný.

Špatné vlastnosti: Jemná slupka, jakož i měkčí dužnina vyžadují opatrné a včasné sklizně; pro trh sklízějí se před úplným dozráním a závadou při prodeji jest, že ačkoliv dužnina jest měkká, slupka po jedné straně zůstává částečně zelená, proto na trhu není ceněna jako jiné a jest více významu lokálního. Při deštivém počasí plody zahnívají.

Upotřebení: Doporučuje se pro blízká odbytiště, pro domácnost, jest vhodná na kompot, výbornou marmeládu a pro jiné průmyslové zpracování.

Synonyma: Victoria, Schöllschitzer Aprikose, Abricot de Želešice, Pol.: Zeleszycka.

81. Felbingerova meruňka.

82. Jouyská meruňka.

81. Felbingerova meruňka.

Původ: Želešice u Brna.

Plod prostřední velikosti, bývá asi 6 cm vysoký, 6 cm široký, váží asi 45—60 g.

Tvar má nepravidelný, bývá buď přibližně oválný nebo vejčitý; plod se stran bývá značně zploštělý, čímž zvláště na jedné straně vzniká zaoblená hrana. Zhranatění jeví se také na zúženém konci plodu, kde jest umístěna dosti široká a poměrně značně hluboká stopečná jamka; v ní vzniká hlubší žlábek, který se táhne postupně měleji a dosti daleko přetřhaně pod nejvyšší bod zakulaceného temene, zde se rozšiřuje a jest také hlubší a končí pod vyvstálým zbytkem čnělky.

Slupka jest aksamitově hebká, tmavě žlutá, na sluneční straně sytě žlutá, červeně až karminově mramorovaná; není-li úplně zastřená, bývá alespoň výrazně karminově tečkovaná.

Dužnina jest dosti měkká, bělavě žlutá, v části kolem slupky oranžová, jemná, přesto že jest vláknv značně protkaná; bývá hojně šťavnatá velmi sladké až cukernaté, mírně navinulé, lahodné chuti.

Pecka k velikosti plodu jest dosti veliká, vypouklá, vyplňuje celou dutinu, u dužniny téměř nedrží, pouze jednotlivými vlákny jest s ní spojena.

Zraje v druhé polovině července — asi kolem 20. července.

Upotřebení: Jest dobrá; na Znojemsku se osvědčuje, podle zpráv z Velkopavlovicka prý v tamějším kraji neuspokojuje.

Synonyma: Pol.: Felbingera.

82. Jouyská meruňka.

Čti: žuyská.

Původ: Francie.

Plod jest veliký, až velmi veliký, asi 5½ cm vysoký i široký.

Tvar má vejčitý, u stopky zploštěle kulovitý; stopečná jamka jest prostorná, hluboká, z ní se táhne mělký a úzký žlábek, který končí pod nejvyšším bodem temene znatelným zbytkem čnělky.

Slupka jest hojně plstnatá, světle meruňkově žlutá, na sluneční straně začervenálá a jemně tečkovaná.

Dužnina jest bledě žlutá, hutná a šfavnatá, lehce pouští od pecky, chuti jest příjemně sladké, jemně aromatické, velmi dobré.

Pecka jest přiměřeně veliká, protáhle vejčitá, zploštělá, jádro má nasládlé.

Uzrívá v polovině, nejčastěji však koncem července.

Strom roste bujně, jest záhy a hojně plodný, plody při deštivém počasí málo pukají, letorosty narůstají silné, dlouhé, jsou olivově zelené, na sluneční straně hnědočervené a značně výrazně bělavě tečkované; očka jsou malá, krátká a zašpičatělá, odstávají a bývají tři pohromadě, listy jsou nápadně veliké. Nejvhodnější stanoviště pro výsadbu jest výhřevná, chráněná zeď. Dřevo dostatečně vyzrívá a následkem toho přestojí dobře zimní mrazy.

Upotřebení: Pro svoji osobitou, kořeněnou chuť, řadí se mezi nejcennější stolní odrůdy; tuhost dužniny, červené vybarvení a transportní schopnosti doporučují ji pěstitelské pozornosti.

Synonyma: Aprikose von Jouy, Abricot de Jouy, Pol.: z Jouy.

83. Maďarská nejlepší meruňka.

84. Královská meruňka.

83. Maďarská nejlepší meruňka.

Původ: Maďarsko; má mnoho variací, které jsou většinou podřadné.

Plod jest prostřední velikosti, asi 5 cm vysoký i široký, některé plody bývají poněkud širší než vyšší, váží 60—80 g.

Tvar jest nestálý, některé plody jsou úplně okrouhlé, jiné přišpičatělé, mnohé mírně zhrbolené a i se stran stlačené. Stopečná jamka jest těsná a hluboká, žlábek, který v ní vzniká jest hluboký, plod zprvu vypadá jako otevřený, dále jest mělký, zdánlivě přetřhaný a táhne se přes nejvyšší bod k jedné straně temene a obyčejně končí vyvstalým zbytkem čnělky.

Slupka jest téměř hladká, lesklá, má barvu oranžově žlutou, na sluneční straně červeně mramorovanou, často pouze stříkanou a tmavě tečkovanou, obyčejně však rudě ožehlou. U mnohých plodů také mramorování povstává střídáním žluté barvy s oranžovou.

Dužnina jest velmi jemná, hojně šfavnatá, sytě žlutá až oranžová, chuti velmi lahodné, sladké a jemně aromatické.

Pecka zaplňuje téměř celou dutinu, má na sobě hojně vláken, avšak pouze částečně několika vláknů u dužniny drží, jinak jest zcela volná, jádro má nahořklé.

Uzrává koncem července, předčasně sklizené plody ztrácejí na chuti.

Strom má zdravý a bujný vzrůst, jest méně náročný, poměrně dosti skromný, velmi záhy a hojně, za příznivých poměrů až nadprůměrně plodný. V době květu jest vůči nepohodám značně otužilý; plody v deštivém počasí nehnijí ani nepukají.

Jest samosprašná.

Upotřebení: Snáší dobře dopravu, na trhu jest oblíbená a velmi placená, nejvíce žádaná v konzervních továrnách. Hodí se výborně pro pěstování ve velkém. Plody dovážené z Maďarska bývají chuti mdlé, jsou předčasně sklizené, zdejší jsou aromatičtější.

Synonyma: Uherská, Ungarische Aprikose, Ungarische beste, Klosterneuburger Aprikose, Abri-cot de l'Hongrie, Pol.: Megierska wyborna.

84. Královská meruňka.

Původ: Pravděpodobně Francie; jest asi semenáčem od Nancyské.

Plod jest nadprostřední velikosti až veliký, 35 mm vysoký, 55—60 mm široký, váží 75 g.

Tvar má ponejvíce pěkně kulovitý, některé plody jsou o málo vyšší, jiné zase naopak více zploštělé. Žlábek dělí plod poněkud nestejně, koučičí na mírně skoseném, prohloubeném temeni, pod zvýšeným zbytkem čnělky, do kterého přechází krátkou hlubší rýhou. Začíná v hluboké, ne vždy stejně široké jamce, jejíž tvar se řídí podle tvaru plodu a to nejprve hlubší rýhou, dále jest mělký i trhaně přerušovaný.

Slupka jest jemně plstnatá, krásně žlutá, na sluneční straně oranžově žlutá a červeně stříkaná; u mnohých plodů objevují se řídkce, v některých místech i hustě, vyvstalé, hnědé, červeně vroubené tečky.

Dužnina jest jemná, tuhá, dosti šfavnatá, oranžově žlutá, bělavými vlákny protkaná; je sladké a jemně kořenité chuti, hodnota její jest sice dobrá, ne však nejlepší.

Pecka jest ve větší dutině, většinou úplně volná, jednotlivě i na vláknecích zavěšená, jádro má nahořklé.

Zraje v teplejším stanovišti koncem července, více však v I. polovině srpna.

Strom roste bujně, rozvětňuje se v řídkší korunu; je otužilý, letorosty narůstají slabší, jsou barvy sivě zelené, slunci vystavené rudé a přičně, krátce tečkované. Strom v době květu není choulostivý, může se pěstovati i v chladnějších krajích ve chráněných a teplých místech, zvláště při zdech. Nedaří se ve vlhkých půdách. Pro pěstování ve velkém se nehodí.

Špatné vlastnosti: Plody snadno pukají a trpí značně monilií, zahnívají již na stromě.

Upotřebení: Pro obchod i pro stůl jest to vhodná a dobrá odrůda.

Synonyma: Königsaprikose, Královka, Royal; Royal de Württemberg, Chrysomela regalis.

85a. Mělnická melounová A.

85b. Mělnická melounová B.

85a. Mělnická melounová A.

Původ: Domácí, vznikla z výsevu pecek na Mělnicku; v tamějším kraji se přikročilo k výsevům, když bylo shledáno, že semenáčům melouněk se tam lépe daří než stromům šlechtěným, které tam velmi trpěly klejotokem.

Plod jest nadprůměrní velikosti, průměrně asi 5½ cm vysoký i široký, váží 45—70 g.

Tvar bývá nestálý; některé plody bývají podlouhlé, k temeni více zúžené a se stran smáčkuté, jiné naopak více zaokrouhlené. Stopěná jamka jest hluboká, těsná, táhne se z ní hluboký žlábek, který dále jest mělký, a táhne se přes nejvyšší bod skoseného temene, pod nímž končí v malé, ploché jamce pod tmavým zbytkem čnělky; dělí plod na dvě dosti stejné polovice.

Slupka jest aksamitově hladká, tmavě žlutá, ve stínu bledší, sluneční strana jest pěkně rudě červeně skvrnitá a stříkaná.

Dužnina jest velmi šťavnatá, zcela jemná, vlákná nezůstávají v ústech, chuti jest výboruč, sladké, aromatické.

Pecka leží úplně volně ve větší dutině.

Uzrává mezi 20.—30. červencem, někdy i později.

Strom vyniká zdravostí a až do vysokého stáří plodností; lze ji vysaditi všude, kde jest poněkud příznivé podnebí pro pěstování a to v jakémkoliv tvaru stromu a poněkud méně vhodném místě, alespoň při zdech, ve tvaru palmet. Dá se množiti zcela věrně výsevem vybraných pecek, což jest možné i u jiných odrůd, jako Brédské, Maďarské a nasmějí se proto takové semenáče podceňovati, neboť mnohé přinášejí velmi pěkné ovoce i když v převážné většině mnohem menší než na stromech původních — mateřských.

Upotřebení: Dá se dobře zasilati a ke všem účelům upotřebiti.

85b. Mělnická melounová B.

Původ: Mělnicko. Je to lokální meruňka, povstala také výběrem semenáčů, z nichž se docílilo několik dobrých, rázovitých odrůd.

Plod při menší úrodě bývá nadprůměrní velikosti, za přehojné úrody menší; bývá asi 4½ až 5½ cm vysoký i široký, váží 40–60 g.

Tvar jest nepravidelně zakulacený; plod u spodu jest širší, temeno má značně skosené, zkulaceně se úzí, s boků jest částečně stlačený. Stopečná jamka jest mělká, ale prostorná, v ní vzniká hluboký, postupně mělčí až velmi mělký žlábek, který plod dělí nestejně, takže jedna strana bývá vždy mohutněji vyvinutá, a žlábek končí pod nejvyšším bodem temene zvýšeným zbytkem čnělky.

Slupka jest aksamitově hebká, bledě žluté barvy, ve stínu je zelenější, sluneční strana bývá tmavě ožehlá, až oranžově žlutá, někdy i zcela jemně červeně stříkaná.

Dužnina jest zlatě žlutá, kolem pecky bledší, velice jemná, neobyčejně šťavnatá, při tom dosti tuhá, vlákna v ústech nezůstávají, chuti jest výborné, jemně aromatické, výrazně sladké.

Pecka jest úplně volně ve větší dutině, jest k velikosti plodu přiměřená, spíše malá.

Uzrává asi o týden déle než »Melounová typ A«, počátkem srpna.

Strom za příznivých poměrů roste zcela zdravě, jest vhodný pro pěstování v jakémkoliv tvaru, záhy plodí a bývá až nadprůměrně úrodný. Letorosty narůstají prostředně silné, mají barvu červeně línědou a jsou nezřetelně tečkované, očka na nich jsou hustě za sebou a je jich vždy více i s květnými puky pohromadě.

Upotřebení: Dopravu snáší velmi dobře a lze ji řaditi k nejchutnějším meruňkám.

86. Luizetova meruňka.

87. Angoumois.

86. Luizetova meruňka.

Původ: Francie.

Plod jest veliký, až velmi veliký, asi 5½ cm vysoký, 6 cm široký.

Tvar má kulovitý, také i kulovitě oválný, se stran částečně zploštělý; jamka stopečná jest hluboká, úzká a táhne se z ní hlubší úzký žlábek, který končí pod zbytkem čnělky, poněkud ze středu posunutě, v malé prohlubince.

Slupka jest jemně plstnatá, oranžově žlutá, strana slunci vystavená bývá částečně lehce načervenalá a řídce karminově červeně tečkovaná.

Dužnina jest oranžově až tmavě žlutá, velmi jemná, tuhá, rozplývavá, velmi šťavnatá, sladká a značně kořenitá; nemoučnatí ani v pokročilém stupni zralosti.

Pecka se od dužniny zcela odlučuje, jest protáhle vejčitá, jádro má sladké.

Uzrává podle stanoviště, na výslunných zdech koncem července, ve volném prostranství mnohem později, často až o 14 dnů déle.

Strom má velmi bujný vzrůst, zdravě roste, jest značně odolný, plodnost přichází záhy a jest stálá, uspokojivá. Letorosty jsou silné, rovné, dlouhé, olivově zelené, na sluneč. straně hnědě červené a značně tečkované; očka jsou tupě kuželovitá, tmavohnědá, odstávají, bývají nejčastěji po třech pohromadě.

Kvete prostředně pozdě.

Upotřebení: Jest to výborná stolní a jedna z nejlepších tržních odrůd; krásné zbarvení a tuhá dužnina umožňují snadný prodej i vzdálenější dopravu.

Synonyma: Luizet's Apricose, Abricot Luizet, Abricot du Clos, Pol.: Luizeta.

87. Angoumois.

Čti: Anžumoa.

Původ: Francie.**Plod** jest prostřední velikosti, as 5 cm vysoký, 4½ cm široký.**Tvar** má krátce oválný; z hlubší a úzké, ojedinele i prostorné jamky se táhne hlubší žlábk, který je postupně dále mělčí, až velmi mělký a úzký; zbytek čnělky nalézá se na mírně zašpicatělém temeni, na jeho nejvyšším bodě.**Slupka** jest oranžově žlutá, na sluneční straně lehce začervenalá, celkově jemně plstnatá.**Uzrává** podle stanoviště, na zdech koncem července, jinak v polovině srpna.**Strom** roste prostředně bujně, jest záhy úrodný. Letorosty narůstají dlouhé a slabé, jsou zelenavě hnědé, šedě tečkované, očka na nich jsou veliká a odstávají; list dosti veliký, srdčité a dlouze zašpicatělý. Strom je otužilý, zvláště vhodný k výsadbě chráněných zdí, kde plodností plně uspokojuje. Větších pěstitelských poznatků s touto odrůdou ve zdejších krajích není, neboť se teprve v posledních letech ve větším měřítku vysazuje.**Upotřebení:** Radí se mezi prvotřídní stolní odrůdy.**Synonyma:** Abricot rouge, Kleine rote frühe, Kleine rothe frühe von Angoumois, Rote A. d. Anjou, Angoumois Hâtif.**Angoumois Oulinská** jest varieta meruňky Angoumois, povstala u Lyonu ve Francii.**Plod** jest poněkud větší, více šfavnatější a aromatictější, uzrává dříve, asi v polovině srpna.**Synonyma:** Angoumois d' Oullins, Pol.: An-gumua.

88. Svatoambrožská meruňka.

89. Trnavská meruňka.

88. Svatoambrožská meruňka.

Původ: Itálie.

Plod jest nadprůměrní velikosti, průměrně asi 5½ cm vysoký, 5 cm široký, váží 60—70 g.

Tvar plodu jest značně protáhlý, zašpičatělý, se stran nápadně zploštělý, což jest pro tuto odrůdu charakteristickým znakem; příčný průřez jest vejčitý, zvláště u menších plodů, jejichž tvar bývá kulovitější. Stopečná jamka jest těsná a hluboká, táhne se z ní nestejně hluboký, většinou mělký žlábek, jenž plod dělí na dvě nestejněměrné polovice a končí pod vyvýšeným zbytkem čnělky, která bývá po straně nejvyššího bodu plodu. Po druhé straně jest znatelné oblé žebro, které se jeví více jako sval.

Slupka jest velmi jemná, má barvu světle žlutou, na sluneční straně jest oranžová a krásně karmínověčerveně zarudlá, také jenom červeně nastříkaná nebo rudě tečkovaná.

Dužnina jest tuhá, velmi jemná, hojně šťavnatá, barvy oranžově žluté i slabě začervenalé, chuti jest výborné, kořenitě sladké, jemně nakyslé.

Pecka jest úplně volná od dužniny, celou dutinu nevyplňuje, jádro má hořké.

Uzrává podle stanoviště, od konce července do poloviny srpna.

Strom roste velmi bujně, rozvětňuje se v husté koruny; jest vůči mrazům poněkud choulostivý, letorosty mají barvu jasně zelenou, na sluneční straně červeně hnědou. Plodí dosti záhy, uspokojivě, nikdy ne přílišně, prospívá jen v teplých, živných, přiměřeně vápenitých půdách a v teplém, chráněném stanovišti. Nedoporučuje se do vyšších poloh.

Jest samosprašná, kvete záhy.

Špatné vlastnosti: Květy jsou proti mrazům velmi choulostivé, strom podléhá klejotoku, plody za deštivého počasí pukají a hnijí.

Upotřebení: Náleží mezi výborné stolní odrůdy, pro obchod jest hledaná, výborně se zpěněží, pro tento účel musí však býti dříve zčešána. Pro průmyslové zpracování se méně hodí.

Synonyma: Ambrosia Aprikose, Amrozja, Abricot Saint - Ambroise, Di Santo Ambrosio, Abricot de Saint-Ambroise, Pol.: S. Ambrozégo.

89. Trnavská meruňka.

Původ: Okolí Trnavy na Slovensku.

Plod jest nadprůměrní velikosti, asi 5½ cm vysoký i široký, váží 70 g.

Tvar má velmi vzhledný, zhranatělý a pravidelně konický zúžený. Obvykle na líčku bývá hrana nejvíce zužovaná, odtud se pak tvoří nepravidelné trojúhelníky s nestejně povstálými hranami. Povrch jest celkově dosti rovný, pouze místy je buď proláklý nebo více vystalý. Ze stopečné jamky se táhne žlábek, který jest s počátku hluboký, dále pak mělčí, až jest zcela mělký, plod dělí téměř na dvě stejné polovice, zvláště plody menší; končí zbytkem čnělky a táhne se asi 1 cm přes nejvyšší bod plodu.

Slupka jest aksamitově hebká, sytě oranžově žlutá, na sluneční straně ožehlá a načervenalá.

Dužnina jest dosti tuhá, šfavnatá, žlutě oranžové barvy, chuti dobré, je sladká a příjemně mírně nakyslá.

Pecka jest poměrně dosti velká, dutinu vyplňuje a drží s dužninou vláknou.

Uzrává obvykle koncem července, v chladnějších krajinách teprve až začátkem srpna; velmi málo puká.

Strom dosti bujně a zdravě roste, poměrně brzy a velmi uspokojivě plodí, není náročný, spokojí se s lehčí, také i s písčitou sušší půdou, prospívá i v chladnějších a větrnějších krajinách. Stromy v zimě nezmrzají, v květu jsou dosti otužilé.

Upotřebení: Plody jsou dostatečně tuhé, správně sklizené způsobily k zaslání i na větší vzdálenost, chutné k jídlu, velmi dobré na zpracování a konzervaci.

Synonyma: Abricot de Trnava, Trnaver Aprikose, Tarnawska.

90. Roztocká meruňka.

91. Ananasová meruňka.

90. Roztocká meruňka.

Původ: Roztoky u Prahy; bylo na ni upozor-
něno již v r. 1885.

Plod jest obyčejně veliký; bývá asi 6 cm
dlouhý i široký, také i 6½—7 cm dlouhý a 6 cm
široký.

Tvar jednotlivých plodů jest okrouhlý, ji-
ných oválný a zašpicatělý, vesměs jsou však
zhranatělé a se stran stlačené. V malé, ne pří-
liš hluboké jamce vzniká hluboký žlábek, dále
se táhne zcela mělce a končí na zúženém teme-
ni mezi hrbolky zvýšeným zbytkem čnělky a
plod dělí na nestejně polovice.

Slupka jest jemná, jako aksamitová, v úplné
zralosti téměř průsvitná, má barvu světle žlu-
tou, na sluneční straně přechází do oranžově
žluté, někdy bývá i zcela málo zardělá.

Dužnina jest velmi jemná, zcela rozplývavá,
neobyčejně šťavnatá, tmavě žlutá, chuť má vý-
bornou, sladkou, se značnou medovou příchutí.

Pecka leží v dutině zcela volně, velikost du-
tiny řídí se podle tvaru plodu.

Uzrává podle počasí - v první polovině srpna.

Strom roste bujně, zcela zdravě; letorosty
narůstají prostředně silné, očka na nich jsou
malá a je jich vždy několik pohromadě. Prospí-
vá v dobrých půdách, slunných a teplých po-
lohách. Plodnost přichází záhy po výsadbě a
bývá pravidelně hojná. Jest zvláště vhodná pro
pěstování při zdech.

Špatné vlastnosti: V deštivém počasí velmi
snadno puká a hnuje, což lze také přičítati to-
mu, že plody příliš hustě nasazuje a že jsou
velmi šťavnaté.

Upotřebení: Výbornou chutí řadí se k nejlep-
ším tabulovým odrůdám.

91. Ananasová meruňka.

Původ její není znám, někteří pěstitelé ji ztožňují s meruňkou Brédskou. Od této se liší kulatějším tvarem plodu, tvarem pecky a pozdější zralostí.

Plod jest prostřední velikostí, až veliký, as 5½ cm v průměru, váží asi 70 g.

Tvar jest zdánlivě protáhle zakulacený, povrch bývá zcela mírně zhrbolený, u jednotlivých plodů i částečně stlačený. Stopečná jamka jest těsná, mělká, vzniká v ní dosti hluboký žlábek, který se táhne dále mělce, avšak znatelně, místy jako přetrhaně na zkulacené, se stran mírně zhranatělé temeno, kde končí pod zbytkem zvýšené, zašpičatělé čnělky. Plod jest žlábkem rozdělen na dvě dosti stejné polovice, u velikých plodů bývá jedna více nad žlábkem vystalá.

Slupka jest aksamitově hebká, barvy zlatě žluté, na sluneční straně je červeně až krvavě stříkaná, mramorovaná. Plod příjemně voní.

Dužnina jest velmi jemná, hojně šfavatá, červenavě oranžově žlutá, chuť má znamenitou, příjemně sladkou, aromatickou, s ananasovou příchutí.

Pecka jest ve větší dutině a to buď zcela volně neb pouze na vlákněch zavěšena, úplně ji nevyplňuje, jádro má hořké.

Uzrává v polovici srpna, podle počasí dříve nebo později, dlouho na stromě nevydrží, může se na něm ponechati do úplného uzrání, nemoučnatí.

Strom má vzrůst poněkud slabší, nenabývá velikých rozměrů, plodí velmi záhy, za příznivých poměrů velmi hojně, je odolný, letorosty mají střední vzrůst, jsou silné, barvy hnědě červené. Očka na nich jsou hustě za sebou, jsou obvykle po třech a i s květnými puky pohromadě. Prospívá v teplých a chráněných místech, úplně uspokojuje na zdech. Netrpí houhami, ani mrazem a přečkává dobře v době květů jarní chladna, mlhy a deště.

Upotřebení: Jest to výborná stolní odrůda, význačných chuťových vlastností, na trhu jest hledaná. Na Znojemsku doporučují ji k pěstování ve velkém, naopak zase na Velkopavlovicku posudek vyzněl více v neprospěch většího rozšíření.

Synonyma: Ananas Aprikose, Ananas, Abricot d'Ananas.

92. Nancyská meruňka.

93. Sabinovská meruňka.

92. Nancyská meruňka.

Čti: Nansyská.

Původ: Francie.

Plod jest nadprostřední velikosti až veliký, bývá asi 6 cm vysoký, 6½ cm široký, váží asi 70 g.

Tvar jest většinou téměř kulovitý, plod s boku není stlačený. Jamka stopečná jest široká, na okraji nerovná, v ní vzniká hluboký žlábek, který se dále táhne mělčeji až pod nejvyšší bod skoseného temene, kde končí zvýšeným zbytkem čnělky.

Slupka jest aksamitově hladká, v úplné zralosti částečně průsvitná, barvu má tmavě žlutou až oranžově žlutou, na slunci tmavě červeně skvrnitou a nastříkanou, také i ožehlou, s ojedinelými hnědými tečkami.

Dužnina jest velmi jemná, šťavnatá, oranžově žlutá, červenavě protkaná, jest výborné chuti, sladká, mírně nakyslá, jemně kořenitá, se zvláštní broskvovou příchutí; jednotlivá vlákna zůstávají při požívání v ústech.

Pecka jest v dužině úplně volně, zcela ji nevyplňuje, jádro má hořké.

Zraje v první polovině srpna, na stromě vydrží do úplné zralosti a nemoučnatí.

Strom roste bujně, dorůstá do značných rozměrů, tvoří husté, dosti kulovité koruny. Letorosty narůstají kratší, jsou prostředně silné, barvu mají zelenou, na sluneční straně hnědě červenou, očka jsou hustě za sebou, bývají dvě až tři pohromadě. Plodí velmi záhy uspokojivě; jest poměrně méně náročný, ačkoliv jest oproti jiným choulostivější, daří se i v místech poněkud chladnějších. V zámku ve Ždánicích byl strom této odrůdy přes 50 let starý, jeho výnos za tento věk činil 34.000 Kč.

Jest samosprašná.

Špatné vlastnosti: V květu jest vůči mrazíkům choulostivá, plody za trvalých dešťů pukají a zahnívají.

Upotřebení: Dá se zužitkovati všemožným způsobem, pro konzervaci i pro stůl jest výborná, plody jsou znamenité, velmi hledané.

Synonyma: Broskvová meruňka jest podle shodných znaků Nancyské velmi podobná a zdejší pěstitelé ji považují za totožnou, neboť žádné rozdíly se téměř nejeví a pokud jsou vznikly vlivy krajovými. Nančinka, Aprikose von Nancy, Abricot de Nancy, Nanziger Aprikose, Péche de Nancy, Brzoskwiniowa a j., Pól.: z Nancy.

93. Sabinovská meruňka.

Původ: Sabinov, Slovensko.

Plod jest nadprůměrní velikosti, jednotlivě až značně veliký, průměrné plody jsou asi 58 mm vysoké, 50 mm široké, váží 65 g.

Tvar jest nestálý, převážně bývají plody kulovité, ke špičce protáhlé, poněkud zploštělé, menší mají povrch značně nerovný, až velmi nápadně zhrbolený, u stopečné jamky jsou ploché a to tak, že plod na plošině dobře stojí a zase naopak, větší plody bývají více pravidelné, u stopečné jamky nápadně šikmo skosené. Z jamky se táhne hlubší žlábek, který postupně jest mělčí, u některých plodů je i přerušovaný; dělí plod na dvě dosti stejné části a končí pod mírně zkulacením, také i zkulaceně zašpičatělém temeni vyvstala čnělkou. Jamka stopečná jest hluboká, širší a proláklá.

Slupka jest převážně hebká, místy zdusnělá, sytě žlutá, na slunci krásně oranžově žlutá, u mnohých plodů více nebo méně začervenalá, také pouze stříkaná nebo i tečkovaná.

Dužnina jest zlatožlutá až oranžová, dosti šťavnatá, tuhá, řídkce protkaná vlákny, jemná, lehce navinule nakyslé, výrazně sladké a velmi dobré chuti.

Pecka drží pouze ojedinele vlákny, jinak se dobře od dužniny odlučuje.

Uzrává ponejvíce koncem července a počátkem srpna.

Strom má bujný vzrůst, počíná však ploditi velmi záhy po výsadbě, což jest jeho značnou předností, úroda bývá střídavá. Poslední dobou se značně vysazuje, úplně spolehlivých zkušeností s touto odrůdou ještě není. Dobře se osvědčila, zvláště v polohách, kde pozdní jarní mrazíky ztrácejí na svém škodlivém účinku.

Špatné vlastnosti: Květy jsou poněkud choulostivé na ostřejší jarní mrazíky.

Upotřebení: Jest to vhodná odrůda pro všechny možné účely a na trhu jest hledaná pro svou přiměřenou velikost, vybarvení i dostatečnou tuhost; zasluhuje pěstitelské pozornosti i v jiných krajinách.

Synonyma: Sabinover Aprikose, Abricot de Sabinov.

94. Syrská meruňka.

95. Rakovského meruňka.

94. Syrská meruňka.

Původ: Pravděpodobně Syrie.

Plod jest prostřední velikosti až veliký, asi 5½ cm vysoký i široký; poměr výšky k šířce jeví se pouze rozdílem několika mm.

Tvar bývá kulovitý nebo zploštěle kulovitý, jednotlivě i také vejčitý, s boků mírně smáčkutý. Jamka stopečná jest úzká a zcela málo prohloubená, táhne se z ní široký a mělký žlábek, který končí v prohlubince zbytkem malé čnělky.

Slupka jest jemně aksamitová, zelenavě žlutá, na sluneční straně více žlutá, pěkně začervenalá, karmínově skvrnitá a výrazně tečkovaná.

Dužnina jest bělavě až jasně žlutá, jemná, tuhá, úplně rozplývavá, velmi šfavnatá, znamenité, sladké, jemně aromatické chuti s muškátovou příchutí, velmi delikátní.

Pecka jest protáhle vejčitá, baňatá, hřbet má široce púlený, jádro má sladké, v dutině leží volně, od dužniny se zcela dobře odlučuje.

Uzrává koncem července — počátkem srpna.

Strom má zdravý, částečně rozložitý vzrůst, jest záhy a velmi plodný. Letorosty narůstají dlouhé, silné, zelené, na sluneční straně zahnědlé, značně tečkované; očka jsou veliká, vejčitá a téměř červená. Vyžaduje teplé a chráněné stanoviště, nejlépe se osvědčuje na slunných zdech a je hodna doporučení zvláště pro zahrady.

Kvete prostředně záhy.

Upotřebení: Jest to výborná stolní odrůda, vhodná více pro milovníky chutného ovoce.

Synonyma: Syrische Aprikose, Aprikose aus Syrien, Kaisha, Kaisha Abricot, Abricot de Syrie.

95. Rakovského meruňka.

Původ: Okolí Trenčína.

Plod jest nadprostřední velikosti až veliký, asi 65 mm vysoký, 52 mm široký, váží 90—100 g.

Tvar má vzhledný, kuželovitě zašpičatělý, téměř pravidelný. Stopečná jamka jest hluboká a široká; zde jest plod k jedné straně mírně skosený a odtud se táhne zprohýbaný, hluboký žlábek, který končí na značně zašpičatělém temeni pod zvýšeným zbytkem čnělky. Žlábkem rozdělený plod bývá prohnutý, jedna strana jest větší a více vydutá.

Slupka jest aksamitově hladká, barvy až sytě oranžové, na sluneční straně jest červeně až karmínově zastřená, nebo také pouze krátkými žíhami, skvrnami a tečkami nestejně pokrytá.

Dužnina bývá oranžově žlutá, jemná, dostatečně tuhá, protkaná žlutými vlákny. Jest velmi šťavnatá, chutí výborné, lahodné, výrazně sladké a mírně navinule aromatické.

Pecka jest přiměřené velikosti, zašpičatělá, vyplňuje dutinu, bývá buď úplně volná, nebo jednotlivými vlákny jest s dužninou spojena.

Uzrává v teplých oblastech koncem července, jinak až v první polovině srpna.

Strom roste zdravě, plodí velmi hojně i v letech, když jiné odrůdy ovoce nepřinášejí; daří se i v chladnějších polohách; jelikož kvete později, uniká obyčejně jarním mrazíkům a mimo toho jest v květu poměrně otužilý. Letorosty narůstají silné a dlouhé, jsou rovné, dobře vyžívají, barvy jsou hnědočervené, nápadně hustě šedě čárkované, tečkované a lesknou se; očka jsou krátká a tupá, 2—3 pohromadě, jedno bývá často delší a zašpičatělé.

Kvete pozdě.

Upotřebení: Radí se mezi nejlepší stolní a tržní odrůdy a zaslouhuje pro mnohé dobré vlastnosti i při pěstování ve velkém, pěstitelské pozornosti. Plody jsou způsobilé k dopravě a vhodné mimo jiného k užitkování i ke konzervaci. Krásné zbarvení napomáhá k snadnému prodeji.

Synonyma: Rakovský's Aprikose, Abricot Rakovsky, Rakovskyho marhula, Pol.: Rakowskiiego.

96. Moorparkská meruňka.

97. Turecká meruňka.

96. Moorparkská meruňka.

Původ: Anglie.

Plod jest prostřední velikosti až veliký, průměrně asi 6 cm vysoký i široký.

Tvar bývá většinou u všech plodů stejný, kulovitý, u jednotlivých plodů i mírně zploštělý, u těchto zbytek čnělky na temeni značně vystává. Stopečná jamka jest mělká a úzká, v ní vzniká zprvu hluboký žlábek, ten jest postupně mělčí a končí na temeni pod zvýšeným zbytkem čnělky a dělí plod téměř ve stejné části.

Slupka jest hebká, jemně plstnatá jako akсамitová, bělavě žlutá, na sluneční straně pěkně začervenálá, také pouze červeně skvrnitá nebo tečkovaná.

Dužnina jest tuhá, rozplývavá a šťavnatá, má barvu oranžově žlutou, chuť má výbornou, sladkou a výrazně aromatickou.

Pecka jest v dutině volně, jádro má hořké.

Uzrává asi v polovině srpna, na stromě se dlouho udrží.

Strom roste bujně, ploditi začíná záhy, plodí uspokojivě, nikdy ne přílišně. Letorosty narůstají dlouhé, prostředně silné, zelené, větším dílem červenavě hnědé a hojně tečkované. Očka na nich jsou dosti hustě, malá, obyčejně po třech, často společně i s květnými puky. Hodí se nejlépe k pěstování na zdech, třeba ne přímo na slunci vystavených, za nejpriznivějších poměrů lze ji i ve volném postranství vysaditi.

Upotřebení: Radí se mezi prvotřídní stolní odrůdy.

Synonyma: Moorpark, Anson's, Dunmore's Breda, Bréda d'Anson, Ananas. Gross d'Orange. Imperial Anson's, Péche Nouveau, Pfirsich Aprikose, Pol.: Murpark.

97. Turecká meruňka.

Původ: Anglie.

Plod jest nadprůměrní velikosti, bývá u větších plodů asi 6½ cm vysoký, 5½—6 cm široký, u menších 5½ cm vysoký i široký, váží asi 60 g.

Tvar má buď vejčitý, častěji téměř okrouhlý, zdánlivě vysoký; z malé stopečné jamky se táhne hlubší žlábek, který se postupně vytrácí, až jest zcela mělký a končí na zúženém temeni pod zbytkem špičatě zvýšené čnělky.

Slupka jest aksamitově hebká, ve zralosti poněkud průsvitná, má barvu tmavě žlutou, stranu sluncem ožehlou ruděčerveně mramorovanou a hněděčerveně stříkanou.

Dužnina jest velmi jemná, neobyčejně šťavnatá, při jídle vlákna v ústech nezůstávají, je zlatožlutá, chuť má příjemnou, málo navinule sladkou, dosti dobrou, někdy pro přílišnou šťavnatost až vodnatou.

Pecka jest úplně volně ve větší dutině, jádro má sladké.

Uzrává asi v polovině srpna, dříve nebo později, podle stanoviště.

Strom má vzrůst bujný, dosahuje střední velikosti, letorosty narůstají silné, červenavě hnědé, jsou nezřetelně tečkované, očka následují hustě za sebou a jest jich vždy více pohromadě.

Upotřebení: Jest vhodná pro všechny účely, nechá se všemožně zužitkovati.

Špatné vlastnosti: V době květu zmrzá, v plodnosti jest nejistá, chorobami trpí také a celkově v ničem před jinými nevyniká.

Synonyma: Turecká tečkovaná, Türkische Aprikose, Abricot Turkey, Large Turkey, Abricot d'Alexandrie, Arabische A. von Mouch, Hátif de Sardaigne, Musch-Musch, Pol.: Turecka.

98. Bussiérova meruňka.

99. Pavlot.

98. Bussiérova meruňka.

Čti: Bisiérova.

Původ: Alsasko; byla vypěstována z pecky Bussiérem v Robertsau u Štrasburku.

Plod jest nadprostřední velikosti, asi 6 cm vysoký, 5½ cm široký, váží asi 70 g.

Tvar u malých plodů bývá protáhlý, u velkých více nepravidelně kulovitý, se stran stlačený, celý povrch jest nerovný, také i zhrbořený. Jamka stopečná jest malá, s nerovným okrajem, táhne se z ní dosti hluboký žlábek, který končí na temeni pod vyvstalým zbytkem čnělky a plod dělí poněkud nestejně.

Slupka jest velmi jemná, jako aksamitová, barvy světle žluté, na sluneční straně tmavě až oranžově žluté, zcela jemně červeně mramorované a tečkované.

Dužnina jest velmi jemná, dosti tuhá, hojně šťavnatá, oranžově zlatě žlutá, chuť má výrazně sladkou, až cukernatou, značně aromatickou, velmi dobrou.

Pecka dutinu nevyplňuje, leží v ní zcela volně, jádro má hořké.

Uzrává v první polovině srpna, někdy i dříve.

Strom roste zdravě, řídké se rozvětňuje a proti jiným poměrně spíše roste. Plodí velmi záhy a jsou-li příznivé poměry v době květu, velice bohatě a jistěji, než mnohé jiné odrůdy. Květy nejsou choulostivé. Poněvadž má dřevo křehké, nehodí se dobře pro pěstování stromů vysokých, neboť vítr snadno větve rozlamuje; pro jiné tvary stromů, zvláště pro palmety, třeba i ne na slunci plně vystavené, jest velmi vhodná. Letorosty narůstají krátké, přiměřeně silné, jsou světle zelené, se sluneční strany hnědočervené a rezavě tečkované. Očka na nich jsou hustě za sebou a bývá jich i více s květ. puky pohromadě.

Špatné vlastnosti: Za chladného a deštivého počasí v době zrání plody pukají a zahnívají, sladká cukernatost láká včely a vosy, které plody nabodávají a ty hníjí; nechají-li se dlouho na stromě, moučnatí.

Upotřebení: Hodí se dobře pro stůl i pro všechny jiné účely konsumní a jest významnou tržní odrůdou. Zdejší pěstitelé ji považují za totožnou s Pourtaléskou, neboť na obou nejeví se tak odliš. znaky, aby tomuto tvrzení odporovaly.

Synonyma: Pourtaléská, Portalská, Ruhm von Pourtalés, Gloire de Pourtalés, Triomphe de Bussieré. (Poněvadž jméno pěstitel je Bussiér, jest správněji Bussiérova, ne Bussiérská.)

99. Paviot.

Čti: Pavio.

Původ: Francie.

Plod jest spíše nadprostřední velikosti, bývá asi 5½ cm vysoký, 5½ cm široký, někdy i 5 cm vysoký a 4½ cm široký, váží 80 g.

Tvar má široce protáhlý, také i krásně vejčítý, většina plodů má tvar mírně kuželovitý, pěkně pravidelný. Stopečná jamka jest hluboká a široká, nálevkovitě se zúžuje; z této se táhne hlubší žlábek, postupně se mírní, místy jest trhaně pokryt jako voskovou blánou a končí vyvstalým zbytkem čnělky. Tvarem se podobá »Velkopavlovické«.

Stopka jest krátká a dřevnatá.

Slupka jest sice jemná, přece však hrubší nežli u mnoha jiných odrůd, barvy žluté, z větší části oranžově žluté, na sluneční straně souvisle jasně červeně zastřená, někdy pouze místy zarudlá; u plodů k slunci plně vystavených objevují se často větší výrazné červené tečky nebo i nápadné stříkání, většinou bývá plod krásně zabarven.

Dužnina jest velmi jemná, tuhá, hojně šťavnatá, má barvu žlutavě oranžovou, spíše oranžovou, jest řídké vlákny směrem ke středu protkaná; jest chuti znamenité, ušlechtilé kořenitě sladké.

Pecka jest velká, široká a plochá, u obou konců smáčknutá, hřbet má vyvstalý, široce půlený, hrany oblé. Leží volně v lůžku, pouze vlákna spojují hřbet s dužninou.

Zraje počátkem srpna — asi od 6.—10. srpna.

Strom roste prostředně silně, poněkud kulovitě, jest vůči mrazům značně otužilý a to i v době květů; vůči chorobám jest odolný, plodnost bývá velmi uspokojivá, plody v deštivém počasí zcela nepatrně pukají a hníjí.

Upotřebení: Jako pozdní odrůda s tuhou dužninou a krásným zabarvením, jest na trhu velmi vyhledávána, placená a jak pro domácnost tak i pro průmyslové zpracování jsou plody velmi způsobilé; zasluhuje hojného rozšíření.

Špatné vlastnosti: Přezrálé plody jsou moučnaté, obyčejné chuti, bez nějaké výraznosti.

100. Růžová pozdní meruška.

100. Růžová pozdní meruňka.

Původ: Pravděpodobně Maďarsko.

Plod jest prostřední velikosti, průměrně asi 52 mm vysoký i široký.

Tvar má kulovitý.

Slupka má základní barvu bledě žlutou, z větší části jest růžově červeně zbarvená, u plodů zvláště slunci vystavených bývá mnohdy základní barva téměř úplně zakryta.

Dužnina jest žlutá, velmi jemná, dosti tuhá, šťavnatá, výborné chuti.

Uzrává ve druhé polovině srpna, poněvíc koncem srpna.

Strom roste bujně, jest poměrně otužilý a to i v době květu, což napomáhá k tomu, že strom jest záhy, hojně a pravidelně plodný. Ve Francii jest tato odrůda značně rozšířená, také i v meruňkových oblastech Slovenska se již značně dlouho pěstuje.

Upotřebení: Tuhá dužnina umožňuje i vzdálenější dopravu, takže na trh přichází, byla-li ovšem v příhodnou dobu sklizena, v dobrém stavu; zralosti ovoce následuje za ranějšími odrůdami, jest proto v obchodě vyhledávána a stává se význačnou tržní odrůdou.

Synonyma: Růžová neskorá, Späte Rosenaprikose, Abricot Rose Tardive, Kései rozsa-barack, Pol.: Rózowa późna.

Obsah:

Jména a příslušná čísla tučně vytištěná znamenají hlavní jména odrůd a jejich pořadí. Ostatní jména obyčejným tiskem vytištěná jsou synonyma; čísla u těchto jmen ukazují čísla pořadí hlavního jména.

Pořad. číslo	Text. strana	Tabulka
Abricot d'Alexandrie	97	
Abricot d'Ananas	91	
Abricot de Hollande	77	
Abricot de Jouy	82	
Abricot de l'Hongrie	83	
Abricot de Nancy	92	
Abricot de Pavlovice	78	
Abricot de Sabinov	93	
Abricot de Saint-Ambroise	88	
Abricot de Syrie	94	
Abricot de Trnava	89	
Abricot de Želešice	80	
Abricot du Clos	86	
Abricot Esperen	76	
Abricot Luizet	86	
Abricot Rakovsky	95	
Abricot Rose Tardive	100	
Abricot Saint-Ambroise	88	
Abricot Turkey	97	
Admirable jaune	53	
Alberge jaune	53	
Aleksandra	5	
Alexandrová broskev	15	III.
Amande	77	
Ambrosia Aprikose	88	
Ambrozja	88	
Amsden	3	
Amsden June	3	
Amsdenová broskev	3	II.
Amsdenova zlepšená	3	II.
Amsden-Pfirsich	5	
Ananas	91	
Ananas	96	
Ananas Aprikose	91	
Ananasová meruňka	91	XLVI.
Angoumois	87	XLIV.
Angoumois d'Qullins	87	
Ansleys	71	
Anson's	96	
Apricose von Breda	77	
Apricot	76	
Aprikose aus Syrien	94	
Aprikose von Jouy	82	
Aprikose von Nancy	92	

Pořad. číslo	Text. strana	Tabulka
Arabische A. von Mouch	97	
Arp Beauty	8	IV.
Arp szépl	8	
Barrington	71	XXXVI.
Barringtona	71	
Barrington Pfirsich	71	
Baron Dufour	31	
Beatrice raná	7	IV.
Beatricza	7	
Beatrix raná	7	
Belle de Cap	46	
Belle de Doué	26	
Belle de Tillemont	48	
Bellegarde	48	
Belle-Pourprée	19	
Bílá Magdalenka	29	
Bojowski	27	
Bréda d'Anson	96	
Bredanská	77	
Brédká meruňka	77	87 XXXIX.
Bredy	77	
Breniford Mignonne	48	
Brigga	4	
Briggova raná broskev	4	14 II.
Brigg's Maipfirsich	4	
Briggs Red May	4	
Broskvová meruňka	92	
Brugnon précoce de Cron-		
cels	40	
Brzoskwiniova	92	
Buckingham Mignonne	71	
Buckinghamská Miluše	71	
Bussiérova meruňka	98	109 L.
Canada Précose	10	
Cap szépe	46	
Carmen	28	38 XIV.
Colonel	71	
Comtesse	56	66 XXVIII.
Condor	12	
Conkling	36	
Conklingova broskev	36	46 XVIII.
Conkling's Pfirsich	36	
Cote d'Azur	6	16 III.
Coursoner Magdalene	35	
Croncelská raná nektarinka	40	50 XX.
Čermáková ananasová nek-		
tarinka	50	60 XXV.
De Courson	35	
Desseova	19	
Diadal	24	
Di Santo Ambrosio	88	
Douéská broskev	26	36 XIII.

	Pořad. číslo	Text. strana	Tabulka
Dr. J. Říha	52	62	XXVI.
Dufoura	31		
Dufourova broskev	31	41	XVI.
Dunmomre's Breda	96		
Duszka	26		
Early Alexander	5		
Early Beatrice	7		
Early Canada	10		
Early Elberta	50		
Early Galande	48		
Early Michigan	14		
Early Purple	19		
Early Rivers	15		
Early Wonder	1		
Elberta	30	40	XV.
Elberta bronzová pozdní	65		
Elberta pozdní	65	75	XXXIII.
Ellerstadská bílá	42	52	XXI.
Elersztacka	42		
Esperenova	76		
Felbingera	81		
Felbingerova meruňka	81	91	XLI.
Fior di Maggio	1		
Ford korai	20		
Forda	20		
Fordova raná broskev	20	30	X.
Foster	58		
Francja	33		
Frühe Ford	20		
Frühe Leopold	44		
Frühe Punctierte	76		
Frühe Ungarische A.	76		
Früher Alexander-Pfirsich	5		
Früher Beatrix-Pfirsich	7		
Früher purpur-Pfirsich	19		
Galanda	48		
Galande	48	58	XXIV.
Galande Pfirsich	48		
Galandova	48		
Gelber Herzpfirsich	53		
Gezuckerte von Holub	79		
Gloire de Paurtalés	98		
Grawford Précoce	58		
Grawford's Early	58		
Grawford's Early Melocoton	58		
Greensboro	11		
Greensborough	11	21	VI.
Grinsboro	11		
Gros-Abricotin	76		
Gros-Hatif	76		
Gros-Royal	76		
Gross d'Orange	96		

	Pořad. číslo	Text. strana	Tabulka
Grosse Frühaprikose	76		
Grosse Madeleine de Metz	31		
Grosse Mignonne	17		
Grosse Noire de Montreuil	48		
Grosser Mignon-Pfirsich	17		
Gyöstes	2		
Gyözö	2		
Halle J. H.	39	49	XX.
Hale őszibarack	39		
Halea	16		
Hale'a	39		
Haleho raná broskev	16	26	VIII.
Hale's Early	16		
Hale's Frühpfirsich	16		
Hátif de Sardaigne	97		
Hegy korai	18		
High's Early Canada	10		
Holandská	77		
Holuba	79		
Holubová	79		
Holubova meruňka	79	89	XL.
Holub's Zucker Aprikose	79		
Horský semenáč	54		
Hrabiny	56		
Champion	27		
Champion	27	37	XIV.
Chancellor	71		
Chang-Hai-Pfirsich	65		
Chartreuská broskev	69	79	XXXV.
Chasolta	58		
Chasotte	38	48	XIX.
Choisy	07		
Choisyská broskev	67	77	XXXIV.
Chrysomela regalis	84		
Imperial Anson's	96		
Jouyská	82	92	XLI.
June Elberta	30		
Kaisha	94		
Kaisha Abricot	94		
Kanada	10		
Kanadischer Frühpfirsich	10		
Kanadská raná broskev	10	20	V.
Kanadyjska	10		
Kapska	46		
Kapská broskev	46	56	XXIII.
Karel Schwarzenberg	51	61	XXVI.
Karl Schwarzenberg	51		
Karmena	28		
Károly Würtembergi király	45		
Kartuzów	69		
Kecskeméter Harting	66		
Kecskeméti duránci	66		

	Pořad. číslo	Text. strana	Tabulka
Keczkemet	66		
Kečkemetská tvrdka	66	76	XXXIII.
Kernechter vom Vorgebirge	54		
Kései bronzos Elberta	65		
Kései rozsabarack	100		
Kínai oriás	65		
Klosterneuburger Aprikose	83		
Kníže Karel Schwarzenberg	51		
Kondor	12	22	VI.
König von Württemberg	45		
Königin der Obstgärten	62		
Königin Olga	45		
Königsaprikose	84		
Konklinga	56		
Korai Alexander	5		
Korai Michigan	14		
Korai Sándor	5		
Královka	84		
Královna Olga	43	53	XXII.
Královna virttemberská	45	55	XXIII.
Královna zahrad	62	72	XXXI.
Královská meruňka	84	94	XLII.
Krasa arpska	8		
Kreuzwiesera	47		
Kreuzwieserova úrodná	47	57	XXIV.
Królowa Sadów	62		
Kroncelská	40		
Kronselská	40		
Laczy barack	25		
Laczy Pfirsich	25		
Laczyféle őszibarack	25		
Laczyho broskev	25	35	XIII.
Lady Palmerston	57	67	XXIX.
La France	35	43	XVII.
Large Early	76		
Large Turkey	97		
Laczego	25		
Leopold I.	44	54	XXII.
Leopolda	44		
Le Vainqueur	2		
Lindley	63		
Lola	9		
Lord Napier	37	47	XIX.
Lord Palmerston	68	78	XXXIV.
Lowet fehér	75		
Lowett white	75		
Lowettova broskev	75	85	XXXVIII.
Luizeta	86		
Luizetova meruňka	86	96	XLIV.
Luizet's Apricose	86		
Maďarská nejlepší meruňka	83	93	XLII.
Maďarská tvrdka	49	59	XXV.

	Pořad. číslo	Text. strana	Tabulka
Maďarská zlatá durancie	49		
Madeleine Blanche	29		
Madeleine Colorée	35		
Madeleine rouge	35		
Madlenka bílá	29	39	XV.
Madlenka červená	35	45	XVIII.
Magdalenka szerwona	35		
Maggiolino	1		
Magyar aranydurancija	49		
Majowa	1		
Májový květ	1		
Május virága	1		
Mandelaprikose	77		
Marta	72	82	XXXVI.
Mayflower	1		
May Flower	1	11	I.
Mělnická melounová A.	85a	95	} XLIII.
Mělnická melounová B.	85b	96	
Melocoton Précose de Crawford	58		
Meruňka cukrová	79		
Meruňková broskev	53	63	XXVII.
Metelka	54		
Metelka díjas Barackja	54		
Metelka díjazottja	54		
Metelkova broskev	54	44	XVII.
Metelkova vyznamenaná	54		
Miczyganska	14		
Mielnicka melonowa	85b		
Mignon	17		
Mignonne raná	17	27	IX.
Michigan	14		
Miller	41		
Millera	41		
Miller Cling	41		
Miller duranci	41		
Millerova tvrdka	41	51	XXI.
Milusia	17		
Miluše	17		
Ministr Dr. Černý	64	74	XXXII.
Mirko Biederman	60	70	XXX.
Miss Lola	9	19	V.
Miss Lolo	9		
Morelowa	53		
Moorpark	96		
Moorparkská meruňka	96	107	XLIX.
Murpark	96		
Musch-Musch	97		
Nancyská meruňka	92	103	XLVII.
Nančinka	92		
Nanziger Aprikose	92		
Napiera	37		

	Pořad. číslo	Text. strana	Tabulka
Napsugár	13		
Nektarine Frühe aus Cron- cels	40		
Nizozemská meruňka	77		
Normandská raná broskev	18	28	IX.
Normandzka	18		
Olga	43		
Olga Királynő	43		
Orange	77		
Palmerston	68		
Palmerstona	57		
Pavie de Chang-Hai	63		
Paviot	99	110	L.
Pêche Barrington	71		
Pêche d'Abricot	53		
Pêche de Juin	5		
Pêche de Nancy	92		
Pêche de Szöghi	59		
Pêche Chancelière	71		
Pêche Nouveau	96		
Pêche primée Metelka	34		
Pêche Willermoz	58		
Pfirsich Aprikose	96		
Pfirsich aus Chartreux	69		
Portalská	98		
Pourpré hative	19		
Pourtaléská	98		
Prächtige von Choisy	67		
Prachtvoller Aprikosenpfir- sich	53		
Précoce Alexandr	5		
Précoce Beatrice	7		
Précoce de Hale	16		
Précoce de Chartreux	69		
Précoce de Rivers	15		
Précoce d'Esperen	76		
Précoce Leopold	44		
Princ Karl von Scharzen- berg	51		
Proskauer Pfirsich	55		
Proskavská broskev	55	65	XXVIII.
Prószkowska	55		
Przedhorska	54		
Purpurowa	19		
Purpurová raná broskev	19	29	X.
Rajversa	15		
Rakovského meruňka	95	106	XLVIII.
Rakowskiego	95		
Rakovskýho marhula	95		
Rakovský's Aprikose	95		
Raná marhule	76		
Raná veliká meruňka	76	86	XXXVIII.

	Pořad. číslo	Text. strana	Tabulka
Raná z Michiganu	14	24	VII.
Raná šarlatová broskev (Pixa)	19		
Raný Normand	18		
Reine des Vergers	62		
Riversa	15		
River's Frühpfirsich	15		
Riversova raná broskev	15	25	VIII.
Riverská	15		
Römische A.	76		
Roter Magdalenen-Pfirsich	35		
Roter Valparaiso-Pfirsich	61		
Rouge de Mai	4		
Rouge de Mai de Brigg	4		
Rózowa późna	100		
Roztocká meruňka	90	101	XLVI.
Royal	84		
Royal de Württemberg	84		
Royal Vineyard	63		
Ruhm von Pourtalés	98		
Růžová neskorá	100		
Růžová pozdní meruňka	100	111	LI.
Rycerz	2		
Rzihy	52		
Ředitel Mocker	21	31	XI.
Sabinover Aprikose	93		
Sabinovská meruňka	93	104	XLVII.
S. Ambrožego	88		
Sárga scodaszép	55		
Scandalie	55		
Semenáč z Předhoří	54	64	XXVII.
Shampion	27		
Shanghai	65		
Shang-Hai	65		
Shipley	73		
Shipley kései	73		
Shipleyova podzimní červ.	73	83	XXXVII.
Shipley's late red	73		
Schöllschitzer Aprikose	80		
Schöne aus Westland	52		
Schöne Kanzlerin	71		
Schöne Wächterin	48		
Schöner von Doué	26		
Schwarzenberg	51		
Sieger	2		
Sloneczna	13		
Sluneční paprsek	13		
Späte Rosenaprikose	100		
Steadley	70	80	XXXV.
Steadleya	70		
Steadly	70		
Stevens	74		

	Pořad. číslo	Text. strana	Tabulka
Stevensonova broskev	74	84	XXXVII.
St. José	68		
Sucré de Holub	79		
Sunbeam	13	23	VII.
Superba de Choisy	67		
Surpasse Amsden	3		
Svatoambrožská meruňka	88	99	XLV.
Syrische Aprikose	94		
Syrská meruňka	94	105	XLVIII.
Szanhaj	65		
Szöghi barackja	59		
Szöghi duránci	59		
Szöghy Hartling	59		
Szöghyho tvrdka	59	69	XXX.
Šafránka	55		
Šanghaiská broskev	63	73	XXXII.
Tarnawska	89		
Tévesen Normand	18		
Triomphe de Bussière	98		
Triumpf	24		
Triumph	24	34	XII.
Triumph Pfirsich	24		
Trnaver Aprikose	89		
Trnavská meruňka	89	100	XLV.
Turecka	97		
Turecká meruňka	97	108	XLIX.
Turecká tečkovaná	97		
Türkische Aprikose	97		
Uherská	83		
Ungarische Aprikose	85		
Ungarische beste	83		
Ungarischer Hartling von Keckeméter	66		
Valparaiso	61	71	XXXI.
Waterloo	22	32	XI.
Wegierska	49		
Wegierska royborna	83		
Weisser Ellerstädter	42		
Weisser Magdalenen-Pfir- sich	29		
Velká raná	76		
Velkopavlovická meruňka	78	88	XXXIX.
Wesland	32		
Westlandská broskev	32	42	XVI.
White Magdalene	29		
Victor	2		
Victoria	80		
Vielka wczesna	76		
Wiggins rané	18		
Wilder	23		
Wildera	23		
Vilderova broskev	23	33	XII.

	Pořad. číslo	Text. strana	Tabulka
Willermoz	58		
Villermoza	58		
Willermozova broskev	58	68	XXIX.
Willermoz-Pfirsich	58		
Vífaz	2		
Vítěz	2	12	I.
Württembergi király	45		
Z Jouy	82		
Zlatá duranzia Magyara	49		
Z Nancy	92		
Želeszycka	80		
Želešická meruňka	80	90	XL.

Literatura:

Říha: České ovoce, IV. díl.
Suchý: Moravské ovoce.
Suchý: Meruňka a broskev.
Deutschlands Obstsorten.
Lauche: Pomologie.
Stoll: Die amerikanischen Frühpfirsiche.
Dr. Lucas: Pfirsiche und Nektarinen.
Le Roy: Dictionnaire de Pomologie, V.—VI. díl.
Dr. K. Lajos: Növényvédelem és kertészeti
szines képsorozatai.